bir ekmek bir Politika
(ikisinden de vazgeçilmez)

EKONOMİ

Politika

SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

Fiyatı 250 kuruş

SALI
20
Haziran 1978

ADRES:
İstanbul: Yerebatan Caddesi Taşsavaklar Sok. No 5 Cağaloğlu
Ankara : İzmir Caddesi No 20/27 Kızılay

TELEFONLAR:
İstanbul: 27 77 12 • 27 69 09
Ankara : 17 65 36 • 18 36 88

Yıl 5 Sayı 1807

Önlem alınmazsa 3000 Atatürk Eğitim Enstitüsü öğrencisi bir yıl daha kaybedecek

- ★ HÜKÜMETİN, FİKİRTEPE'DEKİ FAŞİST KARARGAHLARI DAĞITMASI İSTENİYOR
- ★ FİKİRTEPE'DE TÖB-DER'Lİ ÖĞRETMENLER VE İLERİCİ ÖĞRENCİLER FAŞİST KOMANDOLAR TARAFINDAN İZLENİYOR

HABERİ 4. SAYFADA

Grevdeki işyerinin muhasebe bürosunda 3 tüfek bulundu

★ DİSK'E BAĞLI OLEYİS SENDİKASI'NIN GREVDE OLDUĞU KÜÇÜKÇEKMECE'DE BULUNAN BEYTİ ET LOKANTASI'NDA ELE GEÇEN SİLAHLAR KONUSUNU BÖLGE KARAKOL YETKİLİLERİNİN ÖRTBAS ETMEK İSTEDİKLERİ ÖNE SÜRÜLDÜ

İSTANBUL, (İSTA)

DİSK'e bağlı OLEYİS Sendikasına üye işçilerin bir süredir grevde bulundukları Küçükçekmece'deki Beyti Et Lokantası'nda işverene ait olduğu sanılan biri dürbünlü 3 tüfekle Amerikan yapısı 1100 adet mermi ele geçmiştir. İşçiler tarafından bulunan silah ve mermiler Küçükçekmece Karakoluna teslim edilmek istenmişse de, karakol yet-

(Devamı Sa. 7. Sü. 4'de)

Ecevit SSCB'de ekonomik ve siyasal konuları görüşecek

- ★ BAŞBAKAN'IN GEZİSİ SIRASINDA SOVYETLER'LE SİYASAL BELGE İMZALANACAK
- ★ ECEVİT 5 GÜNLÜK RESMİ ZİYARETTE BREJNEV'LE DE GÖRÜŞECEK
- ★ SOVYETLER BİRLİĞİ İLE «KÜLTÜR MÜBADELESİ ANLAŞMASI» İMZALANACAK
- ★ ECEVİT'İN GÖRÜŞMELERİNDE YUMUŞAMA, SİLAHSIZLANMA VE HELSİNKİ SON SENEDİ KARARLARININ DA ÖNEMLİ YER TUTACAĞI BELİRTİLİYOR

ANKARA, (İSTA)

Başbakan **Bülent Ecevit** yarın kalabalık bir heyetle birlikte Sovyetler Birliği'nin daveti üzerine resmi bir ziyarette bulunacaktır. 5 gün sürecek olan ziyaret sırasında Başbakan **Ecevit'i** Sovyetler Birliği Devlet Başkanı **Leonid Brejnev** de kabul edecek ve bir süre kendisiyle görüşecektir.

İSTA Ajansı muhabirlerinin öğrendiğine göre Başbakan **Bülent Ecevit'in** Sovyetler Birliği ziyareti sırasında ekonomik ve siyasal konular olmak üzere iki temel konu üzerinde çeşitli görüşmelerde bulunulacaktır. Belirtildiğine göre Türkiye ile Sovyetler Birliği arasındaki siyasal gelişmelerin temel olarak ele alınacağı görüşmelerin sonucunda iki ülke arasında bir de siyasal belge imzalanacaktır. Bilindiği gibi Türkiye ile Sovyetler Birliği arasında siyasal belge imzalanması konusunda 1. MC Hükümeti döneminde Sovyetler Birliği Başbakanı **Aleksi Kosigin**'in Türkiye gezisi sırasında karar verilmiş, ancak MC Hükümetleri belgenin imzalanmasından sürekli olarak kaçınmışlardır.

Türkiye Sovyetler Birliği görüşmeleri sırasında ele alınacağı bildirilen ikinci önemli konu uluslararası yumuşamaya ve Helsinki Barış Konferansı sonuçlarının hayata geçirilmesine iki ülkenin yapacağı katkılardır. Konunun Türkiye ve Sovyetler Birliği kadar bölgedeki diğer ülkeleri de ilgilendirdiğini belirten siyasal bilimciler **«yapılacak görüşmeler sonunda varılacak anlaşmalar Akdeniz ve Ortadoğu sorunlarının çözümünde önemli roller oynayacaktır»** demektedirler.

Sovyetler Birliği yetkilileriyle görüşülecek konular arasında Türkiye - Yunanistan ilişkileri ile Kıbrıs ve Ege sorunlarının da belli başlı gündem maddeleri arasında bulunduğu belirtilmektedir.

EKONOMİK SORUNLAR

Ecevit'in Sovyetler Birliği ziyareti sırasında üzerinde en çok duracağı konunun ekonomik ilişkiler olduğu bildirilmektedir. Türkiye yetkilileri Sovyetler Birliği ziyareti öncesi daha önce varılan çeşitli anlaşmalar sonucu Türkiye'de yapılması istenilen projelerle ilgili geniş bir çalışma yapmışlardır.

Türkiye ekonomisi açısından büyük önem taşıyan yeni yatırımların yanısıra başta demir çelik tesisleri olmak üzere bazı tesislerin tevsii de Sovyetler Birliği'ne önerilecek projeler arasında da bulunmaktadır.

Ayrıca Sovyetler Birliği'nin Türkiye'ye yapacağı yeni bir öneri de görüşmeler sırasında ele alınacaktır. Sovyetler Birliği bu öneride Türkiye ile yeni bir uzun vadeli ekonomik ve ticari işbirliği anlaşması yapılmasını istemektedir. Bugüne kadar Sovyetler Birliği tarafından Türkiye'ye sadece uzun vadeli ve küçük faizli olarak bazı yatırımlar yapılmaktaydı. Oysa son yapılan öneride Türkiye'nin gereksinimi olan uzun vadeli kredi verilebileceği ilkesi yer almakta Türkiye'nin bu kredi karşılığı olarak yatırım projelerini daha sonra gösterebileceği bildirilmektedir.

Türkiye ise Sovyetler Birliği'ne görüşmeler sırasında ihracat sorunlarının çözümüne ilişkin bazı

(Devamı Sa. 7. Sü. 3'de)

ECEVİT NELER GÖRÜŞECEK:

SİYASAL KONULAR

1. Türkiye Sovyetler Birliği siyasal yaklaşımı,
2. Siyasal belge,
3. Uluslararası silahsızlanma sorunu ve detant politikası,
4. Akdeniz ve Ortadoğu sorunu.

KÜLTÜREL KONULAR

1. Kültürel Değişim Anlaşması.

EKONOMİK KONULAR

1. Türkiye ve Sovyetler Birliği arasında ekonomik ve ticari ilişkilerin artırılması yolları,
2. Türkiye'nin Sovyetler Birliği'ne yaptığı ihracat paketi içine sanayi ürünlerinin de büyük oranda alınması,
3. Türkiye'nin yapılmasını istediği yeni yatırımlar ve tevsii projeleri,
4. Sovyetler Birliği'nin Türkiye'de yapmayı düşündüğü yatırım önerileri,
5. Yeni bir uzun vadeli Ekonomik ve Ticari İşbirliği Anlaşması.

Müezzinoğlu, 1.5 milyar dolarlık dış kredi sağlandığını açıkladı

★ Bakan Sovyetler Birliği ile ekonomik ve ticari ilişkilerin gelişmesinin Türkiye ekonomisinin gelişmesine büyük katkılarda bulunacağını söyledi.

ANKARA (İSTA)

Maliye Bakanı **Ziya Müezzinoğlu, Ecevit** Hükümeti döneminde yabancı kaynaklardan 1 milyar 585 milyon dolarlık dış kredi olanağı sağlandığını bildirmiş, bu paranın 450 milyon dolarının IMF'den, 450 milyon dolarının Dünya Bankasından, 125 milyon dolarının Libya'dan 500 milyon dolarının da konsorsiyumdan alındığını söylemiştir. Bakan, Hakkari dönüşü basın mensuplarıyla yaptığı görüşmede sağlanan kredilerden 431 milyon doların alındığını bildirmiş, diğer kısmın da ağustos ayından sonra geleceğini belirtmiştir.

Sovyetler Birliği ile yapılacak görüşmeler sırasında iki ülke arasındaki ekonomik ve ticari ilişkilerin gelişmesinden Türkiye ekonomisinin büyük yarar göreceğini de belirten Bakan, **«Türkiye bugüne kadar sosyalist ülkelerle ekonomik ilişkileri kurarak önemli bir pazardan yararlanamamıştır. Sovyetler Birliği'nin birkaç yıldan beri uygulamakta olduğu tüketim ekonomisinin de bizim açımızdan büyük önemi olabilir»** demiştir.

Bakan, Sovyetler Birliği ile ilişkilerde ihraç edilen malların sadece hammadde ve geleneksel ihraç malları olmaması gerektiğini ülkenin sanayi malları ihracatının da artırılmasına çaba gösterilmesi gerektiğini söylemiştir.

ENFLASYONLA MÜCADELE

Ecevit Hükümetinin, enflasyonla mücadele konusunda kesin kararlı olduğunu belirten Bakan, bu nedenle hükümetin bazı işadamlarının eleştirisine uğradığını da kaydederek «Kendileriyle İstanbul'da yaptığım toplantıda da belirttim. MC döneminin enflasyonist politikasına alışıp bizden de bol bol kredi beklememelidirler. Biz kredi vermekteyiz, ancak bu kredileri belli kıstaslara göre dağıtıyoruz. Örneğin MC döneminden bekleyen kredi miktarı 1 milyar 750 milyon lira dolaylarındadır. Ye-

(Devamı Sa. 7. Sü. 2'de)

"Sovyet insanları Ecevit'in ziyaretini selamlıyor,,

- ★ Novosti Basın Ajansı tarafından yayınlanan yorumsal yazıda, Türkiye ile SSCB arasında gelişen ilişkiler üzerinde duruluyor ve bütün bunların iki ülke arasındaki işbirliğinin politik sorunlara kaymasını sağladığı kaydediliyor.
- ★ Komşu halkların emperyalizm ve iç gericiliğe karşı savaştıkları günlerde V.İ. Lenin ve M.K.Atatürk tarafından başlatılan dostluk geleneklerinin önemine değinilen yazıda, SSCB Devlet Başkanı Leonid Brejnev'in «Gerçekten dost olmak isteyen herkesle dostluğu geliştirmek ve pekiştirmek için herşeyi yapıyoruz ve yapacağız» sözüne de yer veriliyor.

HABER MERKEZİ

Sovyetler Birliği'nin NOVOSTİ Haber Ajansı, Türkiye Cumhuriyeti Başbakanı Bülent Ecevit'in Sovyetler Birliği'ne yapacağı resmi ziyaretle ilgili yayınladığı bir yorumda, Sovyet - Türk devlet ve siyaset adamları arasındaki kişisel temasların artık bir gelenek olduğunu kaydetmiş, iki ülke arasındaki ekonomik ilişkilerin sürekli bir gelişme kaydettiğini belirterek SSCB Devlet Başkanı Leonid Brejnev'in bir görüşüne de yervermiştir.

Novosti Haber Ajansı (APN) yorumcusu [illegible] tarafından kaleme alınan [illegible] yazıda, Sovyetler Birliği'nin [illegible] komşusu Türkiye ile olan [illegible] sağlamlaştırma doğrultusunun [illegible] değişkenliklere bağlı olmadığı vurgulanmış, **«L.İ. Brejnev'in de söylediği gibi değişmez ve ilkesel bir doğrultudur: «Gerçekten dost olmak isteyen herkesle dostluğu geliştirmek ve pekiştirmek için herşeyi yapıyoruz ve yapacağız»** denilmiştir.

Bülent Ecevit'in, Türkiye Bakanlar Kurulu Başkanı olarak ilk kez SSCB'yi ziyaret ettiği kaydedilen yazıda, son yıllardaki Türkiye-SSCB arasındaki böylesi ziyaretlerin kısa bir dökümü yapılmış, 1975 yılı sonunda SSCB Bakanlar Kurulu Başkanı Aleksi Kosigin'in Türkiye'ye yapmış olduğu resmi ziyaretin, iki ülke arasındaki temasların pekiştirilmesine önemli katkıları olduğu ifade edilmiştir.

(Devamı Sa. 7. Sü. 1'de)

İzmir'de 600 tütün işçisi direnişe başladı

İZMİR (A.A.)

Zeytinlik semtinde özel sektöre ait bir tütün işletmesinde çalışan 600 işçi, dün sabah can güvenliği olmadığı gerekçesiyle işbaşı yapmamıştır.

Türk-İş'e bağlı Tek Gıda-İş Sendikası yetkilileri ve işveren, işçileri suçlarken, Yaprak Tütün İşletmesi yöresinde polis geniş çapta önlem almıştır.

(Devamı Sa. 7. Sü. 4'de)

ADMMA'da sınavlara başlandı

ANKARA, (İSTA)

Ankara Devlet Mimarlık ve Mühendislik Akademisi ile Yüksek okulunda beklemeli öğrencilerin alt sınıflardan sorumlu oldukları derslerin sınavlarına dün başlanmıştır.

Jandarma birlikleri ile polis kuvvetlerinin çok geniş güvenlik önlemleri aldıkları sınavlara

(Devamı Sa. 7. Sü. 2'de)

CITY BANK 150 MILYON DOLARLIK IKINCI BIR KREDI DAHA AÇIYOR

HABER MERKEZİ

ABD'nin ikinci büyük bankası olan City Bank'ın Türkiye'ye 100 milyon dolardan başka 150 milyon dolar tutarında yeni bir kredi açacağı öğrenilmiştir. City Bank'ın bu yeni krediyi daha çok uluslararası tekellerin Türkiye'ye yapacağı ihracatı kolaylaştırmak için açtığı bildirilmektedir. City Bank'ın Türkiye'ye önceden vermeyi haber verdiği 100 milyon dolarlık kredinin ise daha çok Türkiye'nin borçlarını ödemede kullanacağı belirtilmektedir.

TKP Konya Konferansı Belgeler kitabının yayımcısı Kardam'ın duruşması yapıldı

ANKARA, (İSTA)

TKP Konya Konferansı «Belgeler» adlı kitabı yayınladığı için hakkında dava açılan Temel Yayınevi Sorumlusu **Ahmet Kardam**'ın Ankara 1. Ağır Ceza Mahkemesindeki duruşması dün yapılmıştır. Mahkeme heyeti dava sonunda Kardam'ın duruşmadan vareste tutulmasına karar vermiş ve bir sonraki oturumu adlı tatil sonuna bırakmıştır.

TKP Konya Konferansı «Belgeler» adlı kitabın sorumlusu olarak mahkemede savunmasını yapan **Ahmet Kardam** konuşmasında bu kitabı yayınlarken hiç bir övücü ve yerici bir yorumda bulunmadığını belirterek **«ben yargı konusu olan bu kitabı, kamuoyunun, üzerinde tartıştığı bir konuyu tüm boyutlarıyla öğrenmesi ve bu konuda inceleme ve araştırma yapanların doğrudan başvuracakları bir kaynak olması amacıyla yayınladım. Kaynak belge kitapta yeralan görüşler bana ait değildir. Kaynak belge**

(Devamı Sa. 7. Sü. 1'de)

Bankalar Konsorsiyumu heyeti perşembe günü geliyor

ANKARA (ANKA)

Türkiye'den alacaklı 220 dolayındaki banka arasında oluşturulan konsorsiyum adına 4 yetkilinin 22 Haziran Perşembe günü Ankara'ya gelecekleri bildirilmektedir. Konsorsiyum yetkilileri Ankara'da Maliye Bakanlığı ve Merkez Bankası ilgilileriyle kredi ve borç erteleme an-

(Devamı Sa. 7. Sü. 2'de)

Norveç'le kredi anlaşması hazırlandı

ANKARA (THA)

OECD'ye üye ülkelerin Maliye Bakanlarının Paris'de yaptıkları toplantıda varılan «prensip anlaşması» gereğince ikili anlaşma yapmak üzere geçen hafta sonunda Ankara'ya gelen bir

(Devamı Sa. 7. Sü. 8'de)

Manisa'da Maocular İGD şube başkanını başından yaraladı

HABER MERKEZİ

Maocu bozkurtlar faşistlerle elele, ilericiler, yurtseverler üzerine giriştikleri saldırılara devam etmektedirler. Nitekim Manisa'da da İGD Şube Başkanına saldıran Maocular bu genci başından ağır yaralamışlardır. Yine Manisa'da İGD üyesi bir gencin polis tarafından gerekçesiz olarak 11 saat gözaltında tutulduğu ve işkence yapıldığı bildirilmektedir. Ankara ve İstanbul'da meydana gelen faşist saldırı olaylarında pek çok genç yaralanmış; Elazığ, Konya ve Niğde'de 9 yere patlayıcı madde atılmıştır.

MANİSA

★ İlerici Gençler Derneği (İGD) Manisa Şubesinden bildirildiğine göre daha önce de birçok kereler dernek üyelerine saldırıda bulunan Maocular son olarak da İGD Manisa Şube Başkanı **Adnan Diri**'ye saldırarak başından yaralamışlardır. Çevrede bulunan ilerici gençler ve halk tarafından püskürtülen Maocu bozkurtlar olay yerinden kaçmışlardır. Öteyandan yine dernek üyesi bir gencin hiçbir gerekçe gösterilmeden gözaltına alındığı ve 11 saat gözaltında tutulan bu gence gerici bir polis tarafından işkence yapıldığı bildirilmektedir. Olay demokratik kuruluşlar ve ilerici çevreler tarafından kınanarak protesto edilmiştir.

ANKARA

★ Abidinpaşa Mahallesinde meydana gelen çatışmada **Yaşar Alptekin**, Ulubey Mahallesinde meydana gelen çatışmada da **Halil Ulutaş** adlı gençler yaralanmışlardır. Bu arada Turgutreis İlkokulu bahçesinde tabanca ile ateş eden **Yaşar Yurtsever** ad

(Devamı Sa. 7. Sü. 4'de)

Motorin ve Fuel-Oil'e zam geliyor

★ ZAMMIN, PETROL OFİSİ GENEL MÜDÜRÜ MUSTAFA ÖZYÜRÜK'ÜN ECEVİT İLE YAPACAĞI GÖRÜŞMEDEN SONRA AÇIKLANABİLECEĞİ SÖYLENİYOR

ANKARA (THA)

Mayıs 1978 tarihi itibariyle Aliağa ve İPRAŞ rafinerilerinde üretilen motorin, fuel-oil ve gazyağının maliyetinin altında satıldığı belirlenmiştir.

Aliağa ve İPRAŞ rafinerilerinde üretilen akaryakıtın dağıtımını yapan Petrol Ofisi yetkililerinden alınan bilgiye göre maliyetinin altında satılan akaryakıtın farkları »petrol fiyat istikrar fonu»ndan karşılanmaktadır.

9 Eylül 1977'de petrol ürünlerine yapılan zamdan sonra sadece normal ve süper benzin, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığınca belirlenen fiyatların altında üretilmektedir.

Fuel-oil, motorin ve gazyağının gerçek fiyatları üzerinden satılabilmesi için bu mamullere zam yapılması gerekmektedir.

Bu konuda Petrol Ofisi Genel Müdürü Mustafa Özyürük'ün Başbakan Bülent Ecevit'le önümüzdeki günlerde bir görüşme yapması beklenmektedir.

Petrol işçileri dün işbaşı yaptı

ANKARA, (İSTA)

Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı Genel Müdürlüğü ile Türk-İş'e bağlı Petrol-İş Sendikası arasında sürdürülen görüşmelerin önceki gün anlaşmayla sonuçlanması üzerine dün üç bini aşkın işçi tekrar işbaşı yapmıştır.

Bilindiği gibi Batman rafinerileri ile Dörtyol Petrol Hattında alınan grev uygulaması kararları, Bakanlar Kurulu tarafından «milli güvenlik» gerekçesiyle iki kez ertelenmiş, ancak 17 Mayıs'ta yaklaşık 3 bin işçi greve başlamıştı.

(Devamı Sa. 7. Sü. 1'de)

Türk-Sovyet ilişkilerinin 60 yılı

Yarın gazetemizde

HAFTALIK

1979-1983 yıllarını kapsayan Dördüncü Beş Yıllık Plan Stratejisi, önümüzdeki günlerde, Yüksek Planlama Kurulu'nda görüşülmeye başlanacak. Kimi belirsiz kavramlar ya da kimi anlamsız betimlemeler içermesine karşın, bir yanıyla, strateji Türkiye'nin sosyo - ekonomik yapısına gerçekçi bir değerlendirmeyle yaklaşılıyor...

Sözgelimi, Türkiye'nin yapım sanayii ya da sanayileşme stratejisi, çok haklı olarak, «toplumsal yararı az, toplumsal maliyeti yüksek, tekelci ve dışa bağımlı, işsizlik sorununa çözüm getirmeyen bir yapı» biçiminde tanımlanıyor...

Ve yine stratejide, dış ticaret açıklarının ve buna koşut olarak ödemeler dengesi açıklarının sürekli büyümesine neden olarak, Türkiye yapım sanayiinin girdi yoluyla dışa bağımlı kılınması gösteriliyor...

Türkiye'nin bugün karşılaştığı tüm toplumsal sorunların, temelde üretimin ve gelir bölüşümünün yapısından kaynaklandığı görüşüne yer verilen yeni stratejide, açık - seçik, gelir dağılımındaki adaletsizliğin, temelde mülkiyet ilişkilerinden kaynaklandığı belirtiliyor... Ve yine stratejide, kısa vadeli dış borçlanmaların, ödemeler dengesine katkıdan çok, zarar verdiği kaydediliyor... İşsizlikten, enflasyona, enflasyonun gelir dağılımı üzerindeki olumsuz etkisine, Türkiye yapım sanayiinin tüm çarpıklıklarına değin uzanan ve çok bilinen, sosyo - ekonomik gerçeklerin büyük bir bölümüne değinilmiş Dördüncü Beş Yıllık Plan Stratejisinde.....

Tüm bunlar gerçek... Tüm bunlar iyi... Ve hatta alkışlamaya değer... Ve bu yanıyla, söylenebilir ki, bu strateji, bu güne değin yazılabilmiş en gerçekçi, en ileri resmi belge niteliğinde...

Strateji üstüne

Özlem ÖZGÜR

Ne var ki, bir bütün olarak değerlendirildiğinde, bu yeni strateji için, içerik açısından, eskilerinin tıpı tıpına aynısı olduğu söylenebilir... **Yukarıdaki söylediklerime bakarak, bu son tümce kimseyi şaşırtmamalı...**

Bir stratejide ilkelerin, temel hedeflerin, amaçların ve hatta araçların, gerçekçi bir biçimde belirlenebilmesi için, elbette ki, sosyo - ekonomik ve sosyo - politik yapının, gerçekçi bir çözümlemesini yapmak ve bu yapılara ilişkin sorunları saptamak, kaçınılmaz bir önkoşuldur. Gerçekçi çözümlemeler ve saptamalar, bir stratejide, ancak ve ancak, aynı açıklık ve gerçekçilikle ilkeler, hedefler, amaçlar ve araçların saptanması için yapılıyor ve öngörülüyorsa, bir anlam taşır...

Sözgelimi, bir stratejide, durum değerlendirmesi yaparken, gelir dağılımındaki adaletsizliğin mevcut mülkiyet ilişkilerinden kaynaklandığını belirteceksin ve fakat, ilkeler ve hedefler bölümünde, mülkiyet ilişkilerinde değişiklik yapılacağına ilişkin tek kelime söylemeyeceksin... Bu durumda, böylesi bir gerçekçi saptamanın, insanları uyutmaktan, demagoji yapmaktan öteye, ne anlamı olabilir?

Bu yeni strateji, tek tümceyle, böylesi bir yapıya sahip... Daha açık bir deyişle, stratejinin saptamalar bölümünde, büyük bir ağırlıkla sorunlara bilimsel bir bakışla yaklaşılıyor, üstü örtülü de olsa, sosyo - ekonomik yapıdaki tüm sorunların Türkiye kapitalizminden kaynaklandığı belirtiliyor ve fakat, iş çözüm yoluna, çıkış yoluna geldi mi, ortada tek kelime yok... Sizin anlayacağınız; söz muhabbete geldi mi, bizim bu yeni strateji «solcu» mu «solcu»; ama sıra iş yapmaya geldi mi, herşey eski hamam eski tas...

Sözgelimi, stratejide tekelleşmenin, çokuluslu tekellerin, dışa bağımlılığın ve başka şeylerle birlikte tüm bunların, sosyal ve ekonomik yapıda gözlenen olumsuz sonuçları, gerçekçi bir biçimde saptanıyor: Mantıksal olarak, böylesi bir saptamanın ardından, stratejide, insan anti - tekelci, anti - emperyalist ilkelerin geleceğini bekliyor. Ve yine sözgelimi, böylesi saptamaların ardından, insan, ekonominin köprü başlarının devletleştirileceğine, bankacılığın, sigortacılığın, dış ticaretin, çokuluslu tekellerin, işbirlikçi - tekelci sermayenin üretim araçlarının devletleştirileceğine ilişkin ilkelerin geleceğini bekliyor...

Ne var ki, bu stratejide, anti - tekelci, anti - emperyalist nitelik taşıyan en küçük bir yan yok. İlkeler bölümünde hedefler ve amaçlar bölümünde hiç kuşku yok, gelir dağılımının düzeltileceğine, sanayinin yapısının düzeltileceğine, ekonominin dışa bağımlılıktan kurtarılacağına ilişkin, yuvarlak sözler bu stratejide yeralıyor. Böylesi laflar, eski strateji, plan ve programlarda da yeralıyordu...

Bunları yapacak bir strateji, çözüm yollarını da açık biçimde koymalıdır ki inandırıcı olabilsin. Sözgelimi, Türkiye ekonomisinin dışa bağımlı kılınmasının nedeni, yabancı sermaye, montajcılık, çokuluslu tekeller ve yerli işbirlikçiler uygulaması, İMF'ler, Dünya Bankaları, NATO'lar değil mi? Sen hem stratejide, ekonomiyi dışa bağımlılıktan kurtaracağım diyeceksin, hem de yabancı sermayeye davetiye çıkaracaksın. Hem ekonomiyi dışa bağımlılıktan kurtaracağım diyeceksin, hem de çokuluslu tekellere, işbirlikçi - tekelci sermayeye hiç dokunmayacaksın... Böylesi bir mantıkla, ekonomi dışa bağımlılıktan kurtarılabilir mi? Emekçiler yararına bir plan yapılabilir mi? Bunlar bir yana, böyle bir strateji inandırıcı olabilir mi? Bu strateji için, daha çok söylenecek ve yazılacak şey var...

YORUM

Oya BAYDAR

Barut fıçısı üzerinde barış şerefine kadeh

Her işin bir yeri, bir yakışığı vardır. **«Asılmışın evinde ipten konuşulmaz». «Müslüman mahallesinde salyangoz satılmaz.»** Atalarımız söylemiş bunları... Atalarımızın her söyledikleri doğru olmasa da her söyledikleri işçi sınıfının gözüne sözüne uymasa da, her işin bir yeri, her şeyin bir yakışığı olduğu bir gerçek...

Örneğin, bir barut fıçısı üzerine oturduğunuzu ve bu barut fıçısı üzerinde barış ve dostluk şerefine kadeh kaldırdığınızı düşünün. Yakışıksız kaçar biraz. Yakışıksız kaçmakla kalmaz. Bir kibrit çakıldı mı kadehimizdeki alkol alev alır ve de barut fıçısı patlar. Siz de havaya uçarsınız, çevreniz de ...

Nereden mi aklımıza geldi bu türden benzetmeler? Son birkaç günlük gazeteleri şöyle bir izledik; ardından, bir de başbakanımızın çeşitli demeçlerine baktık da bir çelişki var gibi geldi bize. Sanki barut fıçısı üzerinde barıştan söz edilmek isteniyormuş gibi geldi.

İçinde yaşadığımız dünyada, tüm ülkelerin kendi güvenliklerini sağlama almaya çalışacakları, bunun için gerekli yolları, araçları, dostları, dayanakları arayacakları bir gerçek. **«Sağ yanağıma vurana sol yanağımı uzatırım»** saflığında bir barışseverlikten söz etmiyoruz. İnsanlığın geleceğe yönelik en büyük umut ve istemi olan sürekli barışı hiç unutmadan, bugünün koşullarında, sorunlara gerçekçi açıdan bakıldığında, Türkiye için, hemen bugünden tüm orduların lağvı, tüm silahlardan arınma diye birşeyin geçerli, en azından gerçekçi olamayacağını da biliyoruz.

Yalnız söylemek istediğimiz şu. Barıştan, detanttan, tüm komşularımızla dostluktan, sorunların çözümünden, karşılıklı güvenden sözediyorsanız eğer, ülkedeki silahlanma ve askerileşmeyi, hiç değilse bugünkü noktasından daha ileri ve tehlikeli boyutlara vardırmamanız gerekir. Bir yandan barış, detant, sosyalist komşularla dostluk ve güven ilişkileri derken, bir yandan da örneğin ordu mevcudunuzu bir katına çıkarıyorsanız, askeri bütçenizi alabildiğince artırıyorsanız, emperyalistlere yeni yeni üsler veriyorsanız, biraz kuşkuyla bakılır söylediklerinize. Böyle bir durum olduğu için yazmıyorum bunları. Yani, «mesela» dedik de...

Gazeteler, Türkiye'de bir nükleer santralin kurulmakta olduğunu, Federal Almanya ile ortak silah yapımı, ortak silah ve savaş malzemesi üretimi için fabrikalar açılması görüşmelerinin ilerlediğini ve bu arada Federal Almanya'nın Türkiye'den üs istediğini yazıyorlar. Ambargonun kalkmasının ABD ve NATO üslerinin (eğer gerçekten kapanmışsa?) yeniden açılacağı anlamına geldiği, hatta yeni üsler verilebileceği de biliniyor. Son günlerde basında benzeri pek çok haber ve yorum yer alıyor. Ateş olmayan yerden duman çıkmayacağı ise, bilinen bir gerçek.

ABD ve NATO emperyalizminin, barut fıçısı haline getirilmiş bir Türkiye; örneğin dünyanın bugünkü koşullarında Türkiye gibi bir ülkede, sadece barışçı emeller ve bilimsel çalışmalar için kullanılması mümkün olmayan bir nükleer santral kurmuş; toprakları üzerinde çeşitli ABD, Federal Alman ve NATO üsleri barındıran ve bütün bunlar yetmiyormuş gibi, önemli silah işletmelerini toprakları üzerine oturtmuş bir Türkiye, çok istese de, başbakanı ve hükümetleri sonuna kadar barışçı olsa da, nasıl katkı yapabilir dünya barışına, nasıl savunabilir detantı? Dünya barışının, detantın, özü değilse bile ilk adımı silahsızlanmaya doğru, kuvvet indirimine doğru gitmek değil midir? Uluslararası yumuşamanın ve komşularla dostluk ve güven ilişkilerinin temeli, komşuları tehdit edebilecek hertürlü silahlanma ve üs barındırma ilişkisinden sıyrılmak değil midir?

Bütün bunların, Türkiye'nin yaşadığı güç ve kararsız «denge»de son derece zor ve hassas ilişkiler, son derece sorumlu ve gerçekçi olması gereken kararlar olduğunu biliyoruz. Yine de, **«barut fıçısı üzerinde barış şerefine kadeh kaldırılmaz»** diyoruz.

Yıllarca önce ilericiler, yurtseverler, devrimciler, sosyalistler, komünistler ABD 'le bu türden bağımlılık ilişkilerinin ne gibi olumsuz gelişmelere yol açabileceğini uzun uzun yazmış, söylemiş, haykırmışlardı. İşkenceyle, zindanla, darağacıyla cezalandırıldılar.

Şimdi yine tekrarlıyoruz. Kararlı ve tutarlı olalım: **Barut fıçısı üzerinde, barış şerefine kadeh kaldırılmaz.**

GEÇMİŞTE BUGÜN

20 HAZİRAN

Hazırlayan: Hüsnü MAHLİ

Türk-Sovyet Ticari Muahadesi imzalanıyor

Sovyetlerle akdedeceğimiz ticaret muahadesi müzakereleri bitmiştir. Hazırlanan anlaşma önümüzdeki hafta içinde imzalanacaktır.

(20 Haziran 1937, Cumhuriyet)

UŞAK'TA İNÖNÜ'YÜ BAYAR ÖLDÜRTMEK İSTEMİŞ

Eski Uşak Emniyet Müdürü Çakmak, dünkü basın toplantısında Bayar ve Gedik tarafından Vali Engin'in alet edildiğini açıkladı. Vali ile Emniyet Müdürü arasında geçen telefon konuşması şöyledir:

— «Vuracaksınız.»
— Kimi?
— İnönü'yü
— Neden?
— Ben emir veriyorum. Yukardan öyle istiyorlar.

(20 Haziran 1960, Akşam)

GUATEMALA'DA İÇ HARB ŞİDDETLE DEVAM EDİYOR

Guatemala Reisicumhuru Jacob Arbonz Guzman'ın komünistler tarafından desteklenen rejimini devirmek için memleketi istilaya başlamış olan anti-komünist yabancı kuvvetler dün ilerlemeye devam etmişlerdir.

(20 Haziran 1954, Hürriyet)

HİTLER BÜYÜK ELÇİMİZİ KABUL ETTİ

Führer yeni başvekâlet binasında dün öğleden sonra Türkiye Büyükelçisi B. Gerede'yi kabul etmiştir. Büyükelçi Führere reisicumhur İsmet İnönü'nün şahsi bir mektubunu tevdi etmiştir.

20 Haziran 1941, Vatan

FAŞİSTLER PARİS'TE KOMÜNİST PARTİSİ BİNASINA SALDIRDI

Fransız Sendikal Birliği olayı protesto etmek maksadıyla bugün saat 5'te umumi bir grev ilanına karar vermiştir.

(20 Haziran 1946, Akşam)

İSKAMBİL İSTİHLAKIMIZ 1 YILDA 3 MİSLİ ARTTI

Geçen sene Türkiye'de 30 bin düzine iskambil kâğıdı satılırken bu sene 100 bin düzineye ihtiyaç duyulmuştur. Böylece yurdumuzda 25 kişiye bir takım iskambil rastladığı görülüyor.

(20 Haziran 1957, Akşam)

KONYA'DA BİR KADIN ÖLÜ BİR KÖPEK DOĞURDU

Konya'da bir kadın alnının ortasında tek gözlü, iki burunlu, belinden aşağısı kıllı, siyah ve erkek bir köpeğe benzeyen bir garibe doğurmuştur.

(20 Haziran 1955, Akşam)

ASMA KÖPRÜSÜNÜN İNŞASI ZARURET HALİNE GELDİ

Araba vapurlarının kifayetsizliği yüzünden Anadolu yakasına araba ile gitmek bir azap olmuştur. Bu hal Asya ile Avrupa'yı birleştirecek bir köprü inşasının artık bir zaruret haline geldiğini açıkça ortaya koymuş bulunuyor.

(20 Haziran 1954, Hürriyet)

DİN ADAMLARI ALINIYOR

Moskova'daki iyi haber alan çevrelerin ileri sürdüğü ne göre Sovyetler Birliği Komünist Partisi Merkez Komitesine din adamları alınacağı anlaşılmaktadır.

(20 Haziran 1970, Hürriyet)

SORUNLAR-GÖRÜŞLER

İKD Kongresinin ardından

İKD Genel Sekreteri Zülal KILIÇ

İlerici Kadınlar Derneğinin 2. Kongresi 28-29 Mayıs tarihlerinde yapıldı. Genel Kurula katılanlar, büyük bir çoşku ve disiplin içinde geçen kongreyi, daha sonra «unutulmayacak 2 gün» diye nitelediler.

Gerçekten de, İKD'nin 2. Kongresi, bir yandan artık yadsınamayacak bazı olguları ortaya koyması, öteyandan da Türkiye ilerici kadın hareketi için yeni perspektifler getirmesi açısından unutulmayacak kolay kolay.

Öncelikle, Edirne'den Diyarbakır'a, Trabzon'dan Antakya'ya kadar Türkiye'nin dört bir yanından gelen yüzlerce delege, artık Türkiye'de ilerici kadın hareketinin geri döndürülemez bir yaygınlığa, örgütlülüğe eriştiğini kanıtlıyordu. Kadınların büyük çoğunluğunun okuma yazma bilmediği, mal gibi alınıp satıldığı, horlandığı bir ülkede yüzlerce emekçi kadının evini, çocuklarını bırakıp yalnızca kendi maddi olanaklarıyla binlerce kilometre yolu aşıp gelmesi, kimsenin gözardı edemeyeceği bir aşama, bir kazanımdır demokrasi hareketimizde.

Delegelerin büyük çoğunluğu ilk kez İKD saflarında toplumsal bir çalışmaya girmiş kadınlardı. **Aralarında okuma yazmayı İKD kurslarında öğrenenler, hatta daha tam söktürememiş olanlar** vardı. Daha dün gelenekler yüzünden evinde kayınpederinin, kayınvaldesinin yanında konuşması yasak olan kadınlar, Kongrede kürsüye çıkıp konuşma yaptılar. İzleyicilerin çoğu, ömrü tarlalarda geçmiş, gencecik yaşında çökmüş, bugün evlatlarının yaşaması için faşizme karşı yılmadan savaşacağını haykıran bir Vesile Bacıyı dinlerken gözyaşlarını zor tutuyorlardı.

Kongre yalnızca çoşkulu bir olay olarak kalmadı. Aynı zamanda örgütsel ve diğer sorunların tartışıldığı, yapıcı eleştiri ve önerilerin getirildiği bilinçli bir forumdu da. Hızlı yığınsallaşmanın getirdiği kadrolaşma sorunu, eğitim, propaganda ve ajitasyondaki eksiklikler, **köy kadınları arasında örgütlenme,** farklı sorunları olan geniş kadın yığınlarına ulaşmanın yolları ele alındı, irdelendi. Kısacası, Kongrenin başlıca belgilerden olan «100 binlik İKD»nin yaşama geçirilmesi için görevler saptandı, tarihsel kararlar alındı.

Kongreye katılan yerli yabancı konuklar, İKD'nin ulusal ve uluslararası alanda kazandığı haklı saygınlığın bir göstergesiydi. İKD Genel Başkanının konuğu olarak Kongrede bulunan Sovyet Kadın Komitesi, Fransız Kadınlar Birliği ve Yunan Kadınlar Federasyonu temsilcileri yaptıkları konuşmalarda, İKD'nin kısa sürede elde ettiği büyük başarıları övdüler, gelecekte örgütler arasında daha sıcak ve yakın ilişkiler gelişmesi dileklerini belirttiler.

Vize alamadığı için Türkiye'ye gelemeyen ve aynı zamanda Uluslararası Demokratik Kadınlar Federasyonunu da temsil edecek olan Bulgar Kadın Komitesi Başkanı ise, derin üzüntüsünü ve başarı dileklerini içeren bir mesaj göndermişti.

Yerli konuklar arasında Türkiye ilerici hareketinin seçkin temsilcileri bulunuyordu: Maden-İş Sendikası Genel Başkanı Kemal Türkler, Barış Derneği Genel Başkanı Mahmut Dikerdem, Bank-Sen Genel Başkanı Metin Denizmen, Türk Tabipler Birliği Merkez Konseyi Başkanı Erdal Atabek, İlerici Gençler Derneği Başkanı Ahmet Muhtar Sökücü, KÖGEF Genel Başkanı İsmail Kemal, Halkevlerini temsilen Şefik Asan, Tüted'i temsilen Enver Avcı....

1 Mayıs 1978 de ilerici kadın hareketi gücünü ve disiplinini dosta düşmana kanıtlamıştı. **İKD 2. Kongresi, bu gelişmenin kendiliğinden değil, kadın sorununa sınıfsal yaklaşımdan kaynaklanan doğru bir politikanın, derinlemesine bir örgütlenmenin ürünü olduğunu gösterdi.** Şüphesiz, emekçi kadınların böylesi bir örgütlülük düzeyine erişmesi, sorunlarına sahip çıkacak bilince ulaşması, onların sırtından milyarlar vuran büyük tekelci burjuvaziyi memnun etmeyecek, bu gelişime set çekmek için her yola başvuracaklardı. **Nitekim, 1 Mayıs'ın** ardından Başbakan Ecevit, bu gerici güçlerin tuzağına düşmekten kurtulamadı. Anti-komünizmle Örgütlü kadın hareketini engelleme çabasında bulundu. Onu, CHP Kadın Kollarının genelgesi izledi. Hatta, bazı illerde sağ sosyal-demokratlar bizzat üyesi CHP'li kadınları tehdit ettiler. 1 Mayıs'la 2. Kongre arasında geçen süre, böylesi girişimlerin başarısızlığını, İKD'nin artık emekçi kadınların bağrında söküp atılamayacak kadar kök saldığını göstermeye yetti. Ve gene bu süre içerisinde İKD bugüne dek izlediği, tüm ulusal demokratik güçlerin birliğinden yana politikasını aynı titizlikle sürdürdü, provokasyonlara gelmedi, gelmeyecektir de.

Ama burjuvazi tüm yumurtalarını aynı kefeye yüklemez. 2. Kongrenin bitiminden birkaç gün geçmeden 5 ayrı soruşturma kararıyla dayandı İKD'nin kapısına, Derneği kapatma tehdidini savurarak...

Burjuvazi bir kez daha zora başvurmayı deniyor. Bu yöntemler yeni değil emekçi kadınlar için. Onlar, gerici-faşist güçlerin kanlı, kurşunlu baskıları tehditleri altında, yüzyılların verdiği o sabır ve dirençle, bir oya gibi işleyip ördüler İKD'yi. Yavrusuna dokunulan bir ana kartal gibi koruyup sahip çıkmasını da çok iyi bilmektedirler.

TELEVİZYON

19.00 YAY-KUR

YAY-KUR öğrencileri için hazırlanan program izlenecek.

19.30 PİNOKYO

Çizgi dizi filmin **«Palyaço Olmak İstemiyorum»** adlı bölümü yayınlanacak. Sirkin patronu Pinokyo'yu palyaço yapmak ister. Ancak Pinokyo ise buna itiraz eder.

19.55 BİR KONU BİR KONUK

Televizyon Eğitim Yayınları Şubesince hazırlanan programda, Emekli Sandığı Müdürler Kurulu üyesi Bayan Akay Arsoy, Emekli Sandığı konusunda Jülide Gülizar ile söyleşiyor.

20.30 HABERLER

21.00 NAKLEN YAYIN

İstanbul Festivali'nin açılış töreni İstanbul'dan naklen verilecek. Festival programına göre, Ferit Tüzün'ün esintiler adlı eseri ile Franz List'in 1. nolu Piyano Konçertosu bu naklen yayın içerisinde yer alacak.

22.00 NAKLEN YAYIN (ALTIN ORFE)

Bulgaristan'ın Slance-Lriag kentinde yapılacak olan Altın Orfe Şarkı Yarışması naklen yayınlanacak.

00.15 GÜNE BAKIŞ

RADYOLARDAN SEÇMELER

TRT I

05.00 AÇILIŞ
07.02 Köye Haberler
09.40 Çevre Sorunları
10.01 Arkası Yarın
11.20 Türküler Geçidi
12.10 Öğle Üzeri
13.00 Haberler
15.01 Sizlerle Birlikte
16.45 Hafif Batı Müziği
19.00 Haberler
20.15 Köy Dağarcığı
23.00 Haberler
23.40 Eski Melodiler
00.20 Gece Konseri
23.00 HABERLER
01.00 KAPANIŞ

TRT II

08.00 Gün Başlıyor
09.00 Olayların İçinden
10.30 Verimlilik
11.40 Dünden Bugüne Halk Ozanlarımız
12.20 Sağlığımız
13.00 Haberler
14.15 Yurdumuz Ekonomisi
15.00 Hafif Batı Müziği
16.20 Arkası Yarın
18.30 Geleneklerimiz - Göreneklerimiz
19.00 Haberler
21.15 Sanat Dergisi
23.55 KAPANIŞ

TRT III

07.00 AÇILIŞ
07.30 Barok Müzik
10.00 Hafif Müzik Sanatçıları Söylüyor
10.55 Dünden Bugüne Halk Ozanlarımız
12.15 Şan Soloları
12.30 Caz Müziği
15.00 Günün Konseri
18.00 Müzikte Çağlar
19.00 Salıdan Salıya
20.15 Çağdaş Türk Sanat Müziği
24.00 Caz Müziği
01.00 KAPANIŞ

BULMACA

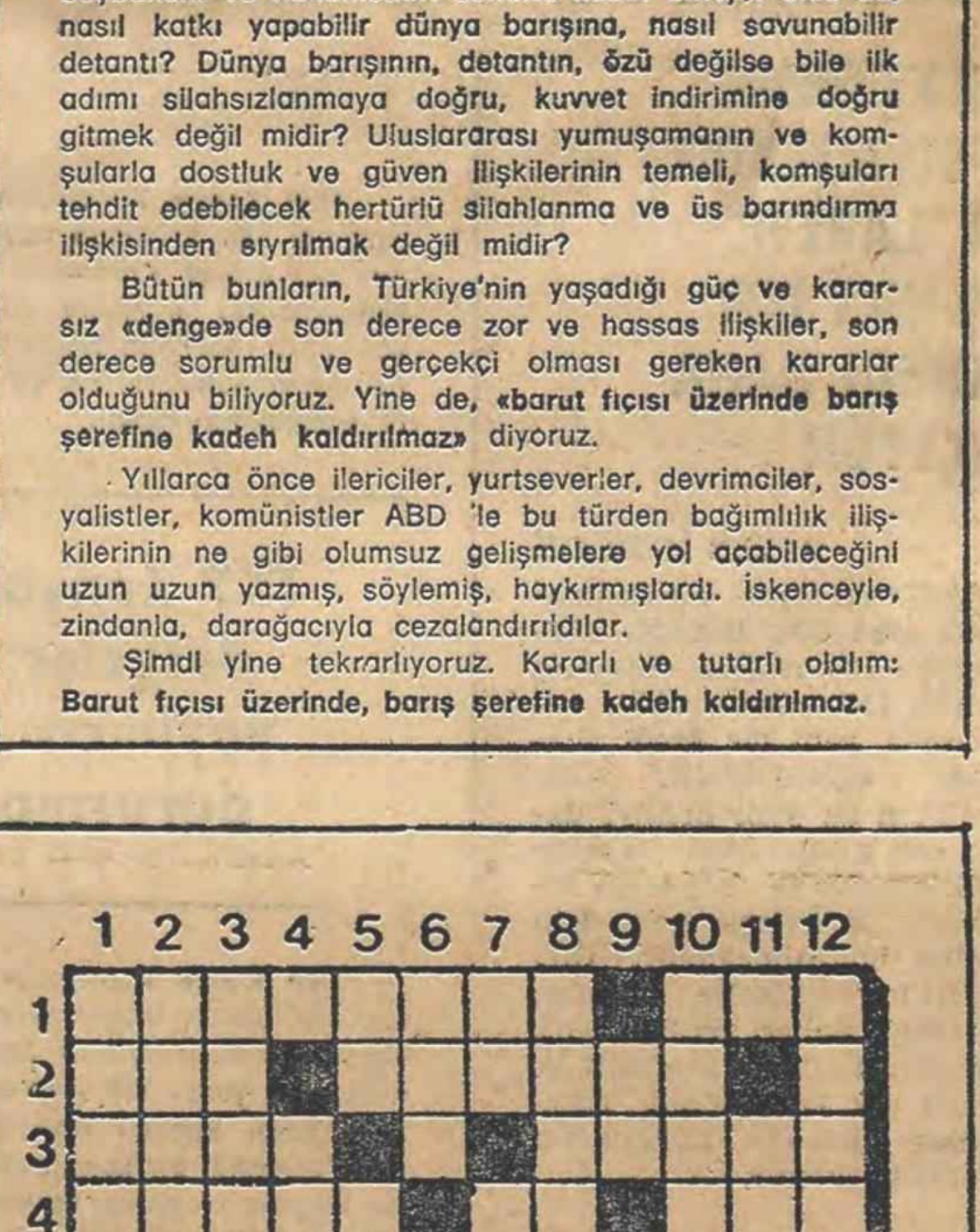

YUKARDAN AŞAĞI:

1 — Fransa'da yayınlanan «tarafsız» gazete. 2 — Tersi Marko ön adlı bir gezginin soyadı - Güzel sesli bir kuş. 3 — ABD nin yutturmaca «insan hakları kampanyası»nı açan devlet başkanı - Tersi Şaba bölgesinde Fransız emperyalizmine karşı savaşan Katangalıların yaşadığı ülke 4 — Anne, baba ve çocuklar - Tersi kuruşun kısa yazılışı - Tersi İngilizcede «eğer» 5 — «Evet» anlamında bir ünlem - Sapındaki iplerden halat yapılan bir bitki. 6 — Tersi İngilizcede «bir» sayısı - Şahsiyet. 7 — Tersi bir harfin okunuşu - Tersi manganezin simgesi - Yemek. 8 — 12 Mart döneminde asılan üç yurtseverden birinin adı - Tersi bir matematik deyimi. 9 — Bir harfin okunuşu - Tersi argoda çalma. 10 — Bir ilçemiz - Bir emir. 11 — Savaşta ele geçen kadın - İlkel bir aydınlanma aracı. 12 — Rengini siyaha çevirtmek - Satrançta yenilgi.

SOLDAN SAĞA:

1 — Rüşvet vermesiyle ünlü bir ABD şirketi - Önce, birinci. 2 — Bir göz rengi - Marks'ın fikir arkadaşı. 3 — Yunanistan'da bir yarımada - Er. 4 — Fizikte ışıkla ilgili dal - Bir nota - Kral bastonu. 5 — Kevgir - Yardımcı, arka, destekleyici. 6 — Karşı koyma - Kış aylarından biri. 7 — Müzikte durak - Benzer - Put. 8 — Bir kadın adı. 9 — Korku refleksi. 10 — Birdenbire - Tersi kelimelerin başına getirilen olumsuzluk eki - Günahsız. 11 — Tersi Birleşmiş Milletler Gıda Örgütünün simgesi - Algılamanın bir üst aşaması. 12 — Tersi bir tatil - Slogan, belgi.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

SOLDAN SAĞA: 1 — Genel Grev. 2 — Asabi - Nil. 3 — Sardunya. 4 — Labarski - AID. 5 — eruS - SA. 6 — Taranta Babu. 7 — kA - One. 8 — deZ - Kalpazan. 9 — Asalak - St. 10 — İkrar - İtikat. 11 — ikaM - İkili. 12 — Anket - Ol - maZ.

YUKARIDAN AŞAĞI: 1 — Gaflet - Daima. 2 — Es - Arabesk. 3 — Nalbur - zariK. 4 — eB-rsaK - Lake. 5 — Lisa - Nakarat. 6 — Asit - Ak. 7 — rK. 8 — Da - Bobstil. 9 — Fanatik. 10 — nnA - Bez - Kim. 11 — İyisu - Akala. 12 — iladA - Un - Tiz.

Salyut'da üretim yeniden başladı

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Soyuz 29 uzay aracı ile Salyut-6 yörünge istasyonuna giden Sovyet kozmonotları Kovalenok ve Ivancenkov, Salyut-6'daki bilimsel inceleme araçlarını yeniden işletmeye başlamışlardır. Kozmonotlar, Salyut-6'nın hava ve su sağlayan sistemlerini de çalıştırmışlardır.

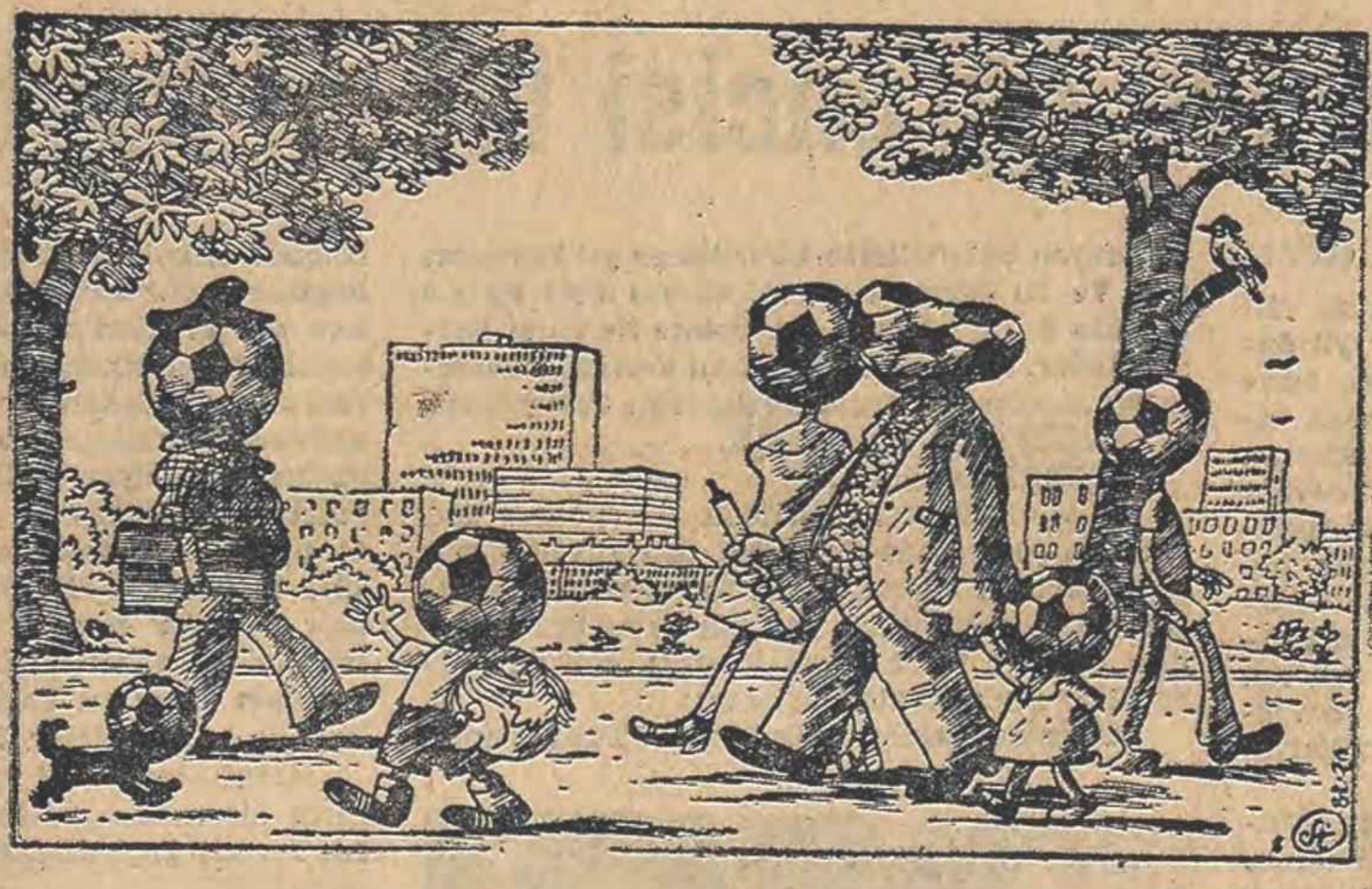

Şah, iktidarının sağlam olduğunu iddia etti

★ PEKİN YÖNETİMİNDEN «YARDIM» İSTEYEN PEHLEVİ'NİN AÇIKLAMALARI, GÜÇSÜZLÜĞÜNE İŞARET OLARAK GÖSTERİLİYOR

DIŞ HABERLER SERVİSİ

İran Şahı Rıza Pehlevi, bir demeç vererek, İran'da son aylarda yoğunlaşan halk muhalefeti karşısında güçlü olduğunu iddia etmiştir.

«700 bin kişilik ordu başta olmak üzere, herkes beni destekliyor» diyen Şah, kendisinin başlattığı liberalleştirme hareketinin gösterilere neden olduğunu da sözlerine eklemiştir.

Gözlemciler, İran Şahı'nın bu açıklamalarını, aczinin bir işareti olarak nitelendirmekte, yoğunlaşan halk hareketi karşısındaki durumunu korumak için Pekin yönetiminden yardım istemesinin söyledikleriyle, gerçeklerin bağdaşmadığını gösterdiği kaydedilmektedir.

Fransa NATO'nun askeri kanadına geri mi dönüyor?

★ SAVUNMA BAKANI, ASKERİ GÜCÜN İKİ KATINA ÇIKARILACAĞINI AÇIKLADI

★ KOMÜNİSTLER VE SOSYALİSTLER, FRANSA'NIN NATO'YA DÖNME HAZIRLIKLARINI KINADI

★ PARLAMENTODA SERT TARTIŞMALAR OLDU

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Fransa'nın askeri politikası hakkında Fransa parlamentosunda açılan tartışmalar sırasında, Fransa Savunma Bakanı Y. Bourges, Fransa'nın askeri gücünün iki katına çıkarılacağını açıklarken, Komünist ve Sosyalist Parti milletvekilleri, Fransa'nın NATO'ya geri dönme hazırlığı içinde olduğunu açıklayıp, bunu kınamışlardır.

Bourges, millet meclisinde yaptığı konuşmasında, Fransa'nın savaş gücünün iki kat artırılması için yeni bir programın uygulanmasına başlanacağını söylemiştir. Fransa Savunma Bakanı, Fransa'nın nükleer başlıklar taşıyan nükleer denizaltılara sahip olacağını, kara kuvvetlerinin roket birlikleri ile hava kuvvetlerinin vurucu birliklerinin modernleştirileceğini açıklamıştır.

Bakan, Fransa dışındaki ülkelerde faaliyet gösterebilecek biçimde uçak gemilerinin güçlendirilmesine ise özel bir önem verildiğini belirtmiştir.

Fransa'nın askeri politikası hakkında mecliste açılan tartışmalar sırasında söz alan Komünist ve Sosyalist Parti milletvekilleri ise, Fransa'nın NATO'nun askeri kanadına dönme hazırlığı içinde olduğunu belirtmişler ve hükümetin bu tavrını eleştirerek NATO'nun askeri kanadına dönülmesinin ülkeye zarar getireceğini söylemişlerdir.

Bilindiği gibi geçen ay Akdeniz'de yapılan NATO manevralarına, NATO askeri kanadından çekilmiş olmasına karşın, Fransa'nın önemli sayıda gemi ile katıldığı haber verilmişti.

bir dakika

ABD'de bir şirket, iş adamlarının konuşmalarında kullanılmak üzere nükteler hazırlamakta uzmanlaşmış. Chase Manhattan Bankası'ndan Anaconda şirketine dek sürekli 3000 müşterisi olan bu şirket, sipariş üzerine bir dizi nükte hazırlıyor, müşteriler de bu nükteleri konuşmalarında, demeçlerinde, röportajlarında kullanıyorlarmış.

Sarkis Lübnan silahlı kuvvetlerini ülkenin güneyine gönderdi

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Lübnan Devlet Başkanı Elias Sarkis, düzenli ordu birliklerinin, ülkenin güneyinde İsrail ile sınır bölgelerindeki noktalarda mevzilenmelerini emretmiştir.

Beyrut'ta Lübnan haber ajansı tarafından yapılan açıklamaya göre, Lübnan ordu birliklerine, BM Barış Gücü ile işbirliği içinde olması direktifi de verilmiştir.

Bilindiği gibi BM Güvenlik Konseyi kararları uyarınca bu bölgedeki BM birlikleri geri çekilecek ve bölge Lübnan birliklerine devredilecektir. Ancak bu süreç, güney Lübnan'ı işgal eden Lübnanlı sağcılar tarafından engellenmektedir.

Bu arada, Güney Lübnan'da sağcıların işgali altındaki topraklara sürekli olarak İsrail devriyelerinin girdiği ve sınır bölgesinde İsrail birliklerinin yığılı olduğu bildirilmektedir. İsrail uçaklarının da Lübnan üzerinde uçuşlar yaptıkları ve Lübnan'ın Sayda ve Tir kentlerinin İsrail gemileri tarafından abluka altına alındığı haber verilmektedir.

kısa haberler

SOFYA

Bulgaristan Devlet Şûrası, barış, demokrasi ve toplumsal ilerleme savaşımına yaptığı katkılar nedeni ile, Sovyetler Birliği Devlet Başkanı Leonid Brejnev'e, Bulgaristan'ın en yüksek nişanı olan Dimitrov Nişanı verme kararı almıştır.

BÜKREŞ

Bu ayın sonlarında Romanya'nın başkenti Bükreş'te, Sosyalist Ülkeler Ekonomik Yardımlaşma Konseyi toplantısı yapılacağı ve toplantının hükümet başkanları düzeyinde olacağı açıklanmıştır. Toplantıda, Ekonomik Yardımlaşma Konseyi'nin 30 yıllık çalışmalarının gözden geçirileceği bildirilmiştir. Bu arada, son 30 yılda Ekonomik Yardımlaşma Konseyi üyesi ülkelerdeki sanayi üretiminin 12 kat artmasına karşın Batı ülkelerindeki artışın ancak 4 kat olduğu belirtilmektedir.

PYONGYANG

Güney Koreli bir binbaşının Demokratik Kore'ye sığındığı Pyongyang Radyosu tarafından açıklanmıştır.

Radyonun yayınına göre 33 yaşındaki Lee Cun Kwang adlı binbaşı, Demokratik Kore'ye sığınan bazı Güney Koreli askerlerin çok mutlu bir yaşam sürdüklerini duyduğu için Demokratik Kore'de yaşamaya karar verdiğini söylemiştir.

RİO DE JANEİRO

«Brezilya Af Örgütü» Başkanı **Bayan İrimaya Benjamin,** 6.000 Brezilyalının, halen Avrupa'nın çeşitli ülkelerinde sürgün hayatı yaşadığını açıklamıştır.

Basına açıklama yapan **Bayan Benjamin,** mültecilerin büyük kısmının siyasal nedenler yüzünden ülkelerini terketmek zorunda kaldıklarını ifade etmiştir.

NEW YORK

ABD'nin en büyük gazetelerinden New York Daily News, tüm çalışanların greve gitmesi nedeni ile yayınını tamamen durdurmuştur. Bilindiği gibi geçen hafta başlayan greve, dağıtım işçilerinin bazıları katılmadığı için gazetenin normal tirajının üçte biri kadarı basılıp dağıtılabilmişti. Ancak dağıtımcıların da greve katılmaları sonucunda dağıtım işlerini yapan kamyonlar da durmuş ve gazetenin basımı durdurulmuştur.

ATİNA

Federal Almanya Dışişleri Bakanlığı Müsteşarı Peter Hermes resmi görüşmelerde bulunmak üzere Atina'ya gelmiştir.

Federal Almanya heyeti ile Yunanistan yetkilileri arasında bugün başlayacak görüşmelerde ikili ekonomik ilişkiler ve kültürel işbirliği konuları ele alınacak, ayrıca Yunanistan'ın AET'ye tam üyeliği konusunda da görüş alışverişinde bulunulacaktır.

ROMA

İtalya'nın başkenti Roma ile iki büyük kenti Milano ve Napoli arasında trafik kurallarına uyma konusunda yapılan kıyaslamada Roma'nın trafik kurallarına en fazla uyulmayan kent olduğu anlaşılmıştır.

İstatistiklere göre, Roma'da her yedi dakikada bir trafik kazası olmakta ayrıca her 10 dakikada bir kişi yaralanmakta ve her gün bir kişi ölmektedir.

WASHİNGTON

Uluslararası Siyaset Merkezi için hazırlanan yeni bir raporda ABD'nin Bangladeş'e yaptığı milyarlarca dolarlık dış yardımdan ülkedeki yoksulların yerine zenginlerin yararlandıkları belirtilmiştir.

Çad Ulusal Kurtuluş Cephesi Fransız birliklerinin çekilmesini istiyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Çad Ulusal Kurtuluş Cephesi (FROLINAT) bir açıklama yaparak ülkedeki bütün Fransız birliklerinin çekilmesi koşulu ile hükümetle barışçı görüşmelere başlayabileceklerini bildirmiştir.

FROLINAT bildirisinde, Afrika ülkelerinin içişlerinin, dış müdahaleler olmadan politik yollarla çözümlenmesi gerektiği belirtilmiştir. Bildiride ayrıca, Çad sorununa bir çözüm bulunması amacı ile Libya ve Sudan'ın arabuluculuk önerilerinin olumlu karşılandığı açıklanmıştır.

Portekiz ve Ispanya sosyalist partileri arasındaki görüşmeler bitti

BODAJOZ (THA)

İberik Yarımadası'nın iki sosyalist partinin liderleri Portekiz Başbakanı **Mario Soares** ile İspanya Muhalefet Lideri **Felipe Gonzales**'in İspanya'nın bu sınır kentinde yaptıkları ve iki gün süren görüşmeleri sona ermiştir.

Çin subayları Zaire denizcilerini eğitecek

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Çin deniz subaylarından oluşan bir heyet Zaire'ye gitmiştir. Kinşasa'dan yapılan açıklamaya göre **bu** heyet Zaire'nin deniz **kuvvetlerinin** eğitimine katılacaktır. **Bu arada bir başka Çin askeri** delegasyonunun da **yakınlarda Zaire'ye gelmesi beklenmektedir.**

ABD'de insan haklarına ne kadar saygı gösterilir?

İşsiz zenci çocuklar

19 Haziran 1953'de Ethel ve Julius Rosenberg, «casusluk» suçundan idam edildiler. Bu, ABD'deki yalancı tanık ve sahte suçlamalara ilişkin davalardan birisiydi. 800 günlük insanlık dışı baskılara yiğitçe göğüs geren örnek karı-koca, yalan söylemedikleri ve kendilerine yöneltilen suçlamaları kabul etmedikleri için öldürüldüler.

Şimdi John Harris, benzer bir dava ile ölümü bekliyor. Yanlış isnatlar, yalancı tanıklarla elektrikli sandalyeye oturtulacak.

Ama dünya halkları, «insan hakları savunucusu» kesilen ABD emperyalizminin uygulamalarını derisine kazımış. Amerikan halkı da günü gününe bunları yaşıyor. Aşağıda, ABD'de insan haklarına ilişkin birkaç örnek yayınlıyoruz.

BELEDİYE OTOBÜSÜ NEDEN YALNIZ SİYAH SEMTLERE ÇALIŞIYORMUŞ

Atlanta, nüfusunun yarısından çoğunu zencilerin oluşturduğu bir ABD eyaleti. Bu eyalette belediye başkanlığına bir zenci getirilmiş. Böylece, özellikle yoksul semtlerde oturan zencilerin ağzına bir parmak bal çalınmak istenmiş. Belediye başkanı, zengin beyazların güvenini taşıyan, söz dinleyen biri imiş.

Ama Atlanta'nın dört özerk bölgesinden yalnızca iki tanesinde belediye otobüsü çalışmaktadır. Nedeni çok ilginç: Belediye otobüslerinde bilet fiyatları, her yer için 15 cent. Zenciler ise yoksul ve çoğu emekçi olduğundan, ulaşımın ucuz olduğu bölgelerde, yani belediye otobüsü işleyen bölgelerde oturmak zorundalar. Belediye otobüsü çalışmayan diğer iki bölgenin meclisleri ise, «seçkin ve beyaz» seçmenlerinin zencilerle komşuluk etmelerindense özel otoları ile yolculuk etmeleri kararı almışlar. Böylece zenciler, bu son iki bölgede oturamıyor, «seçkinler» de aşağılanmaktan (!) kurtulmuş oluyorlar.

IRKÇILIKTA GÜNEY AFRİKA'YI ARATMAZ

ABD'nin güney eyaletlerinde zencilerin **kamu yerlerine girmelerini** yasaklayan **ABD'nin güney eyaletlerinde zencilerin kamu yerlerine girmelerini yasaklayan işaretler, büyük insan hakları savunucusu ve zenci** lider **Martin Luther King'in 1968'de bir** katil **tarafından öldürülmesinden** ancak 10 yıl sonra kaldırılmıştı. Ama siyah gettoları, büyük kentlerdeki varlıklarını hala sürdürmekte ve büyümektedirler. Yoksulluk, cahillik ve işsizlik, hala nüfusun büyük bir bölümünü kapsamaktadır.

IRKÇI İDEOLOJİ ÇOCUKLUK ÇAĞINDA AŞILANIYOR

ABD'de yapılan bir ankete göre, 6 - 12 yaş arasındaki çocuklardan yalnızca yüzde 36'sı ırk ayırımı yapılmayan okullara gitmekte ve diğer ırklardan çocuklarla oyun oynayabilmektedir. Diğer çocukların ise bunu yapabilmeleri engellenmekedir. Ankete katılanların yüzde 62'si ise, okullarda öğrencilerin davranışları hakkında yeterli ilgi gösterilmediğine inanmaktadırlar.

SUÇLU VE AYYAŞ ÇOCUKLAR KUŞAĞI

Aynı ankete göre, 10 - 12 yaş arasındaki öğrencilerin yüzde 43'ü çeşitli suçlardan gözaltına alınmış. Bu yaş grubunun yüzde 24'ünün uyuşturucu ilaç kullandığı, yüzde 61'inin de hırsızlık yaparken yakalandığı ortaya çıkmış. Sert içki kullanan çocukların sayısı da son beş yılda iki katına çıkarak bir milyona ulaşmış.

OKUMAK MI İSYİYORSUN? AİLENİN GELİRİ KAÇ DOLAR?

Manhattan Yüksekokulu Broadway'in dışında kurulu, her türlü donanıma sahip büyük bir kuruluştur. Broadway'in karışık kalabalığından sonra burada gözünüze çarpan ilk şey, okulun Harlem'e çok yakın olmasına karşın tek bir zenci öğrencinin bulunmamasıdır. Aynı şey, kentin büyük bir nüfusunu oluşturan diğer ulusal azınlıklar için de geçerlidir. Neden? Okulun Kayıt Kabul İşler Başkan Yardımcısı David Van Hollebeke bunun cevabını şöyle veriyor: «Bir yıllık eğitim ücreti 3.000 dolardır ve elbetteki bunu herkes sağlayamaz.»

Başkan Carter'ın da kabul ettiği gibi «Üniversite ve yüksekokulların sürekli yükselen masrafları, yalnızca düşük gelirli değil, orta gelirli ailelerin de bütçelerini zorlamaktadır.»

Öğrenim ücretleri yükseldikçe öğrencilerin sosyal yapısı da değişmekte. Bugün öğrencilerin yüzde 70'i yıllık gelirleri 25 bin doları aşan ailelerden geliyor.

Halbuki eğitimde herkese eşit hak sağlanması ABD'de 1954'te yasalarca kabul edilmişti

«NORMAL» TEDAVİ ÜCRETLERİ

Roozvelt hastanesi Manhattan'ın kalbinde kurulmuştur. Bu hastane özeldir. Fakat kâr amacı gütmeyen bir kuruluştur. Bu nedenle tedavi ücretlerinin «normal» ücretleri olduğu ileri sürülmektedir. Bu «normallik» hastanenin dar ve kalabalık koridorlarından, boyanmaya muhtaç duvarlarından anlaşılıyor. Ayrıntılı bir «ücret listesi» var. İki yataklı bir odanın bir gecesi 225 dolara maloluyor. Doğum yapacak bir kadın doğumdan önce günde 100 dolar ve doğumdan sonra günde 205 dolar ödüyor. Bir kol veya bacak röntgeni 35, çene röntgeni 55 dolar. Ameliyat odasının ücretleri daha da yüksek Bu odada bir saat kalmak 150 dolara maloluyor.

«HASTANE FATURALARI KİŞİSEL İFLASLARIN TEMEL NEDENİDİR?»

Bu beş sayfalık hizmetler ve ücretleri listesine devam edebiliriz. Fakat asıl önemli olan nokta, bu ücretleri kimin ödeyebileceği. Birkaç kişi dışında kimse ödeyemez.

ABD'de insanlar sağlık sigortası yaptırma olanağına sahiptirler. Sendikalarla yapılan anlaşmalar sonucunda sağlık harcamalarının bir kısmını şirketler karşılıyor. Ama sigorta için belli bir prim gerekiyor. Örneğin, Mavi Haç adlı sigortadan yararlanarak bir hastanede üç hafta kalma için ayda 30 dolar prim ödemek gerekiyor.

İflas Hakimleri Ulusal Konferansı Başkanı, bir demecinde hastane faturalarının kişisel iflasların temel nedeni olduğunu açıklamıştır.

Berlin üzerine yeni bir provokasyon mu tezgahlanacak?

☆ F. ALMANYA DEVLET BAŞKANI, İKİ ALMANYA'NIN BİRLEŞTİRİLMESİNDEN SÖZETTİ

☆ ADN, BU AÇIKLAMAYI ŞİDDETLE ELEŞTİRİYOR

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Federal Almanya Devlet Başkanı **Walter Scheel**'in **«Alman Birliği»** konusunda yaptığı konuşması, tepkilere yolaçmıştır. **Scheel** konuşmasında, detant temelinde iki Almanya'nın birleşebileceğinden söz etmiştir. Devlet Başkanının konuşması, nazilerin **«Dördüncü Alman İmparatorluğu»** tezlerini anımsatmakta, detanta başvurmasına karşın, hegemonyacılık izleri taşımaktadır.

Demokratik Alman Cumhuriyeti resmi haber ajansı ADN, Scheel'in konuşmasından sonra yaptığı resmi açıklamada, **sosyalizm ve kapitalizmin** birbirinden tamamen zıt iki sistem olduğunu, siyasi coğrafya ile de uyuşmadığını belirtmiştir.

Gözlemciler, Berlin'in yeniden bir provokasyona konu edilmek istenmesinin gündemde olabileceğini, şoven hayallerin beslenmesinin, nazi hareketlerinin çoğaldığı ve yumuşama ortamının zedelenmek istendiği ortamda iki Almanya'nın birleşmesinden sözedilmesinin tehlikeli sonuçlara yol açabileceğini kaydetmektedirler.

Kenya Zaire'ye müdahaleyi kınadı

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Kenya Dışişleri Bakanı, Zaire'nin Şaba eyaletinde patlayan ayaklanmanın Zaire'nin iç işlerini ilgilendirdiğini söylemiş ve Batılı ülkelerin Zaire'ye yaptıkları müdahaleyi kınamıştır.

Bu arada gerici Afrika ülkelerinden, Zaire'ye ulaştırılan müdahale askerlerinin sayısının 3 bini bulduğu bildirilmektedir. Bilindiği gibi Mısır da Zaire'ye ağır top ve askeri danışmanlar sevketmiştir.

Bütün ulaştırma işlemlerinin ABD uçakları tarafından gerçekleştirildiği bildirilmektedir. Bu arada yabancı müdahaleden sonra Şaba bölgesinde yeralan çatışmalar nedeni ile şimdiye dek bin kadar yerlinin öldürüldüğü belirtilmektedir.

Afganistan'da ulusal sorun ele alındı

★ AFGANİSTAN'DA YAŞAYAN VE NİSAN DEVRİMİNİ ÇOŞKU İLE KARŞILAYAN BİRÇOK ULUS, DEVRİMİN KAZANIMLARINI SAVUNMAYA KARARLI OLDUKLARINI BELİRTİYORLAR

★ AFGANİSTAN DEMOKRATİK CUMHURİYETİ'NDE YAŞAMAKTA OLAN ÇEŞİTLİ ULUSLARIN TEMSİLCİLERİ, ÜLKENİN EN YÜKSEK YÖNETİM ORGANI OLAN DEVRİM KONSEYİ'NE KATILIYORLAR

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Kabil Radyosundan yapılan bir açıklamaya göre, Afganistan Demokratik Cumhuriyeti'nde yaşamakta olan büyük milliyetlerin temsilcileri, ülkenin en yüksek yönetim organı olan Devrim Konseyi'ne katılmıştır. Kabil Radyosunun verdiği habere göre, Afganistan'da yaşayan bir çok millet, Nisan Devrimi'ni coşku ile karşılamışlar ve devrimin kazanımlarını savunmaya kararlı olduklarını belirtmişlerdir.

Bir açıklama yapan Başbakan Taraki de, her türlü toplumsal adaletsizliğin ve milletlere uygulanan farklı muamelenin ortadan kaldırılmasının, Afganistan Hükümetinin izediği iç politikanın başlıca amaçlarından birisi olduğunu söylemiştir. Taraki, iktidara gelen Afganistan Demokratik Halk Partisi'nin, çoğu dağınık bölgelerde yaşayan kabileleri geliştirmek için büyük bir çaba harcamak niyetinde olduğunu, Nisan ayında devrilmiş olan rejimin ise bu bölgeleri ihmal ettiğini belirtmiştir.

Önlem alınmazsa 3000 Atatürk Eğitim Enstitüsü öğrencisi bir yıl kaybedecek

Atatürk Eğitim Enstitüsünde gündüz öğrenimi jandarmanın aldığı geniş güvenlik önlemleri ile sağlanabiliyor..

İSTANBUL (İSTA)

Can güvenliği sağlanamayan Atatürk Eğitim Enstitüsünde 3000 öğrenci birer yıl daha kaybetme durumuyla karşı karşıya bırakılmıştır. Gece bölümü için ayrılan yeni binanın su, elektrik ve kanalizasyon sorununun çözümlenememesi nedeniyle, okula devam edemeyen bu öğrencilerin, ilgililere yaptıkları başvurular yanıtsız kalmıştır. Bu arada, Fikirtepe'de faşist karargâhların temizlenememesi nedeniyle, her an yeni bir katliam girişimi korkusuyla okula gittiklerini belirten gündüz bölümü öğrencileri ise, okul çevresinde komandoların sürekli nöbet tuttuklarını belirtmişlerdir.

6 bin öğrencinin kayıtlı bulunduğu Atatürk Eğitim Enstitüsünün gece bölümünün öğrenime açılamaması ile ilgili olarak bilgisine başvurduğumuz okul yöneticileri, özetle şunları söylemişlerdir:

«Gece bölümü öğrencilerinin de hemen hemen hiç can güvenliği yok. Öğrenciler polise güvenmiyor, bu kişilerin komando denen kişilerle işbirliği içinde olduğunu belirtiyorlar. Bununla yanısıra gece bölümü için yapılan binanın, bazı eksikleri giderilememiş durumda. Trafo merkezinden okula 100 metrelik bir elektrik hattı çekilecek; 150 metrelik mesafeden de ana hattan su alınacak ve 50-60 metrelik bir kanalizasyon borusu döşenecek. Okulun açılmasından bu yana 3,5 aylık bir zaman geçmiş olmasına karşın bu işler tamamlanmadı. Ne zaman tamamlanacağını da bilemiyoruz. Oysa bu işler 300-400 bin lira harcanarak 10 gün içinde yapılabilir.

Daha önce çeşitli nedenlerle okula devam edemeyen öğrencilerin birer ikişer yıl kayıpları var. Ve bu öğrenciler yeni alınan 1000 kişiyle birlikte birer yıl daha kaybetme ile karşı karşıyadırlar. Bakanlığın bu konu üzerinde önemle durmasını ve okulun açılmasını bekliyoruz.»

FİKİRTEPE'DE FAŞİST KARARGÂHLAR

Atatürk Eğitim Enstitüsü öğrencileri ise, okul ve çevresinde öncelikle can güvenliğinin sağlanmasını istemişlerdir. MC döneminde düşük puanla kayıtları yapılan faşistlerin hergün çevrede terör yarattıklarını belirten öğrenciler şöyle konuşmuşlardır:

«Okulun hemen bitişiğindeki Türk Yurdu, bölgede birçok saldırıya kaynaklık ettiği halde, bugüne kadar kapatılamamıştır. Büyük eylemlere girişecekleri zaman, bu yurt ,İstanbul'un çeşitli bölgelerinden gelen faşist militanlara da yatakhane olmaktadır. Bu yurtta barınanlar defalarca ellerinde silahlarla görünmelerine ve durum yetkililere bildirilmesine karşın gerekli önlem alınmamıştır. Ayrıca, bugün Fikirtepe ve Göztepe çevresinde bazı evler yine bu kişiler tarafından kiralanmıştır. Bu evlerden çıkan faşistler hergün terör yaratmaktadır. İsimleri ve adresleriyle belirlenen faşistlerin yuvaları İstanbul Valiliğine bildirilmiş, ancak bugüne kadar hiçbir önlem alınmamıştır.»

İstanbul Fikirtepe'deki Atatürk Eğitim Enstitüsüne öğrenciler velileri ile gidip gelebiliyorlar.
(Fotoğraflar: Mehmet BARAK)

Okul öğrencileri gece bölümünün de öğrenime biran önce açılması için gerekli koşulların zaman geçirilmeksizin sağlanmasını istemişlerdir.

FAŞİSTLER KADIKÖY TÖB-DER ÇEVRESİNDE HERGÜN NÖBET TUTUYOR

Özellikle Atatürk Eğitim Enstitüsü öğretmenlerinin devam ettiği TÖB-DER Kadıköy Şubesi çevresinde, faşistlerin hergün nöbet tuttuğu ve öğretmenlere sataştıkları belirtilmiştir. TÖB-DER Kadıköy Şubesi yetkilileri, Adliye, Şehir Tiyatrosu ve TÖB-DER Lokalinin, faşistlerce işgal altında tutulan bölgede bulunduğunu ve üyelerine sataşıldığını, bu arada bir arkadaşlarının dövüldüğünü söylemişlerdir. Öğretmenlerin sürekli izlendiğini belirten TÖB - DER yöneticileri, Altıyol, Bahariye Caddesi, Kuş Dili, Fikirtepe ve Göztepe'deki otobüs duraklarında nöbet tutan faşistlere karşı, emniyet müdürlüğünün hiçbir önlem almadığını ifade etmişlerdir.

TÜZÜK ILANI

(Dünden devam)

Madde 12. Genel Kurul'un görev ve yetkileri; ana tüzüğün tadili, yönetim ve denetim kurulları raporlarının görüşülmesi ve yönetim kurulunun ibrası, dernek organlarının seçimi, derneğin federasyona katılıp katılmaması, derneğin feshi, derneği ilgilendiren meseleleri görüşmek ve yeni dönemin programını saptamak.

Madde 13. Genel Kurul tarafından alınan kararlar toplantıda bulunmayan üyelere en fazla bir hafta içinde yazı ile bildirilir, ilan tahtasına asılır, mümkünse basın yolu ile duyurulur.

Madde 14. Genel Kurul toplantısını yönetim kurulu başkanı veya başkan vekili açar. Açık oylama ile bir Genel Kurul başkanı ve iki yazman seçilir ve çalışmalarına başlar. Genel Kurul kararları toplantıya katılanların ekseriyetiyle verilir. Ancak tüzük tadili ve derneğin feshi gibi konularda iki bölü üç çoğunluk aranır.

Madde 15. Dernek organlarının seçim üsulü; dernek organları üyelerinin seçimi gizli oy açık sayımla yapılır. Adayların kesinlikle toplantıda bulunanlar arasından gösterilmesi gerekir. Aday gösterilmemiş bir adı ihtiva eden oy pusulaları geçersiz sayılır. Bir üyenin yönetim kuruluna aday gösterilebilmesi için en az altı ay dernek üyesi olması şarttır. Dernek organları asil ve yedek üyeleri aldıkları oy sayısına göre belirlenir. Eşit oy alanlar arasında kura çekilir.

b. Yönetim Kurulu;

Madde 16. Yönetim Kurulu, derneğin genel kurul toplantısında 15. maddedeki usule uygun olarak seçilen 5 asil ve 3 yedek üyeden oluşur. Görev süresi bir yıldır. Seçimi takip eden en fazla bir hafta içinde yönetim kurulu üyeleri toplanarak kendi aralarında bir başkan, bir başkan vekili, bir genel sekreter, bir muhasip, birde veznedar seçerler. Bu seçim sonuçları ile genel kurul kararlarını, Dernekler Kanununun 28. maddesine uygun olarak dernek merkezinin bulunduğu yerin en büyük mülki amirine bildirmek zorunludur.

Madde 17. Yönetim Kurulu toplantılarında karar alınabilmesi için kurul üyelerinden en az üçünün bulunması gerekir. Kararlar hazır bulunan üyelerin salt çoğunluğu ile verilir. Oy eşitliği varsa Başkanın, o bulunmadığı takdirde başkan vekilinin oy verdiği taraf tercih edilir. Dileyen her yönetim kurul üyesi istifa ile görevinden ayrılabilir. Müteakip üç toplantıya özürsüz katılmayan yönetim kurulu üyesi müstafi addolunur. Her iki durumda da en fazla oy alan yedek üye asil üyeliğe geçer. Hastalık yada seyahat hallerinde ise yedek üyeler toplantı yeter sayısını sağlamak üzere yönetim kuruluna geçici olarak alınırlar.

Madde 18. Yönetim kurulunun görev ve yetkileri aşağıda belirtilmiştir. Yönetim kurulu, medeni kanun, dernekler kanunu ve diğerlerinin belirttiği görevleri yerine getirir ve yetkilerini kullanır. Ayrıca genel kurulun kararlarını yerine getirmeye mükelleftir. Bundan başka, yönetim kurulu derneğin temsilcisi ve icra organıdır. İFSAK'ın yaşama ve gelişmesi konusunda gerekli işlemleri bizzat yürütür. Derneğin faaliyet programını saptar. Derneğin gelir elde etmesi için çalışmalar yapar ve bütçesini hazırlar. Derneğin kesin hesabı ve bilançosunu yapar ve toplantıdan on beş gün önce genel kurul üyelerinin incelemesine sunar. Yönetim Kurulu en az ayda bir defa toplanarak derneğin işlerini görüşür. Başkan veya başkan vekili yönetim kurulunu her zaman toplantıya çağırabilir.

c. Denetim Kurulu;

(P: 657) (Devam Edecek)

DEMAS AŞ.'nın Genel Kurulunda çıkan olayların sorumluları hakkında zabıt tutuldu

Halka açık bir şirket olan DEMAS Su Ürünleri Sanayii ve Pazarlama A.Ş.'nin önceki gün gerçekleştirilen olaylı 4. Genel Kurulu'nda eski Yönetim Kurulu Başkanı **Ömer Boyar**'ın ve kendilerine ülkücü diyen bazı kişilerin giriştikleri saldırılar bir zabıtla belgelenmiştir. Bildirildiğine göre, DEMAS yönetimini elinden bırakmak istemeyen eski yönetim kurulu, önceki gün yapılan genel kurul'da, küçük hisse sahibi olanların çoğunlukta bulunduğunu anlayınca, 20 gün önce yapılan genel kurul toplantısında olduğu gibi yine olay çıkartmışlardır.

CHP milletvekilleri Ertuğrul Günay, Temel Ateş, Altan Tuna, Mustafa Şentürk ile divan başkanı Yılmaz Ertürer, Avukat Çetin Çevik, Avukat Vural Soytekin, Mali Müşavir Osman Nuri Oral, Naci Karamolla ve Suna Ulusoy ile Hükümet Komiserleri Ticaret Bakanlığı İç Ticaret Genel Müdürlüğü Şirketler Şubesi Müdürü Günal Çolak, Müdür Muavini Ali Rıza Çam ve raportör İbrahim Küçüksütçü tarafından imzalanan zapta göre, eski Yönetim Kurulu Başkanı Ömer Boyar divana saldırmış ve resmi belge olan **«Hazırun Cetveli»**ni imha amacıyla yırtmaya kalkışmıştır.

Tutulan zabıtta, aynı kişinin, **Peker Cerid** ismindeki şahısla ve ülkü ocaklarına üye olduğu öne sürülen bir topluluğun yardımıyla **«Hazırun Cetveli»**ni yeniden imha etmeye giriştikleri, Peker Cerid adlı şahsın ise Hükümet Komiseri Ali Rıza Çam'a görev başında darp ettiği belirtilmektedir.

DEMAS A.Ş.'nin küçük hisse sahibi ortakları, görgü şahidi olarak, **«Biz ülkücüyüz, bu şirketi mutlaka alacağız»** diyen 50-60 kişilik bir grubun genel kurul sırasında sürekli olarak olay çıkarttıklarını belirtmişler, bu grup içindeki bazı şahısların elinde başkalarına ait bulunan hisselere ait vekâletname olduğunu gördüklerini kaydederek, şirket yönetimini elinden bırakmak istemeyenlerin büyük hisse sahipleri olduğunu, bunlar arasında Fethi Çelikbaş, İrfan Solmazer gibi kişilerin de bulunduğunu söylemişlerdir. Tercüman Gazetesinin olayı çarpıtarak ve tahrif ederek verdiğini belirten küçük hisse sahipleri, **«büyük hisse sahipleri ile bu gazete arasında bir ilişki olmasa hepimizin gördüğü ve yaşadığı bu olayı böyle iğrenç ve yanlış olarak yansıtmaz»** demişlerdir.

★ Tercüman Gazetesinin Genel Kurulla ilgili haberi çarpıtarak yansıttığını ileri süren küçük hisse sahipleri, bunu protesto ettiler.

★ DEMAS A.Ş.'nin Yönetim Kurulu, küçük hisse sahiplerinden oluşan emekçi çoğunluğun eline geçti.

HACI ALİ DEMİREL İÇİN «SERVET ENVANTERİ» YAPILIYOR

★ HACI ALİ DEMİREL'İN KARŞILIKSIZ ÇEKİNE DÖVİZ VEREN BANKANIN MÜDÜRLERİ HAKKINDA DAVA AÇILMA İŞLEMİ SÜRÜYOR

ANKARA (A.A.)

Çeşitli borçları nedeniyle, devlet ve değişik alacaklılara **«tahsilat kolaylığının sağlanması»** amacıyla, Hacı Ali Demirel ve oğlu Yahya Demirel'in mal varlıklarının bir «envanteri» yapılmaya başlanmıştır. Baba-oğulun 100 milyon lirayı aşkın borçları karşısında, alacaklıların başvurusu nedeniyle, mal varlıklarının saptanmasına geçilmiştir.

Bu konuda iki ayrı araştırmanın sürmekte olduğu öğrenilmiştir. Araştırmalardan biri **«Yolsuzluklarla mücadele ve yolsuzlukları saptayıp gerekli işlemi yapmakla görevli»** Devlet Bakanı Başbakan Yardımcısı **Faruk Sükan** tarafından yürütülmektedir. İkinci bir araştırma ise Maliye Bakanlığı tarafından başlatılmıştır.

Öteyandan AP Genel Başkanı, eski Başbakan Süleyman **Demirel**'in kardeşi **Hacı Ali Demirel**'in karşılıksız çekini bozarak döviz verdiği gerekçesiyle Denizcilik Bankası Yenişehir Şubesi Müdürü **Metin Eğinç** ile İkinci Müdür Rukiye Akçakaya hakkında açılan soruşturma devam etmektedir.

Ankara Cumhuriyet Savcılığı 1978-13932 sayılı dosya ile soruşturmaya başlamıştır. Soruşturma devam ederken Bankalar Yasasının ilgili maddeleri gereğince, Hacı Ali Demirel'in karşılıksız çekini kabul edip döviz ödedikleri gerekçesiyle iki müdürün suç işledikleri öne sürülerek, haklarında dava açılacağı kendilerine bildirilmiştir. 24 Nisan 1978 tarihinde **Metin Eğinç** ve yardımcısı **Rukiye Akçakaya**'ya yapılan tebligatta, **«1000-10.000 Türk Lirası para cezasını mültezim fiillerinden dolayı ön ödeme yapılması»** istenmiştir.

"Toplumsal Kalkınmada Gençlik,, Projesi 26 temmuzda uygulanmaya başlıyor

İSTANBUL (İSTA)

Gençlik ve Spor Bakanı **Yüksel Çakmur**, dün İstanbul Üniversitesi dekanları ve rektörü ile yaptığı görüşmeden sonra düzenlenen basın toplantısında, bakanlığınca yürütülmeye başlanan **«Toplumsal Kalkınmada Gençlik»** projesinin 26 Temmuzda uygulanmaya başlanacağını, İstanbul Üniversitesi yetkilileri ile bu konuda görüşbirliğinde olduklarını belirtmiş ve **«Bu projenin amacı, gençler arasında barışı sağlamaktır. Türkiye'nin kalkınması için gençler yeteneklerini ortaya koymalıdırlar»** demiştir.

Bu yıl ilk kez böyle bir uygulamaya gidileceğini ve bu uygulamanın yüksek öğretim kurumundaki 5 bin genci kapsayacağını belirten Gençlik ve Spor Bakanı **Yüksel Çakmur, «Toplumu biz kalkındırıyoruz savlarıyla ortaya çıkmıyoruz. Gençleri barış içinde yaşatmak amacındayız. Düşünme ve örgütlenme özgürlüğü demokrasinin temel kuralıdır. Salt karşıt düşünceye sahip diye gençleri biri birine öldürtmektedirler. Üniversitelerle elele vererek barış ortamını hep birlikte yaşayacağız»** demiştir.

PROJEYE KATILAN GENÇLER SSK'NIN TÜM HAKLARINDAN YARARLANACAKLAR

5 bin gencin 30'ar kişilik gruplar halinde Orman, Gıda Tarım ve Hayvancılık ile Köyişleri ve Kooperatif Bakanlıklarına bağlı 60 işalanında görev alacaklarını belirten **Çakmur**, bu projeye katılan gençlerin çalıştıkları süre içindeki tüm ihtiyaçlarının karşılanacağını, ayrıca bu gençlerin asgari ücret alacaklarını, SSK kapsamına alınacaklarını da açıklamıştır. Çakmur, bu konuda şunları söylemiştir: **«Bu projeye katılan gençler SSK kapsamına alınacaklar ve SSK'nin tüm olanaklarından yararlanacaklardır.»**

Tam Gün Yasası'nın bir an önce çıkarılması istendi

HABER MERKEZİ

İzmir Tabip Odası, Tam Gün Yasası'nın sağlık sorunlarının çözümüne yönelik önemli bir adım olduğunu belirterek, yasanın Senato'dan geçmesi için Senato üyelerine, grup başkanlarına, başkanvekillerine birer telgraf çekerek yasanın biran önce çıkarılmasını istemiştir.

Çıkar çevrelerinin Tam Gün Yasa Tasarısını Senato düzeyinde engellemek istedikleri belirtilen İzmir Tabip Odası'nın açıklamasında, yasanın Senato'dan biran önce çıkması için yapılan tüm girişimlerin destekleneceği bildirilmiş ve yine bu amaçla üyeler arasında bir imza kampanyası açıldığı kaydedilmiştir.

SINAV KAĞITLARININ OKUNMASINA BUGÜN BAŞLANIYOR

ANKARA, (A.A.)

1978-79 öğretim yılında Yüksek Öğretim Kurumlarına alınacak öğrencileri belirlemek için yapılan Üniversitelerarası Seçme Sınavı yanıt kâğıtlarının **«optik okuyucular»** ile okunmasına bugün başlanacaktır.

Üniversitelerarası Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi (ÜSYM) Başkanı Prof. **Altan Günalp**'in verdiği bilgiye göre, 16 Haziran Cuma günü 24 merkezde yapılan sınavla ilgili yanıt kâğıtları ve belgeler cumartesi akşamı Ankara'ya ulaştırılarak, tasnif ve inceleme işlemlerine başlanmıştır.

OPTİK OKUYUCULAR

Prof. **Altan Günalp**, sınav belgeleri ile yanıt kâğıtlarının inceleme ve ayrım işlemleri sürdürülürken, bugünden itibaren yanıt kâğıtlarının okunacağını söylemiştir. Prof. **Günalp**, yanıt kâğıtlarının önce optik okuyucular yardımıyla ve çift kontrol sistemiyle okunarak adayların tam puanlarının saptanacağını bildirmiştir.

ACI KAYIP

4 - 6 - 1978

Bağımsızlık, demokrasi, barış, toplumsal ilerleme ve sosyalizm savaşımının yılmaz neferi, şubemizin yiğit üyesi HASAN GAZİ'yi feci bir trafik kazasında kaybettik.

Ailesine, yakınlarına ve tüm mücadele arkadaşlarına başsağlığı dileriz.

İGD Antakya Şb.

P: 661

YİTİK

H.Ü'den aldığım şebekemi, pasomu ve sağlık karnemi yitirdim. Geçersizdir.

P: 663 **Şekip Esen**

YİTİK

A.Ü. SBF'den aldığım 2648 numaralı kimlik kartımı yitirdim. Yenisini alacağımdan geçersizdir. **Mehmet Yaşin**

P: 664

(Giresun Eğitim Enstitüsü ve Öğretmen Lisesi Müdürlüğünden)

GURUP:	C İ N S İ	Muhamen MİKTARI:	Muhammen Bed. Lira Kuruş:	GEÇİCİ TEMİNATI LİRA KURUŞ :	İ H A L E N İ N TARİH SAAT VE GÜNÜ:
1 —	Ekmek (Belediye tipi)	100.000 Ad.	400.000.00	19.750.00	12 Temmuz 1978 Çarşamba 14.30
2 —	Kemikli sığır eti	8.000 Kg.	560.000.00	26.150.00	12 Temmuz 1978 Çarşamba 15.00
3 —	Kuru gıda maddeleri (24 kalem)		697.700.00	31.658.00	12 Temmuz 1978 Çarşamba 15.30
4 —	Yaş Yaş sebze ve meyve (25 kalem)		554.550.00	25.932.00	12 Temuz 1978 Çarşamba 16.00

1 — Yukarıda grubu, cinsi, miktarları, muhammen bedelleri ve geçici teminatları yazılı Belediye tipi ekmek, Kemikli sığır eti, kuru gıda maddeleri ile yaş sebze ve meyveler KAPALI ZARF USULÜ ile satın alınacaktır.

2 — 1.2.3.4. grupta yazılı maddeler gruplar halinde tamamı üzerinden grupların hizalarındaki belirtilen gün ve saatlerde Giresun Eğitim Enstitüsü ve Öğretmen Lisesi Müdürlük odasında ihale edilecektir.

3 — Gruplara ait şartnameler her gün çalışma saatleri içersinde Okul İdaresinde istekliler tarafından görülebilir, Bu maddeler için 2490 Kanunun 32. Maddesi gereğince hazırlanacak KAPALI ZARFLARIN ihale saatinden 1 saat evveline kadar makbuz mukabilinde ihale Komisyonuna teslim edilmesi şarttır.

4 — İsteklilerin 1978 tasdikli Ticaret Odası belgesi, veya esnaf olduklarını kanıtlayan benzeri bir kuruluştan almış oldukları belgeyi ibraz etmeleri şart olup posta yoluyla veya başka bir sebeple vaki olan gecikmeler kabul edilmiyecektir.

(Basın: 17411-626)

Niğde'de 400 ilkokul öğretmeni kadrosu açık bulunuyor

NİĞDE (THA)

Niğde'de bulunan ilkokullarda öğrenci sayısı artışına paralel olarak 400 öğretmene gereksinme duyulduğu öğrenilmiştir.

Milli Eğitim Müdürü **Neşet Aras**'ın THA muhabirine verdiği bilgiye göre, bakanlığa öğretmen gereksinimi bildirilmiştir. Özellikle kasaba ve köy ilkokullarında öğretmen kadrosu yetersizliği bulunduğunu belirten Milli Eğitim Müdürü, «1978-1979 ders yılında alacağımız önlemlerle öğretmensiz ilkokul kalmayacaktır» demiştir.

I L A N

Niğde Devlet Hastanesinin 1978 Mali yılı ihtiyacı bulunan aşağıda miktarı, muhammen bedeli, geçici teminatı gösterilen İlaç ve Tıbbi Malzemeler 3.7.1978 tarihinde kapalı zarf usulü ile ihale edilecektir.

İsteklilerin İlaç ve Tıbbi Malzemeler için ayrı ayrı muvakkat teminatlarını imza sirkülerini, Ticaret Odası kayıt belgeleri ile birlikte kanuna uygun şekilde hazırlayacakları teklif mektuplarını ihale saatlerinden bir saat evveline kadar ihale komisyonuna teslim etmiş olmaları, postada olan gecikmelerin kabul edilmeyeceği ilan olunur.

CİNSİ	MİKTARI	MUHAMMEN BEDELİ	GEÇİCİ TEM.	İHALE TARİHİ	İHALE SAATİ
İlaç	67 Kalem	781347.50	35004.00	3.7.1978	14.30
Tıbbi Malzeme	39 Kalem	269310.00	14523.00	3.7.1978	15.00

(Basın: 17229-613)

TÜRKİYE'DE SERBEST BÖLGE VE LİMAN SORUNU...

MELİH KÖKNEL
Limanlar Uluslararası Birliği Üyesi

Serbest liman ve bölge uygulaması her zaman, sanıldığı kadar yarar sağlamaz

-2-

Endüstriyel kuruluşlar için:

Ama acaba bir serbest liman veya serbest bölge, endüstriyel kuruluşlar için avantajlı mıdır?

Bu sorunun yanıtı, genellikle hemen hemen olumsuzdur; çünkü, ticarî politikanın genel prensiplerine göre, bir ülkenin hammaddeleri serbest olarak (gümrüksüz) ithal edilirler. Oysa, mamul maddeler, girişte gümrüğe tâbidirler. Bu nedenle, bir endüstrinin serbest liman içinde bulunması, çıkarlarına aykırı düşer, Nitekim, bu gibi endüstriyel kuruluşların ürünleri, serbest limandan çıkarak yurt içine girdiğinde, vergiye tâbi olacağından, vergiye tâbi olmıyan yurt içindeki benzer kuruluşların ürünleri ile rekabet edemiyecektir.

Fazla olarak (dış pazarlara çalışan endüstriler için de, bu durum bir ölçüde aynıdır), serbest liman içindeki taahhüt işleri, yurt içindekilere kıyasla daha çok masraflıdır: alan sınırlı olduğundan, arazi daha pahalıdır; ayrıca, serbest limanın idaresi ve kontroluna ait genel giderlerine katılma zorunluğu söz konusudur.

Şayet istisnai olarak, bir e[illegible] için ha[illegible]ler, teçhizat ve diğer maddeler, vergiden muaf olmayıp, bu muafiyet serbest limanda kurulan benzer endüstriye tanınsa idi, bu takdirde söz konusu endüstrinin hangi alanlarda ithâlata veya ihracata dönük olacağının araştırılması gerekir. Sırf ihracata dönük ise, böyle bir tesisin serbest liman içinde olması doğrulanır. Aksi halde, serbest liman içinde bulunması bir handikaptır, zararlıdır.

Üçüncü bir kabul olarak, endüstriyel kuruluşun ürünleri hem iç hem de dış pazarlara dönük ise, gümrük giderlerinden sağlanan tasarrufun, serbest liman giderlerinden daha fazla veya daha az oluşuna bakmak gerekir. Bu durumda, edinilen gözlemlerin sonuçlarına göre, endüstriyel kuruluşun bir serbest liman içinde bulunması, çok ender hallerde avantajlı olabilir. Birçok endüstrileri içinde barındıran Hamburg serbest limanını örnek almak hatalı olur; çünkü, bu alanda kurulan endüstriler, serbest limanın sağladığı kolaylıklardan yararlanmak için burada yer almış değillerdir, daha çok teknik nedenleri gözetmişlerdir. (Örneğin tersaneler gibi).

Navigasyon için:

Serbest limana gelen gemi, kontrola, gümrük tahkikine ve formalitelerine bağlı değildir; gecikmeden, yük boşaltma işlemine başlıyabilir. Böylece gemi limanda çok az b[illegible]tsiz kalır. Bu durum, donatımına da büyük bir ekonomi sağlar.

Diğer yandan, şayet bir kısım yükü serbest limana tahsisli ise veya dönüş yükünü, limanın diğer bir kesiminden alacak ise, geminin shifting'i söz konusudur. Böyle bir durumda, geminin gelişte kazandığı zamanı kaybettireceği gibi, malî giderlerini de artırır.

Serbest limanların, yukarıda sözü edilen bazı avantajları, bazı çekimser kayıtlarla ve ihtiyatla ele alınalınmalıdır.

ÇOK SINIRLI YARAR :

Serbesti, ancak girişleri gümrüğe bağımlı olan eşyalar için avantajlıdır; yoksa. girişi önceden serbest olan eşyalar için böyle bir durum söz konusu değildir. Çok miktarda gümrüklü eşya ithal edilmesi halinde, serbest liman ilginç olmağa başlar; bu avantaj, ödenecek vergilerin önemine bağlıdır; «Böylece açılan bu gediği de doğrulamak için, gümrük duvarlarının oldukça yüksek olması gerekir» (Les Zones Franches Portuaires. Etudes et Traveaux, Conseil Economique, Paris 1949). Fazla olarak da, bu eşyanın ne miktarının yeniden ihraç edileceği hesaba katılmalıdır.

Yurt içi pazarlara yönelik tüm eşya için, serbest limana girişleri o denli önemli değildir; çünkü, millî sınırlarda gümrük bunları nasıl olsa karşılıyacaktır.

SERBEST LİMAN GİDERLERİ

Normal olarak, bir serbest limanın organizasyonu ve idaresi ile ilişkin tüm giderleri, bu limanı kullananlar duvarlarının yapımı, gözetim, denetim, personel, genel giderler, vesair. Daha önce de belirtildiği gibi, kullanılan alan, sınırlı olduğundan, kiralar oldukça yüksektir; bu nedenle, serbest limanda yer alacak girişimler, tesisten elde edecekleri avantajların, bu munzam giderleri karşılayıp karşılamadığını hesaplamaları gerekir.

SERBEST LİMANIN TECRİDİ

Serbesti imtiyazı, serbest limanı ulusal topraklardan ayırır. Serbest limanın kurulması ile, buradaki otoritelerin gümrük himayesi önlemlerini almaları kolaylaşır, çünkü limanda karşı koyan çevreler, yasal silahlarından tecrit edilmişlerdir. Eninde sonunda da, bu kayırmadaki zorlamalar, liman çıkarlarına zararlı olmağa başlar.

HİLEKARLIK VE SAHTEKARLIK :

Serbest limanlar, hilekârların ve sahtekârların davranışlarına, kolayca yatkınlık gösterecek yapıdadır.

Bunun tedavisi, sıkı ve ciddi bir kontrolun yanıbaşında, menşe belgelerinin aranmasının zorunlu tutulmasıyle sağlanabilir.

AVANTAJLAR BAŞKA YOLLARLA DA SAĞLANABİLİR

Serbest limanın avantajları, böyle bir kuruluşa gitmeden de, gümrük yasası ile getirilecek bazı uyumlarla da büyük ölçüde sağlanabilir:

— Ulusal sınırlardan, serbest olarak ve bekletilmeden geçen eşya için **TRANSİT REJİMİ.**

— Gümrük gözetimi altında, varış yerlerine gönderilmeden önce, bir süre limanda bekletilen eşya için, **ANTREPO REJİMİ**

— Yurt içinde değişime uğrayacak veya ihraç edilmeden önce, millî bir ürüne katılacak eşya için, **GEÇİCİ KABUL REJİMİ**

— Girişte alınan vergilerin, çıkışta iadesine ait eşya için, **DRAW - BACK REJİMİ.**

Bu tür rejimler, çeşitli malî giderleri ve formaliteleri de, beraberlerinde getirirler; fakat, kullanan için, her zaman bir serbest limandan daha avantajlıdırlar.

Sonuç olarak denebilir ki, bir serbest limanın gerekliliği, trafiği ve gümrük yasası göz önünde tutularak, her liman için özel olarak incelenmelidir. Bu nedenle, Büyük Britanya, Hollanda, veya Belçika'da hiçbir zaman serbest liman kurulmamıştır; çünkü, ticarî politikaları geleneksel olarak serbest mübadeleye dayanır ve gümrüklenecek birkaç tür eşya için, serbest limana eşdeğer istisnaî önlemler mevcuttur. Nitekim bu sorun Anvers limanında birçok kez ve son olarak da 1947 yılında ele alınmış ise de, her defasında yapımı avantajlı görülmemiştir.

Ayrıca, bilgi olarak şunu da belirtmekte yarar vardır, hava taşımalarında deniz serbest limanlarına benzer bir uygulama göze çarpar; bir çok uluslararası hava limanı, serbest liman rejimine sahiptir. Örneğin, Güney İrlanda'da Shannon (1947) hava alanı gibi.

Daha farklı türden çeşitli serbest bölgeler ve uygulamalar da vardır. Örneğin :

Politik veya Tahsisli Serbest Bölgeler :

Liman histerlandının içinde yer alan bir ülkenin çıkarına, politik konvansyonlar (anlaşmalar) ile kurulan serbest bölgeleri tanımlar. Nitekim, Birinci Dünya Savaşından sonra Çekoslovakya, deniz aşırı trafiği için, Hamburg ve Trieste'de birer serbest bölge sağlamıştır; Selânik'te, benzer bir imtiyaz, Yugoslav trafiğine verilmişti. İkinci Dünya Savaşından sonra, Çekoslovakya'ya ait Hamburg'daki serbest bölge Stettin'e taşındı (Baltık denizi, Almanya'nın Doğu hududuna yakın); 1954 anlaşması ise, Yugoslavya'ya gelen ve giden eşya için, Trieste limanında bir serbest bölge öngörmektedir. Aynı şekilde, 1959 yılında imzalanan bir anlaşma, Franko - Etyopya demiryolunun başlangıç noktasında bulunan Djibuti'de, Etyopya'ya yapılacak ithâlat ve ihracat için, bir serbest bölgeyi öngörmektedir.

Denizde kıyısı olmıyan Bolivya, yaptığı anlaşmalarla Paraguay'da Puerto Casado'da (1938) ve Brezilya'da Santos'da (1943) birer serbest bölge sağlamıştır. Kongo ve Ruanda - Urundi, Tanganyika topraklarında iki serbest üs'den yararlanmaktadır, bunlardan biri Hint Okyanusu üzerinde Dar-es-Salaam (Belbase) ve diğeri de Tanganyika gölü üzerinde Kigoma'dadır.

Genellikle, verilen örneklerden de anlaşılacagı gibi, politik serbest bölgeler, 1958 Cenevre'de toplanan Birleşmiş Milletler Deniz Hukuku Konferansı kararlarına uygun olarak, denize bağlantısı olmıyan bir ülkeye en uygun bağlantıyı sağlamak amacıyle, mevcut bir limanda onun ait olduğu ülkeye müdahalede bulunmaksızın kurulan serbest bölge ve limanlara verilen addır. Bunların nitelikleri, diğerlerinden büyük bir farklılık gösterir. Politik serbest bölgedeki serbesti, sadece tek bir ülkenin gelen ve giden yüklerini kapsar .Millî toprakların bir parçasını bu şekilde bir tek ülkenin hizmetine vermek, bir çeşit bu toprağın üzerindeki hükümranlığın terki anlamına da gelebilir. Bu nedenle büyük zorunluluk olmadıkça bir ülke kolay kolay böyle bir imtiyazı başkasına vermez; verdiği takdirde, karşılığında eşit ekonomik avantajlar ister. Ancak, böyle bir durum savaştan yenik çıkan bir ülkeye kabul ettirilebilir.

Endüstriyel ve Ticari Serbest Platformlar :

Fransa'nın özerk Le Havre Limanında ortaya konan bu yeni uygulama, henüz deney döneminde olup, kesin bir durum aldığında, serbest bölgelere benzer bir nitelik kazanacaktır. Halihazırda liman idaresi Gümrüklerle bu alanda en elverişli bir statüye kavuşmak için görüşme halindedir. Bu görüşmeler, serbest bölgelerin endüstriyel antrepo formülünü amaçlamaktadır. Bu formül, girişimin ithal ettiği eşyayı teslim etmeden önce, kendi mağazalarında gümrüksüz olarak stok edilmesine olanak vermektedir ve belirli bir yüzdesinin tekrar ihracı koşulu ile bunlar işleme sokulabilmektedir. Ülkenin iç pazarına kabulleri, gerekli vergi ve yükümlülükleri ödemek şartıyle, resmî kontenjanların tanıdığı sınırlar içinde yapılabileceği öngörülmektedir.

YARIN:
SERMAYENİN ÇIKAR HESAPLARI

Çizgilerle Manifesto
karl marks - friedrich engels

ÇİZGİ: RO MARCENARO

Şimdiye kadarki mülkiyet ilişkilerinin ortadan kaldırılması onların buluşu değildir. Tarih boyunca, mülkiyet ilişkileri değişikliğe uğramıştır
HOPPALA YAVRUM HOPPALA
Örneğin Fransız Devrimi, feodal mülkiyete, burjuva mülkiyeti yararına son vermişti
UÇTU UÇTU AĞA UÇTU
- 40 -
Komünistler, genel olarak mülkiyeti değil, burjuva mülkiyetini kaldırmayı hedeflerler
SEVGİLİM, ŞU KOMÜNİSTLER NE KADAR GADDAR. EVİMİZİ ELİMİZDEN ALACAKLAR.

(Devam edecek)

---

tırmık
AYDIN ENGİN

Washington Şemdinli Moskova

Garip bir üçgen : Washington, Şemdinli, Moskova. Ecevit aralarında hafta bile bulunmayan aralıklarla bu üç kente konuk.

Washington malum. NATO zirvesinden, ambargoya kadar bir dizi dışpolitika düğümünün çözümü yönünde bir ziyaretti. Büyük basın bu geziyi «büyük» gazetecilerle izledi ve «büyük» yer verdi.

Tercüman gibi bir sağ kanat gazetesi bile Ecevit'e karşı bu konuda oldukça ılımlı, hatta destekçi bir tutum içinde oldu.

Washington gezisi ne getirdi? (Ve ne götürdü?). Bu şimdilik resmi demeçlerin satırları arasından çıkarılamayacak kadar bilinmezlik sisine bürünmüş durumda. Üstelik Metin Toker'in gözyaşları ile daha da bulanıklaştı olup bitenler.

Hayır, «Ambargo kalkacak mı, kalkmayacak mı?» diye sormuyoruz. «Ambargo üstüne yapılan pazarlıkta ne oldu? Bağımsızlığımıza (ekonomik ve politik) bir darbe daha indirecek gelişmeler oldu mu?» filan diye soruyoruz.

Ama gene de, iyi kötü izlenebildi Ecevit'in Washington gezisi. Ecevit bu satırlar yazıldığı sırada (pazar) Şemdinli'de. Telefonun, Şemdinli'deki ucundan Ankara Temsilcimiz Süleyman Çoşkun'un güçbela işitilen sesi pek fazla bir şey vermedi. 7-8 bin kişilik bir miting düzenlendiği, mitingde «141 ve 142'ye hayır», «Doğuda milli zulme son» gibi belgilerin haykırıldığı filan söylendi.

Ajansların tekeslerinden çıkan Ecevit'in konuşma metni ise bizcileyin meslek kurallarını bilenler için hiç bir şey ifade etmiyor. O konuşma metni, Ecevit daha Şemdinli'ye yola çıkmadan teksir edilip Ankara'da dağıtıldı. Ama Ecevit gibi çoğu kez konuşma metninin dışına çıkan, hatta o metni bir yana atıp, bölgesel özelliklere göre bambaşka konulara değinen bir lider'in Şemdinli gezisinin değerlendirmesini, resmi konuşma metninden de çıkarmak olası değil yani.

Oysa Hürriyet gazetesinin başlattığı, Maocu Aydınlık'ın bir başka yana çekiştirdiği Barzani, Telabani, Kawa, MİT, SAVAK, Şah, Şahbaz hikayeleri giderek tüm gazetelere yayılmaya başladı. Besbelli ki Güneydoğu sınırımızda «birşeyler» oluyor. Bu birşeylerin içinden elikanlı Şehinşah Rıza Pehlevi Efendi'nin de parmağı var, MİT'in de var, Amerikancı Barzani'nin de...

Bakalım, bir iki güne o da aydınlanır...

Ecevit Şemdinli'den döndükten hemen sonra, şöyle bir soluklanmaya bile fırsat bulamadan Moskova'ya gidecek.

Peki Moskova'da ne olacak?

İki gün önce başkentteydik. Artık, bizim haberalma kaynaklarımızın kısırlığından mı, yoksa Başkent'te Ecevit'in Moskova gezisiyle ilgili tüm haber kaynaklarının ağzı fermuarlandığından mı ne, bu sorunun cevabını da şimdilik «bilmiyoruz».

«Türkiye'ye Sovyetler Birliği'nden bir tehlike geleceğine inanmadığını» açık seçik belirten Bülent Ecevit'in bu sözlerinin sermaye kesiminde kopardığı fırtınalar henüz taze anılar halinde. Tekelci sermayenin borazan kalemleri bu konuda bıkıp usanmadan uyarı yayınlıyorlar. Becerebildiklerince Ecevit'in Moskova gezisinin bir «protokol gezisi» olması gereğini savunuyorlar.

Eğer son dakikada bir terslik olmazsa Ecevit'in bu gezisini biz de izleyeceğiz. Sanırsak sorunun cevabını hiç olmazsa orada alabileceğiz.

Buraya kadar yazdıklarımızı baştan sona bir daha okuduk. Baktık ki şu ana kadar yazdıklarımız pek sade suya tirit olmuş. Ama savunacağız kendimizi. Üç soru sorduk. Üçünün de cevabı, en azından henüz açık seçik verilemiyor.

O zaman Tırmık da sade suya tirit oluyor. N'apalım. Bugünlük okuyucunun hoşgörüsüne sığınıp kurtaralım paçayı...

TÜRK NAZİLERİ
1965-1973
(3.bölüm)

ENDER KAMİL BOYACI

- 40 -

Faşistlerin 1973 eylemleri bir çeşit «seçim hazırlığı» sayılabilir

Bazı bölgelerimizdeki sıkıyönetim komutanlıkları grevlere müsaade etmekte ve yapılan grevlerde en ufak bir olay çıkmadan yasaların öngördüğü düzen içinde geçmektedir. Kaldı ki, grevlere müsaade edilmiş olan yerlerde işverenler de kendilerini anlayışlı davranmak zorunda hissettikleri için, uygulanan grev sayısı oldukça düşük bulunmaktadır.

Bütün bu gerçeklerin bize verdiği güven içinde komutanlığınızın da grev yasağını kaldırarak işçilerin daha da zor duruma düşmemelerinin sağlanmasını rica etmekteyiz.

Derin saygılarımızla.
Seyfi Demirsoy — Talil Tunç
Genel Başkan — Genel Sekreter
(Günaydın Gazetesi, 5 Eylül 1972)

Halil Tunç ile Seyfi Demirsoy kime neyi anlatıyorlar? Bu danışıklı ve uydurma liderler, kimden ne istiyorlar, bunu biliyorlar mı? İşverenleri Ankara Sıkıyönetim Komutanlığına şikâyet ediyorlar! 1971 faşizm rejimi kimler için ilan edildi sanıyorlar? Yeni rejimin sermayeci sınıfın güvenliğini ve sömürüsünü sürdürmek için kurulduğunu bunlar bilmiyor mu? Yok efendim, işçi anarşiye iltifat etmemiş, yok efendim işçi sâkinmiş vs. Kimden ne dileniyor bunlar? 1971 rejimi doğrudan doğruya işçi sınıfı hareketini ve işçi sınıfının gerçek ideolojisi olan sosyalizmi ezmek için getirilmedi mi?

İşçi lideri geçinen bu iki adam, sıkıyönetim generallerinden işçi sınıfı için aman diliyor! Kendileri de yazmış: Komutanlığınızın koyduğu grev yasağına güvenen işverenler... Fiyat hareketlerinin gerçek sebebini Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı makamları herhalde «fiyatları anarşistler artırdı» diye izah ediyordu o zaman...

1973 yılında Nazi zorbaları özellikle öğretmen okullarında ve diğer öğrenim kurumlarında bunaltıcı bir baskı kurmuşlar ve CHP toplantılarını basmaya yeltenmişlerdir. Maraş olayları, Mimarsinan İlköğretmen Okulu (Kayseri) olayları, Amasya'da komando denen itlerin, CHP'lilere saldırması, Konya'da Eğitim Enstitüsünde çıkarılan olaylar, Ankara Fen Fakültesinde öğrencilerin dövülmesi, Homongolos olayı, Erzurum olayları, aralarından ayrılmak isteyen aklıbaşında bir genci şişleyip öldürmeleri o günlerde Nazilerin sabıka kaydına yazılmıştır.

MARAŞ'TA ÖĞRETMEN DRAMI

Son yıllarda Maraş, gericiliğin, yobazlığın, nurculuğun en yaygın olduğu, dini sömüren politikacı makulesinin, menfaatçi grupların cirit attığı bir şehir haline gelmiştir. Bunlar devamlı olarak alevî - sünnî ayrımını körükleyerek (Kırıkhan gerici ayaklanması bölümüne bakınız) olaylar çıkarmakta, öğretmeni, memuru, hatta tüccarı ve esnafı devamlı baskı altında tutarak sindirmeye çalışmakta, kendilerine uymayanları, haraç vermeyenleri şikayet etmekte, imzasız mektuplarla aydınları lekelemekte, komünistlikle ve dinsizlikle suçlayarak pasif duruma düşürmeye veya Maraş'tan attırmaya uğraşmaktadırlar.

Gericiler Maraş Milli Eğitim Müdürlüğünü ele geçirmişler, tayin ve nakil işlerini keyiflerine göre yapabilmek olanağına kavuşmuşlardır. Nazi zihniyetinin dışındaki öğretmenlere ceza vermekte, alevî - sünnî, çerkez, çeçen - türk ayrımı yapılarak (IRKÇILIK), öğretmenler buna göre değerlendirilmekte ve gereken ceza (!) verilmektedir. Devletin her kademesine sızan melun ve menfur, halk düşmanı, gerici Nazist zihniyetin ürünleridir bunlar.

GAZİ EĞİTİM ENSTİTÜSÜNDE KOMANDO BASKISI

Ankara'daki Altındağ Birinci Ağır Ceza Mahkemesinde duruşması yapılan «komünizm propagandası (!)» davasında öğretmen tanıklar Enstitü'de Nazi militanlarının baskısından yakınmışlardır. Mehmet Budak ve Sabit İltümür adındaki öğrencileri komünistlik propagandası yaptılar diye ihbar eden komando sürüsü, okulda öğretmenlere de baskı yapmaktadır. Tanıklardan öğretmen Meliha Güner «baskı nedeniyle Darvin teorisini bile anlatamıyoruz» demiştir. İşte 1973 Türkiyesinde bilim özgürlüğü! Komandolara göre, Darvincilik komünistliktir!

KOMANDO BASKILARI ÜZERİNE

Sıvas Senatörü Hüseyin Öztürk, 17 Mayıs 1973 günü basına verdiği yazılı demeçte, «Orta dereceli ve yüksek öğretmen okullarında başlayan sağcı komandoların yarattıkları olaylar hakkında ilgililerin dikkatini çekmek istiyorum.» demiştir. Öztürk, demecinde 1968 yılından bu yana meydana gelen olayları nakletmiş, «Sağcı olduğunu ileri sürdüğü grupların olay çıkarmalarının nedeninin, yaklaşmış olan sınavlardan kolaylıkla not almak olduğunu iddia etmiş, özetle şunları söylemiştir:

«12 Mart'tan önceki anarşik olayların yaratılmasında aşırı solcular kadar tehlikeli ve etkili olan bu komandoların, bugün Türkiye'nin her tarafında dal - budak salması, DEV-GENÇ tehlikesini bile gölgeleyecek duruma gelmiştir. Çünkü, DEV - GENÇ birkaç büyük şehirde faaliyete geçerken, bunlar, Türkiye'nin her tarafında anarşik olayların ve rejim için zararlı olan faaliyetlerin tamamen kaynağı olmuşlardır. Biran önce bu işin çözümü, rejimin selâmeti bakımından çok önemlidir.» (Cumhuriyet 18 Mayıs 1973).

TÜRK ÜLKÜCÜLERİ DERNEĞİ'NİN KAPATILMASI

Tabii Senatör Haydar Tunçkanat, 12 Mart'tan önce verdiği bir demeçte:

«Her iki tarafın (Devrimci kanat ile Naziler) içinde de hükümetin bol miktarda ajanı olduğundan hiç kuşkum yok. Hatta işgalci komandoların sık sık Emniyet 1. ve 4. şubelerle telefon konuşmaları yaptıkları tespit edilmiştir.

Çankırı'da merkezi bulunan Türk Ülkücüler Teşkilâtı adlı Nazi yuvası Milli İstihbarat'tan aldığı bir raporu kendi yayını imiş gibi yayınlaması, «gaye dışına çıktığı» için kapatılmasına neden olmuştur. Tunçkanat'ın dedikleri doğrudur: Kendilerine Ülkü Ocakları, Türk Ülkücüleri Teşkilâtı vs. adını veren Nazi militanları, Milli İstihbaratın ve Emniyet'in gayrıresmî organları olarak siyasal cinayetler işlemekle görevlendirilmişlerdir...

1973 BAHARINDA NAZİ AZGINLIKLARI

Komando veya ülkücü (yâni Ülkü Ocaklı) denilen sağcı öğrenciler, bir çok okulda boykotları yeniden başlatmışlar, derslere katılmak isteyen öğrencileri tehdit etmişler, öğrencilerin okuyacakları kitapları kendileri tespit etmek istemişler, öğretmenleri etkileri altına almağa çalışmışlar ve hatta geziye çıkan siyasi parti liderlerinin (en başta Ecevit) konuşmalarını engellemek için binbir türlü harekete girişmişlerdir.

YARIN:
AVANTAJLAR BAŞKA YOLLARLA DA SAĞLANABİLİR

Çiltuğ Kazan'daki lokavt kınandı

GAZIANTEP (ISTA)

DİSK'e bağlı sendikaların Gaziantep'te bulunan bölge temsilcisi şube yöneticisi ve temsilcilerinin oluşturduğu Çalışma Komitesi, önceki gün toplanarak ülkedeki ve bölgedeki sendikal olayları değerlendirmiştir.

DİSK'e bağlı sendikaların Gaziantep örgütleri adına, toplantıdan sonra açıklama yapan Komite Başkanı M.Ali Tiryaki ve üyelerden H.İbrahim Yaşar, M. Ali Özelmacı, Mustafa Karaoğlan Maden-İş Sendikası üyelerine Çiltuğ Kazan'da iki ay önce uygulanmaya başlanan lokavtı kınamışlar, lokavt uygulamasının son bulmasına kadar DİSK'e bağlı sendikaların lokavta karşı direnen Çiltuğ Kazan işçileriyle destek ve dayanışmanın sürdürüleceğini açıklamışlardır. Komite'nin açıklamasında lokavt'ı yasal duruma sokan 1475 sayılı yasanın değiştirilmesi istenmiş lokavtın suç odluğu vurgulanarak, lokavt silahının etkisizleştirilmesi gereği üzerinde durulmuştur.

DİSK üyesi Sendikaların Gaziantep temsilcileri Çiltuğ Kazan'da lokavt uygulamasını kınadılar. Lokavt uygulamasına karşı direnen Maden-İş üyeleriyle dayanışmanın sürdürüleceğini vurguladılar. Resimde Çiltuğ Kazan işçileri görülüyor...

Öteyandan kısa bir süre önce DİSK'e katılma kararı alan Ulaş-İş Sendikası Başkanı Derde Tiryaki'nin bir konuşma da yaptığı belirtilen açıklamada sınıf ve kitle sendikacılığının bütün işkollarında hızlı bir gelişme süreci izlediği belirtilmiş, ulaştırma işçilerinin bölgede Ulaş-İş Sendikası'nda bütünleşme sürecine gireceğine olan inanç tekrarlanmıştır.

Komite Başkanı
M. Ali Tiryaki

Dev. Maden-Sen Koyulhisar Kurşun İşletmelerinde örgütlendi

ANKARA, (İSTA)

DİSK'e bağlı Türkiye Devrimci Maden Arama ve İşletme İşçileri Sendikası (Dev. Maden-Sen) Sivas'ın Koyulhisar ilçesinin Ortakent bucağında bulunan Menka Ticaret ve A.Ş.'ye bağlı Kurşun işletmesinde çalışan işçilerin Dev. Maden-Sen'de örgütlendiğini bunun karşısında Türk-İş üyesi sendikasının örgütlenmeyi kırmak amacıyla sözleşmeyi bir yıl uzattığı açıklanmıştır.

Dev. Maden-Sen Genel Merkezinden yapılan açıklamada **«işçilerin istifa ettikleri sendika o denli kötü yöntemlerle iş görüyor ve öylesine işçi düşmanı bir anlayışı var ki sözleşmeyi fesh etmiyerek bir yıl daha uzamasına sağlamış, işçileri üç yıl önce imza attığı şartlarla çalışmaya zorlamış, mahkum etmiştir»** denilmiş, Dev. Maden-Sen'in işverenle 1 yıllık protokol sözleşme için çalıştığını açıklamıştır.

KÖY MUHTARINA BASKI PROTESTO EDİLDİ

Öteyandan aynı bölgede bulunan ilerici köy muhtarı Cemal Cansız'ın 10 Haziran'da kendisine Kaymakam Vekili diyerek tanıtan Kd. Başçavuş Aykut Filiz tarafından falakaya yatırılmış olduğu belirtilen açıklamada Dev. Maden-Sen'in olayı protesto ederek İçişleri Bakanlığı ve Jandarma Genel Komutanlığına başvurduğu söylenmiştir.

İLERİCİ MUHALEFET SELÜLOZ-İŞ YÖNETİCİLERİNİ KINADI

"SEKA'da delege seçimleri demokratik ortamda yapılmalı,,

KOCAELİ (İSTA)

Selüloz-İş Sendikası Merkez genel kurulu yaklaşırken İlerici Muhalefet Hareketi yapılması gereken delege seçimleri için işçileri uyarmış demokratik bir ortamda; demokratik bir sistemle seçimlerin yapılması için SEKA işçilerini birliğe çağırmıştır.

İlerici Muhalefetin açıklamasında, delege seçimlerinde bütün kısım ve fabrikalarda çalışanların isim listeleri olması gerektiği belirtilerek, sandık başlarında da muhalefet gözcülerinin olması gerektiği vurgulanmış ve uygulamada demokratik ortamın ayrıca şu koşulların yerine getirilmesiyle sağlanacağını açıklamıştır: **«Oy kullanacak işçiler kapı giriş kartlarını gösterip, isim listelerine imza atarak oy kullanmalıdır. Seçimlerin kontrol ve tasnifi için muhalefetin demokratik bir şekilde temsil edildiği bir komite kesinlikle oluşturulmalıdır; bu komite oy tasnifini tüm üyeler önünde seçim yerinde yapmalı, orada kesin sonuçlar ilan edilmelidir.»**

İlerici muhalefet, Selüloz - İş Sendikası yöneticilerinin oyunlarına karşı uyanık ve titiz olmanın zorunluluğunu da vurgulamış, **işçilerin sandıklara sahip çıkması gerektiği üzerinde durmuştur.**

YENİ HABER-İŞ ANKARA ŞUBESİ GENEL KURULU TOPLANDI

ANKARA (İSTA)

Yeni Haber-İş Sendikası Ankara Şubesi Olağanüstü Genel Kurulu dün yapılmış ve Başkanlığa Hüseyin Koçak getirilmiştir. İşçi Sınıfının Partisi'ne konan yasağın kaldırılması istenen genel kurulda ayrıca eski yöneticilerin mahkemeye verilmesi de kararlaştırılmıştır.

Yeni Haber-İş Sendikası Genel Sekreteri **Zinnur Bayraktutan** genel kurulda yaptığı konuşmada demokratik sınıf ve kitle sendikacılığı bayrağının haber işkolunda dalgalandırılacağını ve bunu kimsenin engelleyemeyeceğini bildirmiştir. Genel kurulda daha sonra divan seçimlerine geçilmiş ve Başkanlığa **Zinnur Bayraktutan**, Başkan Yardımcılığına **Eyüp Sıhhatli** yazmanlıklara ise **Ali Özdemir** ve Mehmet **Baş** seçilmişlerdir.

Hüseyin Koçak'ın başkanlığa getirildiği seçimlerde ise, Başkan Vekilliğine **Yusuf Karabela**, sekreterliğe **Faruk Argün**, mali sekreterliğe **Osman Dalmış** getirilmişlerdir.

GENEL KURUL KARARLARI.

Yeni Haber-İş Sendikası Ankara Şube Genel Kurulunda İşçi Sınıfının Partisi'ne konan yasağın kaldırılması istenerek şu kararlar alınmıştır:

— «İşçi sınıfının düşünce ve örgütlenme özgürlüğünü kısıtlayan 141 - 142. maddelerin kaldırılması.

— Anti - emperyalist, anti - faşist anti - tekel anti - şovenist savaşımın başarıya ulaşabilmesi tüm ulusal demokratik güçlerin cephe birliğinden geçeceğinden, ulusal demokratik güçlerin cephe birliği oluşturması yönünde savaşım verilmesi.

— Genel Merkez Genel Kuruluna Dünya Sendikalar Federasyonu (DSF) na katılınması yönünde öneri götürülmesi.»

OLEYİS Tenis Klübü ve Gelik Restaurant'ta greve başladı

İSTANBUL (İSTA)

İstanbul Bakırköy'de kurulu Gelik Restaurant ve 4. Levent'te kurulu Tenis Klübünde çalışmakta olan Oleyis Sendikası üyesi işçiler önceki gün greve başladılar.

Oleyis Sendikası ile Gelik Restaurant İşverenliği arasında sürdürülmekte olan toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde anlaşma sağlanamamış Oleyis Sendikası tarafından işyerinde grev kararı alınarak uygulanmaya başlanmıştır. Aynı tarihte başlayan Tenis Klübü grevinde de aynı [illegible]lerle uyuşmazlığın çıktığı açıklanmıştır.

Oleyis Sendikası Marmara Bölge Şubesinden yapılan açıklamaya göre Gelik Restaurant ve Tenis Klübü grevinin toplam 160 işçiyi kapsadığı belirtilmiş ve şöyle denilmiştir. **«Senenin 365 gününün her bir gününde 200 - 300 bin lirayı hasılat olarak toplayan Gelik patronu işçilerin ücretlerine gelince tüm işçileri sigortasız çalıştırmak ve asgari ücreti bile vermemek istemektedir. Aynı şekilde burjuvazinin yetişkinlerine kumarhane, gençlerine lüks spor alanı görevi yapan ve emekçilerin insanca yaşam hakları söz konusu olduğu zaman en katı tavrı alan Tenis Klübü işverenine de gereken [illegible] verecektir. [illegible] alıncaya dek [illegible] kararlı bir biçimde [illegible] sürdüreceklerdir»**

Petrol-İş Başkanı Cevdet Selviile sendikal konularda bir görüşme...

C.Selvi: "Petrol-İş yalnız sözleşme imzalayan sendika olmayacaktır,,

- ★ SELVİ, PETROL-İŞ SENDİKASININ OLAYLARIN GERÇEKLERİNE İNEREK ÜZERİNE DÜŞEN KUTSAL GÖREVİ EKSİKSİZ YERİNE GETİRECEĞİNİ SÖYLEDİ
- ★ SENDİKALARIN TEK ÇATI ALTINDA ÖRGÜTLENMESİNİN ZORUNLULUK OLDUĞUNU BİLDİREN SELVİ, İŞÇİ SINIFINA BİLİNÇ GÖTÜRENLERİN, BU BİRLİK İÇİNDE DE BAŞARI GÖSTERECEĞİNE İNANDIKLARINI SÖYLEDİ

ANKARA (İSTA)

Petrol-İş Sendikası Genel Başkanı **Cevdet Selvi**, sendikanın yeni yönetiminin işçi sınıfının birlik ve mücadelesinden yana olduğunu belirtmiş, Petrol-İş'in bundan böyle sadece toplu iş sözleşmesi yapmakla yükümlü bir kuruluş olmayacağını söylemiştir.

Petrol-İş Sendikasının yeni yönetimi, işçi sınıfının ekonomik ve demokratik mücadelesinde Petrol-İş Sendikasının üzerine düşen görevler, işçi sınıfının birliği ve Petrol-İş Sendikasının yürüttüğü Batman Rafinerileri ile Dörtyol Petrol Hattındaki grevlere ilişkin İSTA Ajansına özel bir demeç veren **Selvi**, DGM direnişinde işlerine son verilen işçilerin yeniden alınmaları için, sendikalararası hiçbir rekabet gözetmeksizin üzerlerine düşen bütün görevleri yerine getireceklerini belirtmiş, **«Bunun için İpraş yetkisi Petrol-İş tarafından yeniden alınacaktır. Bu arkadaşlarımızın tekrar işe dönmeleri için gayret gösterilmekte, çalışmalar yapılmaktadır. Onları işbaşına döndürebileceğimiz inancındayız. İşten atılan işçilerin tekrar ekmeklerine sahip olabilmeleri için Petrol-İş Sendikası üzerine düşeni mutlaka yapacaktır. Hiç bir Sendikalararası ayırım gözetmeksizin»** şeklinde konuşmuştur.

Ülkenin yıllarca emperyalistler tarafından yem haline getirildiğini hatırlatan Selvi, özetle şunları söylemiştir:

«Bir ülkenin ekonomik durumu ne kadar çarpık sürdürülür, ve dolayısıyla ne kadar bozuk olursa, biz işçi sınıfının da ekonomik durumu bozulacaktır. Ülkede dengesiz bir kalkınma söz konusu olmuş sendikalar bununla ilgilenmemişlerdir. Ve ülkede işbirlikçiler belirli sermaye çevreleri ile bariz bir biçimde oyunlar sergilemişler, özellikle sendikacılar, işçiler bu konuda bir hassasiyet göstermemişlerdir. Sadece iki-üç yılda bir Toplu İş Sözleşmesi yapmakla, üyelerini olumsuzlukların dışında bırakmışlar, hatta uyutmuşlardır diyebiliriz. Bu da işçiyi tatmin etmemiştir. Çünkü bir taraftan rakamların büyümesi, en iyi işi yaptıklarını söyleyen sendikacıların bile başarılı olmadığını göstermiştir. İşçinin cebine bir taraftan giren para, diğer taraftan gitmiştir. İşçinin yaşam seviyesini belirli bir noktada tutma imkanı dahi bulunamamıştır. Bilakis her geçen yıl geliri düşmüştür. Paranın satın alma gücü düşmüştür. Bütün bunların dışında ülke ekonomisi ile işçinin, ekonomik durumunun yakın bağları olduğu halde üç beş kuruş almakla meseleyi geçiştiren sendikacılar, kutsal olan görevi kesinlikle düşünmemişler, ele almamışlardır. Sendikamız bütün olaylara yüzeyden değil, gerçekçi bir açıdan kökene inmek, suretiyle bilinçli bir şekilde üzerine düşen kutsal görevi yerine getirmek amacındadır.»

PETROL - İŞ'İN YERİ

Selvi 28 yıl önce kurulan Petrol-İş Sendikasının bugün elli bini aşkın üyesiyle çok uluslu tekeller, çok uluslu tekellerin işbirlikçileri, holdingler ve kamu iktisadi kuruluşlarına bağlı işyerlerinde mücadele verdiğini hatırlatmış, özetle şöyle konuşmuştur:

«Sermayenin her türüyle mücadele vermekteyiz. Çok uluslu şirketlerle, çok uluslu şirketlerin işbirlikçileriyle. Tüm holdinglerle, KİT'lerle ve patronlarıyla, şahsi müessese sahipleriyle, bunlardan kamu sektöründe olanlar, gübre fabrikaları sanayi, Petrol Ofisi, TPAO, Etibank gibi bir çok yerleri, Sümerbank gibi yerleri saymak mümkün.

Bir taraftan sermayenin her türüyle mücadele verirken, diğer yandan da işçi sınıfının kutsal görevi olan mücadelesini de kendi imkânları içinde eksiksiz yerine getirmeye çalışmaktadır. Sendikamız bu mücadeleyi de sonuna kadar sürdürmek durumundadır. Buna inanıyoruz.»

Petrol-İş Sendikası tarafından sürdürülen Batman ve Dörtyol Petrol Hattındaki grevlerin uzun bir öyküsü olduğunu bildiren Selvi, grevlerin Bakanlar Kurulu tarafından **«Milli Güvenlik»** gerekçesi öne sürülerek iki kez ertelendiğini hatırlatarak şöyle konuşmuştur:

«İkinci ertelemeden sonra üç aylık süre beklenmiştir. Bu sürenin dolmasından sonra da herhangi bir anlaşma umudu doğabilir diyerek 12 gün daha beklenmiştir. Bu geçen süreler bir sonuç getirmediği için grevin başlaması zorunluluğu doğmuştur. 6 bin işçiyi kapsayacak sözleşme imzalanması için Batman işyerlerinde grev başlatılmıştır. Üç bin üyemizle... Aslında Dörtyol'da 180 üyemiz çalışmaktadır. 120 işçinin greve katılmasıyla en etkin petrol grevini ortaya koymak mümkündür. Ancak orada inceleme gerekmiştir. Çünkü o sırada Enerji Bakanlığı ve Hükümet ATAŞ'ın üretimi arttırması yoksa devletleştirileceğine ilişkin bir süre tanımıştır. Petrol-İş ATAŞ'ın devletleştirilmesini engellemek amacıyla kendi ekonomik durumunu ikinci plana atmış 120 kişi ile başlatılacak olan grevi üç bini aşkın işçi ile başlatmıştır. Hükümete süre tanınmıştır. Yapılan incelemeler sonunda Dörtyol petrol hattında da grevin başlamasının ATAŞ'ın devletleştirilmesini engellemeyeceği ortaya çıkmıştır.

Belirli çevreler, özellikle Petrol İşverenleri Sendikası bu konuda acıklı konuşmalar yapmıştır. Batman grevinin başlamasından hemen sonra grevlerin ATAŞ'ı doğrudan etkileyip etkilemediğine bakılmaksızın (eyvah millileştirmeye karşıdır) diye bağırıldı. aslında Batman işyerlerinde başlatılan grev hiçbir surette ATAŞ'ı etkilemez ve ilgilendirmez.»

Selvi konuşmasının son bölümünde de özetle şunları söylemiştir:

«Bütün bunların yanısıra işveren sendikasının ve belirli ölçüde hükümet yetkililerinin grev üzerinde bir etkinliği olmamıştır. Ama bizi son derece şaşırtan bir işçi kuruluşu basit bir meseleyi ele almak suretiyle kendisi diyaloga girmek istemiş, Petrol-İş Sendikasını ve grevini özellikle bu Batman grevini eleştirir duruma gelmiş, hiç incelemediği için ATAŞ'ın millileştirilmesiyle karıştırıp DGM ile ilgili direniş sonunda insanları kendi amacına yönelik kullanmaya çalışıyordu. Buna da fırsat vermeyeceğimiz için son derece tedirgin olmuştu. Biz kendisine yakıştıramadık. Çünkü şu anda Aliağa Rafinerisinde kendisi de sözleşme yapmak için beklemektedir. Neyi beklediğini bütün herkes bilmektedir. Bütün sendikalar ve işçiler Petrol-İş'in bu grevini beklemektedir. Hükümetin tutumu karşısında bir ölçü olacaktır. Çünkü bir sınırlamayı yırtmaya çalışan bir grevdir. Kendisi işçi sınıfına ihaneti her zaman yapmaktadır. Bunun biliriz tanırız. Ama, bünyesindeki, kendisine inanmış, kendisine kanmış üyelerin dahi bir takım ekonomik çıkarlarına mani olmak pahasına ortalığa çıkmıştır. Bunu biz cevaplandıramıyoruz ve inancımız odur ki, DİSK ve kendi bündeyi içerisinde bulunduğu kendisinin bağlı olduğu DİSK Yöneticileri ve DİSK üyeleri dahil bunu kabul etmeyecektir. Buna bir anlam veremiyecektir.»

Genel-İş İzmit grevcileri :

«Tek bir yürek tek bir yumruk»

İzmit Belediyesindeki grev, 7 Hazirandan bugüne kadar tam bir özveriyle sürdürülüyor. Grevci işçilere çevre fabrikalardan ve köylerden, demokratik örgüt ve derneklerden dayanışmanın süreceği ve grevci işçilerin savaşımının yanında olunacağı açıklanıyor. Sendikalar, fabrikalardan işçiler, köylüler akın akın geliyorlar gidiyorlar grevci kardeşlerinin yanına.. Bu dayanışma alanında savaşım dirençli ve kararlı. Başarının birlikten; zaferin direnmeden geçtiğinin bilincinde olan İzmit Belediyesi işçilerinin yanındaydık. Kokuşmuş kapitalist düzenin yükünü çeken işçilerin arasında halkına hizmet götürecek bir kurum yöneticilerinin, halkın bir parçası olan işçilere nasıl karşı olduklarını dinledik İzmit Belediyesi işçilerinden. İlk olarak gönlü grevci kardeşleri ile olan ama grev kapsamı dışında kalan **Rıza Yalçınkaya** ile konuştuk.

İSTA — Rıza arkadaş siz grev de kapsam dışındaymışsınız? Fiilen greve katılamıyorsunuz? Grev için neler düşünüyorsunuz?

RIZA YALÇINKAYA — **Yasalar biz elektrik işçilerine grev hakkını yasakladığı için greve katılamıyoruz. Büyük bir üzüntü içindeyiz. Bu, davamızdan dönmüşüz, greve katılan arkadaşlarımızın yanında değiliz demek değildir. Grevimizin başarıyla sonuçlanacağına eminim ve grevde olan tüm arkadaşlarımızın yanında olduğumuzu belirti[illegible]**

İşyerinden emekli olduğu halde grev yerinde nöbet tutan bir mezbaha işçisi Hamdi Oruç'a yönelttik ikinci sorumuzu:

İSTA — Siz emekli işçi olduğunuz halde niçin grev yerindesiniz, hatta grev gözcülüğü yapıyorsunuz açıklar mısınız?

HAMDİ ORUÇ — **1955 yılından beri İzmit Belediyesi mezbahasında işçi olarak çalıştım. Emekli olduğum sırada işyeri baştemsilcisi idim. Toplu iş sözleşmesinin hazırlanması sırasında aktif görev aldım. Grev hazırlıklarının başlangıcında bulundum. İki ay önce emekli oldum. Bu grevin sonuçlanması ve toplu iş sözleşmesinin imzalanması için tüm gücümle çalıştım. Emekli olmam, sınıf kardeşlerimden kopmam değildir.**

İSTA — Mehmet arkadaş, siz aynı zamanda işyeri grev komitesi başkanısınız. Görülebildiği kadar greviniz büyük bir başarı ile sürüyor. Bölgenizdeki demokratik örgütler ve sendikalar geçenlerde yaptıkları ortak basın açıklaması ile grevi sonuna kadar desteklediklerini kamuoyuna açıkladılar. Gerçekten 60 örgütün temsilcisinin böylesi ortak davranışı kamuoyunda olumlu bir izlenim yarattı. Bu dayanışma karşısındaki düşünce ve duygularınızı anlatır mısınız?

MEHMET TOKER — **Grevimizin Türkiye işçi sınıfının öncülüğünde tüm ulusal demokratik güçlerin eylem ve cephe birliğinin bölgemizde hayata geçirilmesi doğrultusunda bir adım olduğunu görüyor ve yaşıyoruz. Mücadelemiz tüm haklarımızı alana dek sürecektir. Tüm işçi arkadaşlar bu konuda tek bir yürek, tek bir kafa olmuşlardır. Demokratik kuruluşların grevlerimizi ziyaretlerinin arkadaşlarımız üzerinde çok olumlu etkileri olmuştur.**

İşyerinde sırayla görüştüğümüz grevci işçiler, grevin nedenleri ve grev hakkındaki görüşlerini şöyle özetlediler bize.

GÜNSELİ ALP — **Grevimiz büyük bir disiplin ve dayanışma içerisinde sürüyor. Tüm işçi arkadaşlar bu konuda olumlu düşünceye sahipler. Bizden daha küçük belediyeler çok iyi şartlarda sözleşme yaptılar. Zaten edindiğimiz bilgilerden de isteklerimizin normal olduğunu da biliyoruz. Davamız hedefine ulaşacaktır.**

AYHAN SAKYATAN — **Sendikamızın aldığı kararı çok yerinde buluyoruz. Hakkımızı alıncaya kadar da greve devam edeceğiz. İşverenin grevi saptırmak istemesine rağmen, gücümüzü kırmakta hiçbir etkinliği olamayacaktır. Bunu halkla dayanışmamızda da görüyoruz. İşverenin yasal olmayan bir takım eylemlere girişmesi işçinin gözünden kaçmadığı gibi, halkın gözünden de kaçmıyor. Grev sırasında demokratik örgütlerin yanımızda olması, haklılığımızın kanıtı olduğu kadar mücadelemizin güçlenmesinde büyük etkinlik sağlıyor.**

ALİ CAMBAZ — **İşveren isteklerimizi aşırı bulduğunu belirtiyor. Ama bu açıklamayı yaparken bizim nasıl güçlükler içinde yaşadığımızı ya bilmiyor, ya da bilmemezlikten geliyor. İşveren istediği kadar vermemekte direnSİN. Biz hakkımızı almak için sonuna kadar greve devam edeceğiz. Kaybedecek bir şeyimiz yok ki. İşçi arkadaşlarımızın morali çok iyi. Bu grevi kırmaya kimsenin gücü yetmeyecektir.**

RAHMİ ALTAY — **3500 lira aylık alıyorum. Beş nüfusla isteklerimizi fazla bulanlar gelip geçinsinler, yaşasınlar bakalım. Hayat pahalılığının en ağır yükü bizim üzerimizde. Geçinemiyoruz. Eti ayda bir bile göremiyoruz. Bu durumda işverenin bizim isteklerimizi fazla bulması bizimle alay etmektir. Ama sendikamızla birlikte hakkımızı almada kararlıyız. Grevimiz başarılı olarak devam ediyor. Greve çıkmadan evvel 8 saat çalışan arkadaşlar şu anda gerektiğinde 24 saat grev nöbetinde yeralıyor ve bu görevi sevinçle yerine getiriyor.**

AHMET ŞAHİN — **Çoğu yerde grevlerde otobüs işletmeleri fire vermiştir. Buradaki durum tersine. Büyük bir disiplin içinde arkadaşlarımız grev komitelerinin istemlerini uygulamaya çalışıyorlar. Çünkü başarının yolu buradan geçiyor. Grevimiz halka karşı olmadığı için ulaşım sorununda güçlük çeken İzmit halkı anlayışla karşılıyor ve grevimizi destekliyor. ise grevdeki Birlik-Dayanışmayı daha da pekiştiriyor.**

HASAN OLGUN — **Hayat pahalılığı imiğimize oturmuş durumda. İşveren isteklerimizi vermeye yanaşmıyor. Greve çıkmayıp da ne yapacaktık? 3500 lira aylıkla 8 nüfusa bakmak her babayiğitin harcı değildir. Ailede başka çalışan kimse de yok. Bu durumda zaten geçinemiyoruz, sürünüyoruz. Ayda 2 Kg. eti 8 nüfus yemek zorundayız. İşveren bizim isteklerimizi nasıl haksız bulurmuş? Sendikamızla birlikte haklarımızı alıncaya kadar greve devam.**

Evet greve devam diyordu İzmit Belediyesi işçileri. Temizlik işçilerinden fen işçilerine kadar, kararlı ve inançlı bir şekilde sürdürüyorlar ekmek kavgalarını ve bu kavga bizim onur kavgamızdır. Bu kavga bizim yarınımızı yaratmada bir okuldur diyerek..

Ayhan Sakyatan (8 yıllık Belediye işçisi)

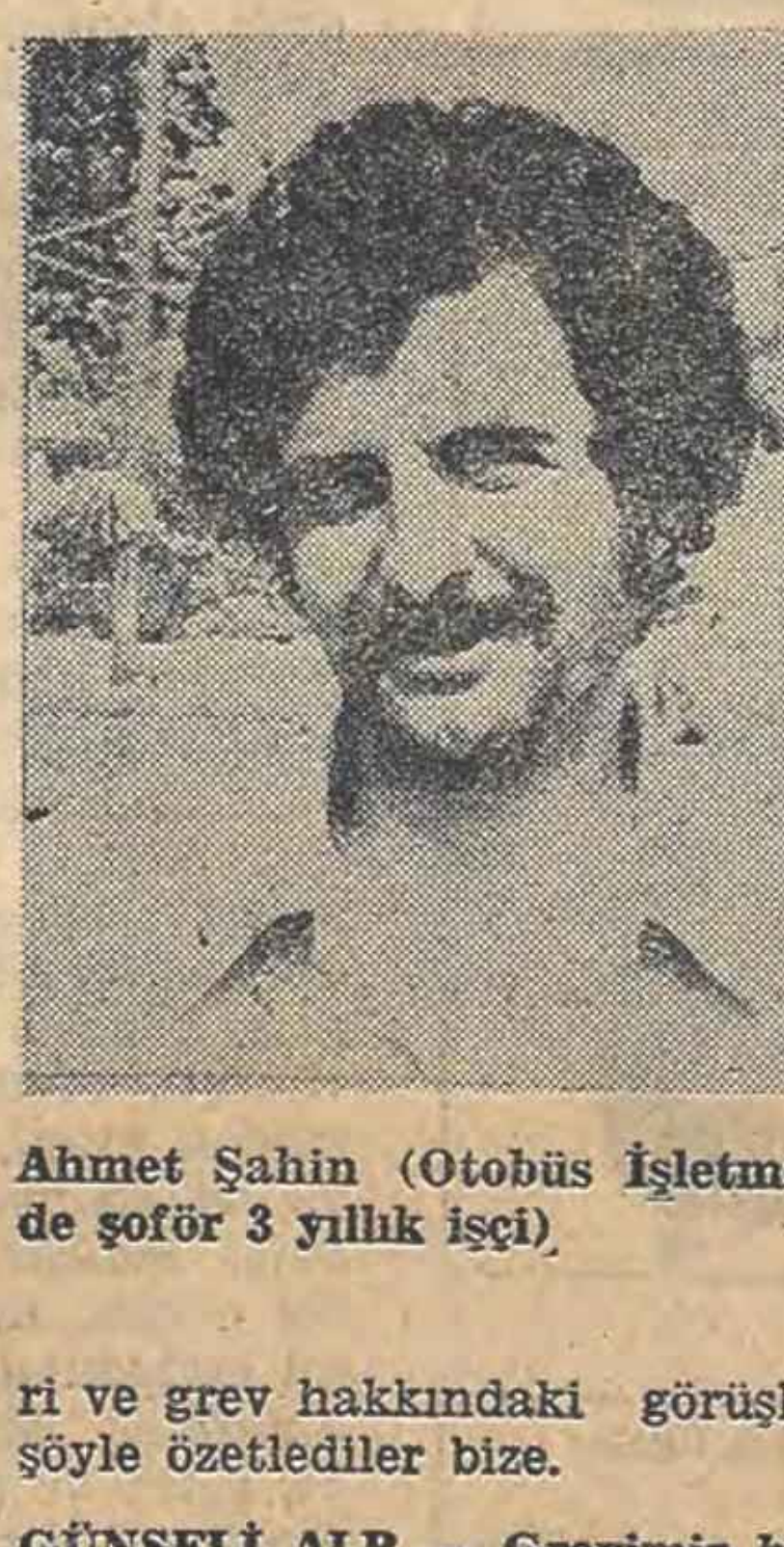

Ahmet Şahin (Otobüs İşletmesinde şoför 3 yıllık işçi)

Günseli Alp (Yeni Yerleşmeler Müdürlüğünde bir yıllık işçi)

Hasan Olgun (Fen İşlerinde şantiye bekçisi 12 yıllık işçi)

"Sovyet insanları Ecevit'e

(Baştarafı 1. Sayfa'da)

APN'nin yorumsal yazısı şöyle devam etmektedir:

«Bu tür temasların Sovyet-Türk iyi komşuluğunun sürekli olarak iyileşmesine, çeşitli alanlardaki işbirliğinin pekişmesine yardım edeceğini tekrarlamaya gerek yok. Yaşam bu söz götürmez gerçeği açık bir şekilde doğruladı.

Son yıllarda Sovyetler Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti arasında, öncelikle ekonomi alanında geniş işbirliği yapılıyor. İskenderun'daki Demir-çelik kombinası iki yıldan fazla bir zaman önce işletilmeye başlandı. Bugün bu tesiste ilkönce yılda 2 milyon ton, daha sonra da 4 milyon ton çelik üretebilecek üniteleri genişletme çalışmaları yapılıyor. İskenderun Kombinasının kurulmasının sağladığı yararlar ortadadır. İşletme, ülkenin Batıya bağlılığını önemli ölçüde zayıflatmakta, Türk Devleti için gerekli olan fazla miktarda dövizin artırımını sağlamaktadır.

Ünitelerde ve inşaat alanlarında sürekli iş bulan onbinlerce Türk işçisi için kurulan işletmelerin sağladığı doğrudan yararı özellikle belirtmek gerekir.

Yine Sovyet yardımıyla Seydişehir'de kurulan ilk ulusal Alüminyum Sanayii İşletmesi de Türkiye Cumhuriyetine büyük yarar sağlıyor. Petrol rafinerileri ve sülfrik asit fabrikaları, iki ülkenin ortak çabalarıyla meydana getirilen diğer sanayii üniteleri başarıyla çalışıyor.

Komşular arasındaki sınır da yapıcı işbirliği alanı oluyor. Sınırın her iki tarafında bulunan kurak toprakları sulamak ve ekili alanları bahar sellerinden korumak için sınır nehri Arpaçay üzerinde büyük bir baraj gölü ve set kuruluyor.

Sovyet-Türk ekonomi ilişkileri, hükümetlerarası özel bir organ olan ve Moskova ve Ankara'da iki yararlı toplantı yaparak bir dizi sorunda anlaşmaya varan karma komisyon tarafından düzenleniyor. Komisyon, uzun perspektifli ekonomik işbirliğinin genişletilmesi için yeni olanaklar sağlıyor.

Coğrafi yakınlık, sınır birliği, elverişli kara ve deniz iletişimi iki ülkenin ticari ilişkilerinin geliştirilmesi için uygun koşullar yaratıyor. Son dönemde komşular arasındaki mal mübadelesinin artması kıvanç vericidir. 1976 yılında 14,5 milyon ruble olan mal mübadelesi, geçen yıl 139,1 milyon ruble oldu. Artışın hem ihracatta hem de ithalatta oluşu dikkate değerdir.

İki devlet arasındaki mal mübadelesinin 1978-1979 yıllarındaki gelişimine ilişkin olağan protokol bir süre önce Türkiye'nin başkentinde imzalandı. Protokol, ticaret hacminin geçen yıla kıyasla % 40 artmasını öngörüyor. Yine aynı protokole göre Sovyetler ülkesi Türkiye'ye makine, donatım, kimyasal ürünler, tıp aletleri ve pekçok şey ihraç edecek. Türkiye'nin ihraç malları ise geleneksel ulusal sanayii ve tarım ürünlerinden oluşuyor.

Komşular arasındaki bağlar diğer pekçok alanda da her geçen yıl artıyor. Büyük Türk sendika heyeti henüz Moskova'dan ayrıldı, bugünlerde sona eren Taşkent Film Festivaline Türk sanat işçileri de katıldı. Türk bilim adamları, yazarlar, gazeteciler ve sporcular Sovyetler ülkesine sık sık gelen konuklardır.

Bütün bunlar, Sovyetler Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti arasındaki işbirliğinin yavaş yavaş politik sorunlara kaymasını sağladı. Dostluk ve işbirliğinin pekişmesine yardım eden, iyi niyet atmosferinin yaratılmasını sağlayan ve gerçekten tarihi bir belge olan 1972 tarihli İyi Komşuluk İlişkilerinin İlkeleri Deklarasyonu bunun belirgin örneğidir. Komşu halkların emperyalizm ve iç gericiliğe karşı savaştıkları günlerde V.İ. Lenin ve K. Atatürk tarafından başlatılan dostluk gelenekleri bu belgede daha da geliştirildi.

Sovyetler Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti, uluslararası gerginlik yumuşamasına olumlu katkıda bulunuyorlar ve Helsinki anlaşmalarını somutlaştırıyorlar. Dostluk ilişkilerine ve işbirliğine ilişkin olarak yüksek düzeyde imzalanması düşünülen siyasal belgenin hazırlanması konusunda iki devletin anlaşmaya varması bunu kanıtlıyor.

Sovyetler Birliği'nin güney komşusu ile ilişkileri sağlamlaştırma doğrultusu, siyasi değişkenliklere bağlı değildir. Bu doğrultu, L.İ. Brejnev'in de söylediği gibi değişmez ve ilkesel bir doğrultudur: «Gerçekten dost olmak isteyen herkesle dostluğu geliştirmek ve pekiştirmek için herşeyi yapıyoruz ve yapacağız.»

Sovyet insanları Türkiye Başbakanı Bülent [illegible] önümüzdeki günler[illegible]cağı ziyareti selamlıyorlar ve en güvenilir karşılıklı anlayış ve güven yolu olan yüksek düzeydeki kişisel temasların Sovyet-Türkiye iyi komşuluğuna yeni bir katkı olacağını umuyorlar.»

Petrol

(Baştarafı 1. Sayfada)

Görüşmelerin uzaması üzerine daha sonra da Dörtyol Petrol Hattında başlatılan grevler ATAŞ'ın üretiminin durması sonucu etkili hale gelmişti. Uzun süren görüşmeler sonucu taraflar arasında varılan anlaşma önceki gün imzalanan toplu sözleşme ile bağıtlanmış, işçilerin maaşlarına birinci yıl 90, ikinci yıl 90 olmak üzere zam yapılmış, yıllık ikramiyeleri yediye yükseltilmişti.

TPAO yetkilileri anlaşma sağlanarak işçilerin işbaşı yapmalarından memnunluk duydukları nı belirtmişler, her zaman için işçiler ve işveren arasında bir takım uyuşmazlıkların çıkacağını, [illegible] bunların giderilebileceğini söylemişlerdir.

TKP Konya

(Baştarafı 1. Sayfada)

yayınlayan bir yayıncının, kitap içeriğine katılıp katılmaması önem taşımaz» demiştir.

Kardam, savunmasında şimdiye kadar TKP ile ilgili belgelerin Fethi Tevetoğlu ve Aclan Sayılgan tarafından da yayınlandığını hatırlatarak şunları söylemiştir:

«Türkiye Komünist Partisine ilişkin belgeleri yayınlayan adı geçen yazar ve yayıncılardan hiçbirisinin kitabı toplattırılmamış, bu belgeleri yayınlamaktan dolayı 142. maddeyi ihlal ettikleri düşünülmemiştir. Ama aynı şeyi hiç bir yorum yapmaksızın ben yapınca savcılık harekete geçiyor ve TCK'nun 1[illegible] maddesinin benim için işletilmesini istiyor. Ötekilerle aramdaki tek fark onlar yayınladıkları belgelerde yeralan düşüncelere galiz küfürlerle saldırırken, benim 141 ve 142. maddelerin kaldırılmasından yana olmamdır. Yaşamdan, toplumsal gelişimden uzak böyle bir mantık giderek nereye varacaktır? İddia makamının mantığına göre Türkiye Komünist Partisine ilişkin belgeler ve haberler ona küfredilerek yayınlanıyorsa bunda suç kastı yoktur. Aynı şeyi küfretmeksizin, hiç bir yorumda bulunmaksızın yapanlar, hele bir de 141-142'nin kalkmasından yanaysa, suç kasıtları vardır ve cezalandırılmalıdır.»

Daha sonra iddia makamının suçların kişiselliği kuralını gözardı ederek iddianamesini düzenlediğini bildiren Kardam, suçu kabul etmediğini ifade ederek duruşmadan vareste tutulmasını istemiştir. Bunun üzerine mahkeme heyeti Kardam'ın duruşmadan vareste tutulmasına karar vermiş ve bir sonraki duruşmayı adli tatil sonuna bırakmıştır.

Bankalar

(Baştarafı 1. Sayfada)

laşması üzerindeki son görüşmeleri yapacaklardır.

Türkiye'ye geçtiğimiz hafta başında gelmeleri beklenen konsorsiyum yetkililerinin ziyareti, kendi aralarındaki görüşmelerin sonuçlandırılmaması nedeniyle ertelenmişti.

Edinilen bilgiye göre, nakit kredinin 200 milyon doları konsorsiyuma öncülük edecek 8 banka tarafından karşılanacaktır. Birleşik Amerika'dan City Bank, Chase Manhattan Bank ve Morgan Guaranty, İngiltere'den Barclays Bank, Federal Almanya'dan Deutsche Bank ve Dresdner Bank ile İsviçre'den Union Bank of Switzerland ve Swiss Bank Corporation'ı kapsayan öncü bankaların yanısıra öteki bankalar tarafından da 150 milyon doların garanti edildiği bildirilmektedir. Nakit kredinin 500 milyon dolara çıkartılması için ayrı bir 150 milyon doların sağlanması çalışmaları ise sürmektedir.

Yabancı bankalar konsorsiyumunun vereceği kredi, üç yıl ödemesiz toplam yedi yıl süreli olacaktır. Faiz, İngiltere bankalararası faiz oranı (libor) üzeri yüzde 1,5 «spread» (ek faiz ile) hesaplanacaktır.

ADMMA'da

(Baştarafı 1. Sayfa'da)

birinci sınıfların dışında yaklaşık 2 bin öğrencinin katılacağı bildirilmiştir. Okul yetkililerinden alınan bilgilere göre sınavlar, temmuz ayı ortalarında sona erecektir.

Müezzinoğlu

(Baştarafı 1. Sayfa'da)

ni transfer önerileri de geliyor. Biz bu önerilerden yararlı olanları karşılıyoruz. Ayrıca bekleyen transferlerin karşılanmasında da mart ayı sonuna kadar gelinmiştir» şeklinde konuşmuştur.

Bakan, emisyon hacminde de daralma olmadığını belirtmiş Türkiye'nin sağladığı dış krediler konusunda şu bilgiyi vermiştir:

«IMF'den 450 milyon dolar kredi sağlandı. Bu kredinin 235 milyon doları bu yıl gelecektir. 156 milyon doları geldi, gerisi ağustos ayı başında gelecek, Dünya Bankasından sağlanan 450 milyon dolar kredinin de 150 milyon doları alındı, gerisi yıl içinde alınabilecek, Libya'dan sağlanan 125 milyon dolarlık kredi ile Norveç'ten sağlanan 60 milyon dolar kredinin de önümüzdeki günlerde gelmesi bekleniyor. Ayrıca konsorsiyumdan da 500 milyon dolar sağlandı.»

Kanada Dışişleri Bakanı ülkemizden ayrıldı

İSTANBUL (A.A.)

Başbakan Bülent Ecevit'in resmi konuğu olarak bir süredir Türkiye'de bulunan Kanada Dışişleri Bakanı Don Jameison, dün saat 09.30'da özel bir uçakla İstanbul'dan ülkesine gitmiştir.

Don Jameison, Yeşilköy Havalimanında verdiği kısa demeçte, Türkiye'den çok olumlu izlenimlerle ayrıldığını bildirmiştir.

Ankara'daki temaslarını tamamladıktan sonra geçtiğimiz cumartesi günü İstanbul'a gelen konuk [illegible] Bakanı İstanbul'da bulunduğu süre içinde kentin tarihsel ve turistik yerlerini gezmiştir.

Kanada Dışişleri Bakanı Don Jameison, Yeşilköy Havalimanı'nda İstanbul Vali Vekili Halit Tokullugil ve öteki ilgililer tarafından uğurlanmıştır.

Ecevit

(Baştarafı 1. Sayfa'da)

öneriler götürecektir. Bugüne kadar Türkiye Sovyetler Birliği'ne yalnız hammadde ve geleneksel tarım ürünleri ihraç etmekteyken, artık bazı sanayi mallarının da ihracından yana olduğu belirtilmektedir. Türkiye'nin işlenmiş mal ihracatı ile önemli bir darboğazdan kurtulabileceğini kaydeden yetkililer bunun Türkiye'nin sanayileşmesine de katkılarda bulunacağını belirtmektedirler.

KÜRTÜREL MUBADELE ANLAŞMASI

Ecevit'in Sovyetler Birliği ziyareti sırasında imzalanacağı açıklanan bir diğer belge de «Kültürel Mubadele Anlaşması» dır. Türkiye ile Sovyetler Birliği arasında uzun süreden beri devam etmekte olan kültürel ilişkilerin daha da gelişmesini sağlayacak anlaşma metni bir süre önce hazırlanmış bulunmaktadır.

Norveç'le

(B[illegible] 1. Sayfa'da)

Norveç [illegible] Türkiye Hükümeti [illegible] arasında «T[illegible] Norveç'e olan tic[illegible]nın ertelenmesi [illegible] kredi sağlanması» ile ilgili bir çerçeve anlaşması hazırlanmıştır.

Manisa'da Maocular

(Baştarafı 1. Sayfa'da)

lı kişi polisler tarafından yakalanmıştır. Seyranbağları'nda devriye gezen polisler Mehmet Tamer adlı genci sırtından bıçakla yaralı bir vaziyette bulmuşlardır.

★ Aydınlıkevler'de komandolar tarafından Mustafa Baykal adlı bir şahsın öldürülmesinden sonra, bölgede ilerici olarak tanınanların evlerinin, polisler tarafından basılarak gözaltına alındıkları açıklanmıştır.

Devrimci Gençlik Dernekleri Federasyonu Genel Sekreteri Yılmaz Ketenoğlu, dün basına bir açıklama yaparak böylesi girişimlerin faşistlerin Aydınlıkevler semtinde ve Türk-İş Bloklarında terör estirmelerine kolaylık sağlayacağını belirtmiş, «Yetkili ve sorumluları masum insanları zan altında tutmaktan vazgeçip, gerçek suçluları kamuoyuna açıklayıp hesap sormaya çağırıyoruz» demiştir.

☆ Mamak Mahallesinde Hatice Karakoç, Eşref Ekinci ve İlkokul öğretmeni Kâzım Can'ın evlerine ve Abidinpaşa'da İhsan Çilingir'e ait eve atılan patlayıcı maddeler hasara yolaçmıştır.

NİĞDE

★Bor İlçesine bağlı Kemerhisar Kasabasının Kemer Mahallesinde oturan bir ilkokul öğretmeninin evine atılan patlayıcı madde hasara yolaçmıştır.

KONYA

★ Konya'da CHP üyesi Mehmet Duran Süzgeç'in evine atılan patlayıcı madde hasara yolaçmıştır.

ELAZIĞ

★ Elazığ'da üç ev, bir dükkân, bir kahve ve bir otomobile atılan patlayıcı maddeler hasara yolaçmış, bu arada Fevzi Çakmak mahallesinde oturan Ahmet Aydın ve Selahattin Kaya adlı kişilerin evlerine yaylım ateşi açılmış, olaylarda can kaybı olmamıştır.

İSTANBUL

★ İstanbul Teknik Üniversitesi (İTÜ) Gümüşsuyu binasında öğrenciler İTÜ Yurdunun açılması için bir günlük uyarı boykotu yapmışlardır. Okul baçesine bir çadır kurarak burada kalmaya başlayan öğrenciler yurd binası açılana kadar her gün bahçedeki çadırlara bir yenisini ekleyeceklerini açıklamışlardır. Öğrenciler yurd binasını açılması için Başbakan Ecevit ve CHP'li parlamenterlere de birer telgrafla başvurduklarını bildirmişlerdir.

★ İstanbul'da önceki gece üç ayrı otomobile açılan ateş sonucu biri ağır 7 kişi yaralanmıştır. Yaralananların adları şöyledir: Hüseyin İngin, Muharrem İngin, Süleyman Satılmış, Tekin Kaban, Cengiz Suncu, Mehmet İmren ve soyadı tesbit edilemeyen İsmail isimli bir şahıs (ağır).

Grevdeki

(Baştarafı 1. Sayfada)

kililerinin olayı örtbas etmeye çalıştıkları ileri sürülmüştür. Küçükçekmece Karakolu tarafından teslim alınmayan silah ve mermileri sendika yetkilileri valilik kanalıyla Emniyet Müdürlüğüne teslim etmişlerdir.

OLEYİS Sendikası Marmara Bölge yöneticilerinin verdiği bilgiye göre işçiler 16 Haziran günü grevdeki işyerine gelen Cemal Çakmak, Vasıf Onaran ve işyeri müdürü Nihat Gürsoy'un lokantanın muhasebe kısmından bazı eşyalar çıkarmaya çalıştıklarını görmüşlerdir. Grevdeki işyerinden eşya çıkarmanın yasak olduğunu hatırlatan işçiler işverenin adamları tarafından tartaklanmışlardır. İşçilerin karşı koyması üzerine eşyaları bırakarak kaçmışlardır. Grevci işçilerden Ali Osman Aydemir, Recep Doğan, Mustafa Demirkol ile Ziya Durak torbaları açtıklarında biri dürbünlü olmak üzere 3 adet tüfek ile Amerikan yapısı bin 100 adet mermi bulunduğunu görmüşlerdir. Durum sendika yekililerine bildirilmiş, olay yerine gelen OLEYİS yetkilileri de soruşturma açtırmak için Küçükçekmece Karakoluna başvurmuşlardır. Karakolun kendilerine ilgi göstermediği gibi sanık olarak işçilerin ifadesini almaya kalkışarak olayı kapatmaya çalıştığını bildiren OLEYİS Sendika yetkilileri Savcılığın ve Emniyet Müdürlüğünün de kendileri ile ilgilenmediklerini belirterek Vilayete başvurdukları nı söylemişlerdir.

CHP İstanbul Milletvekili Yalçın Gürsel ve Ertuğrul Yolsal'ın da olayla ilgilenmelerine karşın emniyetin ilgisiz tutumunu kınayan OLEYİS Sendikası yetkilileri Vilayette Vali Muavini ile yaptıkları görüşmeden sonra silah ve mermileri emniyete teslim etmek üzere ayrılmışlar, Valiliğin olay üzerinde duracağına söz aldıklarını ifade etmişlerdir.

Izmir'de

(Baştarafı 1. Sayfada)

Bu arada, Tek Gıda-İş yöneticilerinin, işçilerin haklarını arayacakları yerde bazı Tekel işçilerini suçladığı da görülmüştür.

YİTİK

112661 nolu ehliyetimi yitirdim. Geçersizdir.

Elçin Bayyurt

Pa: 665

Iki ayağı olmayana ehliyet verilmeyecek

İZMİR (A.A.)

Trafik işleriyle görevli Emniyet Genel Müdür Yardımcısı Coşkun Akmeriç, «İki ayağı olmayana ehliyet verilmeyeceğini» bildirmiştir.

Akmeriç, bu konuda çıkan haberlerin doğru olmadığını, Yeni Trafik Yasası hazırlandığını söylemiştir. Yeni Yasa ile «Trafiğe yeni bir görünüş kazandırılacağını» belirten Akmeriç, «Bundan böyle noter aracılığı ile satılan araçlar en geç 20 gün içinde yeni sahiplerinin üzerine geçirilecek, böylece büyük çapta vergi kaybı önlenecektir» demiştir.

Akmeriç, trafik işaret ve levhalarının yeniden düzenleneceğini de sözlerine eklemiştir.

3 ASTER-Iş yöneticisi profesyonel oldu

İSTANBUL (İSTA)

DİSK'e bağlı Askeri Tersane ve Askeri İşyerleri İşçileri Sendikası Aster-İş Genel Yürütme Kurulu üyesi 3 yönetici «örgütlenmenin daha geniş düzeye yayılması ve çalışmalarının tamamını sendikal örgütlenme ve sorunlara ayırabilmeleri» amacıyla yasal hakları saklı kalmak koşuluyla profesyonel olmuşlardır.

Aster-İş Genel Başkanı Ayhan Dümen, Genel Sekreter Ali Kınalı ve Örgütlenme Dairesi Başkanı ve Genel Yürütme Kurulu Üyesi Mustafa Yalçın Sendikalar Yasasının ilgili hükümlerine dayanarak çalıştıkları işyerlerinden ayrılmışlar ve profesyonel çalışmaya başlamışlardır.

Aster-İş Sendikası'nın örgütlenmesi ve sendikal konularda daha da etkin olması açısından 3 Yürütme Kurulu üyesinin profesyonel olması sendikal çevrelerde ve askeri işyerlerinde sevinçle karşılanmıştır.

BİR EKMEK BİR Politika

kisiden de vazgeçilemez-

Arjantin 78

(Olaylar-Haberler-Yorumlar)

Finale en yakın takımlar: Hollanda Arjantin

★ YETKİLİLER HOLLANDA VE ARJANTİN'DEN SONRA BREZİLYA VE İTALYA'YA DA ŞANS TANIYOR

Futbolda 1978 Dünya Kupasının final gruplarında önceki gün yapılan karşılaşmalar sonucunda ortaya çıkan durum, Hollanda ve Arjantin'in finali oynama şansını artırmıştır.

A Grubunda Hollanda ve İtalya aynı puanlarla ilk iki sırayı korurken, B Grubnda da ikinci maçlar sonunda ilk iki değişmemiş ve Brezilya'nın ardından Arjantin ikinciliğini korumuştur.

A GRUBUNDA FİNALE EN YAKIN HOLLANDA

Hollanda, İtalya, Federal Almanya Avusturya'dan oluşan A Grubunda 1978 Dünya Kupası finaline en yakın takım averaj üstünlüğüne sahip Hollanda'dır. Bu grubun son maçlarında, Hollanda'nın İtalya'ya yenilmesi halinde İtalya finale kalabilecektir. Hollanda-İtalya maçının berabere bitmesi halinde, grup birincisini averaj ortaya çıkaracaktır. Hollanda-İtalya berabere kalırken, Federal Almanya'nın finale kalabilmesi için Avusturya'yı 5-0 yenmesi gerekecektir.

Bu grupta, yenilmedikçe Hollanda finali oynayacak takımdır.

B GRUBUNDA

Bu grupta ikinci karşılaşmalar sonunda da Brezilya birinciliğini korurken, Arjantin'in de sıralamada yeri değişmemiştir. Brezilya bir gol averajla grupta birinci sırada bulunmaktadır. Ancak, final şansı en yüksek olan Brezilya ve Arjantin'in yapacakları son maçlara bakıldığında Arjantin daha şanslı durumdadır.

Arjantin'deki spor otoriteleri, Arjantin'in Peru'yu yenmesini doğal karşılamak gerektiğini belirtirken, Brezilya'nın Polonya önünde aynı başarıyı göstermesinin güç olacağını kaydetmektedirler.

Bu grupta Arjantin, Brezilya'nın Polonya karşılaşmasından 2 puanla çıkmasının güçlüğü gözönüne alındığında finale en yakın takım olarak görülmektedir.

İlk maçında Arjantin'e bir penaltı kaçırdıktan sonra 2-0 yenilen Polonya'nın önceki gün Peru'yu 1-0 yenmesinden sonra finale kalma şansı çok zayıf da olsa belirmiştir. Polonya Brezilya'yı yenebilirse, Peru'nun Arjantin karşısında bir başarı kazanmasını bekleyecektir. Arjantin-Peru beraberliği halinde, Polonya finale kalabilmek için Brezilya karşısında en az 3 farklı bir galibiyet kazanmak zorundadır.

ANTRENORLER NE DEDI

Bearzot:

Avusturya'yı 1-0 yendikleri maçtan sonra görüşlerini açıklayan İtalyan Milli Takımı antrenörü Enzo Bearzot, «zor fakat hakkıyla kazandık» demiştir. Bearzot, takımının Avusturya'ya karşı daha üstün oynadığını savunduğu açıklamasında, maçı kazanmalarında özellikle savunmalarının başarılı oyununun büyük rolü olduğunu kaydetmiştir. Bearzot, Avusturya'nın, turnuvanın başından bu yana yaptıkları maçlarda, kendilerini en fazla zorlayan rakip olduğunu da sözlerine eklemiştir.

Coutınho:

Arjantin maçından sonra Brezilya takımı antrenörü Cautinho, gazetecilere görüşlerini açıklarken, çarşamba günkü maçın saatinin değişmesi gerektiğini söylemiş, «berabere biten bu maçtan sonra Arjantin, çarşamba günü, bizim maçın sonucunu öğrendikten sonra sahaya çıkacak ve avantaj sağlayacaktır. Bu nedenle iki maçın aynı saatte oynanmasını isteyeceğiz» demiştir. Cautinho, FİFA'dan bu konuda kolayca karar çıkarabileceklerini de sözlerine eklemiştir.

Maç konusundaki düşüncelerini açıklarken de Cautinho, Arjantin'in turnuvanın başından beri karşılaştıkları en çetin rakip olduğunu ifade etmiş, buna rağmen kendilerinin daha fazla fırsat yakaladıklarını ve maçı kazanma olanağını kaçırdıklarını söylemiştir. Cautinho, hakemin de bu kritik maçı çok soğukkanlı biçimde yönettiğini, bu nedenle kendisine teşekkür borçlu olduklarını söylemiştir.

Avrupa Halter Şampiyonasında SSCB 23 altın madalya aldı

HAVİROV (A.A.)

Çekoslovakya'nın Havirov kentinde yapılan Avrupa Halter Şampiyonası Sovyetler Birliği'nin kesin üstünlüğü ve şampiyonluğu ile sona ermiştir.

Madalya tablosu şöyledir:

	Altın	Gümüş	Bronz
1. Sovyetler	23	3	1
2. Bulgaristan	3	3	9
3. Polonya	2	2	3
4. Macaristan	1	9	5

Menottı:

Brezilya ile 0-0 berabere kaldıkları maçtan sonra amaçlarının beraberlik olmadığını belirten Arjantin antrenörü Menotti ise, «bunu, maç boyunca daima 3 kişiyle hücum ederek gösterdik» demiş, şöyle devam etmiştir: «Maçı kazanmak amacıyla sahaya çıktık. Maçta zaman zaman sertlikler oldu. Her şeye rağmen daha iyi bir maç bekliyordum ve karşılaşmadan memnun değilim.»

Senekoviç:

Avusturya Milli Takımının antrenörü Senekoviç ise, maçtan sonra «naçiz kanaatime göre hiç değilse bir beraberlik hak etmiştik» şeklinde konuşmuş ve şunları söylemiştir: «Hatta daha da ileri giderek bir galibiyeti kaçırdığımızı söyleyebilirim. İkinci yarıda hakem, gerçekten hakettiğimiz iki penaltıyı vermedi. Özellikle ikinci yarıda iyi oynadık ve çok fırsat kaçırdık. Yediğimiz golde ise savunmamızın hatası vardı. Benim kanıma göre İtalya Hollanda'dan üstün bir takım.»

—o—

DÜNYA KUPASINDA 32 MAÇTA 77 GOL ATILDI 1958 GOL KRALI FONTAİNE: BENİM REKORUMU GEÇENE CEBİMDEN 1000 DOLAR VERECEĞİM

BUENOS AİRES (THA)

1958 yılı Dünya Kupasının ünlü rekortmen gol kralı Fransız futbolcusu Juste Fontaine, Dünya Kupasında izlediği maçlarda ancak iki takımın hücum taktiği ile oynama cesaretini gösterdiğini söylemiştir. 1958 yılında 13 gol atarak erişilmez bir rekor tesis eden Fontaine şunları söylemiştir:

«Eğer 13'den fazla gol atacak bir oyuncu çıkacak olursa, kendisine cebimden bin dolar vereceğim. Kupada ancak iki takım saldırgan futbol oynuyor: Arjantin ve Peru. Arjantin kendi sahasında oynadığı için Peru ise kazanma şansını hücum stiline dayanan bir oyunda bulduğu için beni en çok etkileyen santrafor, Macaristan santraforu Toroçsik oldu. Sahadan atılıncaya kadar Arjantin'e karşı mükemmel bir oyun çıkrdı. Yaşı daha 21, eğer ikinci tura yükselebilecek başka bir takımda oynasaydı ne kadar üstün bir oyuncu olduğunu herkes takdir edecekti.»

Fontaine, İtalyan Roberto ve Hollandalı Resenbirck'i de takdir ettiğini sözlerine eklemiştir.

SAHİBİ
POLİTİKA Basım Yayın A.Ş.
adına
KEMAL TÜRKLER

Genel Yayın Müdürü:
AYDIN ENGİN
Müessese Müdürü:
HALUK YETİŞ

Yazı İşleri Müdürü: AYDIN ŞENESEN
Teknik Yönetmen: YAVUZ KÖSEMEN
An[illegible]ği: İSTA
(SÜ[illegible] COŞKUN)

DİZGİ: Politika Basım Yayın AŞ. Tipo Tesisleri
BASKI: Asya Gazetecilik ve Neşriyat Ltd.Şti.Matbaası
ANKARA BASKISI: Yenigün Gazetesi Matbaası

Abone koşulları:
Yurt içi Yıllık 750 TL - 6 aylık 400 TL - 3 aylık 200 TL
Yurt dışı Yıllık 900 TL - 6 aylık 500 TL - 3 aylık 250 TL
Avrupa uçak farkı olarak her sayı için 6.50 TL ek ücret alınır

İLAN TARİFESİ
Bütün Türkiye ve Avrupa sütun santimi 200 TL
İstanbul Baskısı 100 TL Yayın İlanları 50 TL

SSCB'de ana-çocuk sağlığı 1917'de Lenin tarafından kurumlaştırıldı

Dünya Sağlık Örgütü (WHO) yayınları arasında Sovyetler Birliği'nde Ana Çocuk Sağlığını konu alan bir yazı yayanılandı. Bu yazıda SSCB'de ana çocuk sağlığının 1917'de Lenin tarafından kurumlaştırıldığı belirtiliyor. Kurumun kuruluş amacında aynen şöyle deniliyor:

«[illegible], kreş, çocuk yuvaları, hastaneler çocuk sağlığı ile ilgilenen bütün kurumlar, büyük şehirlerden en küçük köy ve kasabalara kadar tek bir devlet organizasyonu içinde Ana Çocuk Sağlığı kurumu adı altında bir bütünsel sistem oluşturacaktır. Bu şekilde [illegible] ve annelere de çocuklara olduğu kadar iyi hizmet götürecek zeka ve fizik yapısı yüksek vatandaşlar yetişmesi sağlanacaktır.»

Sovyetler Birliği'nde düşük yapmayı yasaklayan ve boşanmayı serbest bırakan kanun 1936 yılında çıkarıldı. 1944'te çıkan bir yasada da bir çocuğun yetiştirilip büyütülmesinin en güzel şey olduğu belirtilerek 10 tane çocuğu doğurup büyüten annelere «Kahraman Kadın» ödülü verildi. 1955'te çıkarılan bir yasa ise savaşta zarar gören annelere yeni olanaklar getiriyordu.

Ana Çocuk Sağlığının, Sağlık Bakanlığına bağlı en büyük servislerinden biri olduğu belirtilen Dünya Sağlık Örgütü'nün yazısında, bütün servislerin 15 cumhuriyette de aynı olduğu anlatılıyor. Edinilen bilgilere göre cumhuriyetlerdeki ana çocuk sağlığı hizmetleri bas[illegible] tarafından yürütülüyor. Biri kadın doğumcu, diğeri pediadrist iki uzman da ona yardım ediyor. Bu sistem alt gruplarda, köy ve kasabalarda da aynı biçimde yürütülmektedir. WHO'nun yazısında ayrıca şu bilgiler veriliyor:

«Sağlık hizmetlerinin nispeten ulaşması zor olan bölgelerde Ana Çocuk Sağlığı merkezlerine bağlı devamlı veya mevsimlere göre açık bulunan bakımevleri, yuvalar kurulmuştur. Kronik hastalıklardan, yorgunluk veya psikolojik bozukluklardan şikayet eden anneler için de dinlenme evleri ve sanatoryumlar bulunmaktadır.

[illegible] Bakanlığı [illegible] yuvalarda, [illegible] çocuklar üzerinde sağlık eğitimi uygular ve probleme yaklaşır. Ayrıca Kızıl Haç, Sosyal Kadınlar Komitesi, Genç Komünistler Derneği gibi kuruluşlar da Ana Çocuk Sağlığının yardımcılarındandır.»

KADINLARA HER TÜRLÜ İŞKOLU AÇIKTIR

SSCB'de kadınlara her türlü işkolu açıktır. Kadınlar istedikleri dalda çalışabilirler. Bunun yanında hamile kadınlara çocuğuna zarar verebilecek hertürlü işi bırakabilme olanağı tanınmıştır. Anne adayı doğumdan 36 gün önce ve doğumdan 36 gün sonra izin alabilir. Gerekirse doğum sonrası izni uzatılabilir. İkiz gebelikte, prematüre veya zor doğumda 14 günlük bir süre uzatımı uygulanır. Hamile kadın fazla çalışma yapamaz ve gece nöbetlerine kalamaz. Eğer gebeliği işini yapmaya engel oluyorsa aynı işkolunda bir dala ayrılması sağlanır. Her çocuk doğumundan sonra aileye 300 ruble verilir.

Hamilelik sırasında anneye 10-12 defa doğum öncesi muayene ve testleri yapılır. Ayrıca evinde [illegible] zaman ziyaret edilir. Hamileliğin son ayında da bölgenin pediatrist ve hemşireleri anneyi, çocuğun doğacağı ekonomik ve sosyal koşulları incelemek için ziyaret ederler. Bu arada gerekli eğitim verilir. Eğer hamilelikte bir anormallik varsa anne daha sıkı bir kontroldan geçer ve gerek görülürse «dinlenme evleri» denen sanatoryumlarda istirahata alınır.

SSCB'de anneler doğumdan 8 hafta öncesinden başlayan psiko terapi ile bir seri fiziksel egzersiz ve doğum esnasında özel davranış pozisyonları öğretilmekte ve doğum olayı ağrısız ve mümkün olduğu kadar zararsız hale getirilmektedir.

Doğum eylemi gerekli sağlık personeli denetim altında doğum evlerinde yapılmakta ve 9 günlük istirahati sırasında anneye . kendi sağlığı ve çocuk bakımı hakkında gerekli eğitim verilmektedir. Doğum evinden ayrılıp evine döndüğün andan itibaren anne ve çocuk bölge pediatristi ve hemşiresinin kontrolu altındadır. Ayrıca bu arada kontrol için deneme kliniklerine ve doğum evlerine de gider.

1917 ihtilâlinden sonra kadının istemediği çocuğa sahip olmama hakkı vardı. Ancak doğum hızının düşmesi ve düşük yapan annelerin sağlık durumlarının bozulması ile 1936'da bir değişiklik yapılmış, [illegible] annenin kendi hayatını düzenleme hakkına sahip olması [illegible] düşük tekrar serbest bırakılmış, fakat hükümet tarafından [illegible] yapılmıştır. Bugün de düşük yapmak kanunen serbesttir. Fakat üç ayın üstünde olan çocuklara yapılan düşükler ile medikal olarak yapılmayan düşükler halen kanun dışı sayılmaktadır.

Doktor tarafından tehlikeleri anlatılan anne hâlâ düşük yapmak istiyorsa medikal ve sosyal nedenler dışında olan düşükler için 50 ruble ödemek zorundadır.

Çocuk sağlığının amacı doğumdan başlamak üzere çocuğu devamlı tıbbî kontrol altında tutmaktır.

Anne ve çocukların haklarını korumak için evlenmemiş kadınlara ve süt annelerine ve geniş ailelere özel yardım fonları açılmıştır. Örneğin üçten fazla çocuğu olanlara sosyal hizmetler kurumu 12 yaşına gelene kadar çocuk başına 50 ruble öder.

Daha fazla gereksinim varsa bu p[illegible] Bakanlığı'nca sağlanır. Bebeğini emziren anne günde bir saat bebeğini doyurmak için ücretini kaybetmeden izin alabilir. Eğer çocuk hastalanıp da evde bakılmak zorunluluğu duyulursa bölge pediatristi kısa bir süre için maaşından kesintisiz olmak şartı ile anneye evde oturması için gerekli bir rapor verebilir. Çocuk hastanede yatmayı gerektirecek kadar hastaysa annesi de onunla beraber kalır. Ücretleri devlet tarafından ödenir. Bu süre zarfında anne ücretini kesintisiz olarak alır. Ayrıca geniş ailelere çocuk sayısı arttıkça ek ödemeler yapılır, kreş ve bakım evleri ücretlerinde indirim yapılır.

Her poliklinikte anneye çocuğun haklarını koruyacak ve hukuki yönden birer Danışma Kurulu vardır ki anneye her konuda yardıma hazırdır.

Çocuk sağlığı ile ilgili olarak şehirlerde hastane poliklinikleri koordine bir şekilde ayrı ayrı çalışırlar. Her poliklinikte girişte çocukların muayene edildiği bir oda vardır. Eğer çocukta bulaşıcı bir hastal[illegible] kalır ve özel bölümlere yatırılır. Bundan başka polikliniklerde süt dağıtım yeri, anneler için eğitici bir okul, danışma kilinikleri bulunur.

Çalışan veya okuyan kadınların çocukları kreşlerde bakılmaktadır. Bu çocuklar küçük yaşta topluluk içinde yaşamaya alıştırılmaktadır.

KREŞLER

SSCB'[illegible] devamlı kreşlerin yanında tarım kesimindekiler için de mevsimsel kreşler kurulmuştur. Genellikle Sağlık Bakanlığı'na bağlı olan kreşler şehir veya kırsal bölgedeki polikliniklerle temastadır. Çocuklar devamlı olarak pediatristin denetimindedir.

Genellikle üç yaşın altında olan, anneleri çalışan çocuklar kreşlere kabul edilir. Aileye kolaylık olmak üzere çocuklar ya evlerden ya da fabrikalardan arabalarla alınır. Haftanın 6 gününde açık olan üç tip kreş vardır.

1 — Annenin mesai saati ve alışverişini de kapsayacak olan 9 saatlik kreşler.

2 — Daha uzun süre kalmanın mümkün olduğu kreşler.

3 — Gece seyahat eden ve çalışmak zorunda olanlar için 24 saat kalınan sadece hafta sonu eve gönderen kreşler.

Çocuklar genellikle 15-20'şer kişilik 4 gruba bölünürler:

1 — 3-10 aylık,
2 — 10-18 aylık,
3 — 13 ay - 2 yaş.
4 — 2-3 yaş.

Her grup kendine ait bölmede kalmaktadır. Bir kabul odası, bir vestiyer, yatakhane tüm teşkilâtlı oyun odası, banyo ve tuvaletler vardır. Ayrıca kahvaltı için ayrı oda, özel bakım isteyen çocuklar için de bir revir bulunmaktadır.

Bahçede de her gruba özgü oyun yerleri hazırlanmıştır. Mutfak idari işler ve sağlık merkezi bütün gruplar için ortaktır.

Kreşte çalışan personel sayısı fazladır. Her beş çocuk için iki kişi daha da küçükler için ikiden fazla görevli bulunur. Bunlar pediatristler, hemşireler, öğretmenler, talebe hemşireler, hastabakıcılardır.

Kreşe gelmeden önce çocuklar poliklinikte muayene edilirler. Çocuğun yaşadığı koşulların birdenbire tümüyle değişmemesi için evi ve yaşadığı ortam incelenir. İlk günler eski yaşantısında pek değişiklik yapılmaz daha sonra grubuna alıştırılır. Yemek zamanı, beslenme, uyku zamanı ve günlük program özel pediatri enstitüleri tarafından saptanmıştır.

Chelyabinsk bölgesinde doğan bir milyonuncu bebek de Lena Manyukina idi...

★ DOĞUM SONRASINDA KLİNİKTE 9 GÜN İSTİRAHAT EDEN KADIN, DAHA SONRA EVİNDE BÖLGE PEDİADRİSTİ VE HEMŞIRESİNİN GOZETIMİ ALTINDADIR

★ SOVYETLER BİRLİĞİ'NDE DÜŞÜK YAPMAK 1936'DA YASAKLANDI. 1955'DE SERBEST BIRAKILDI. BUGÜN İSE ÜÇ AYIN ÜSTÜNDEKİ HAMİLELERE, TIBBİ ZORUNLULUĞU YOKSA DÜŞÜK YAPMAK YASAKLANMIŞTIR. ÜÇ AYLIK HAMİLELİK ÖNCESİNDE DÜŞÜKTE ISRARLI OLAN ANNE, DEVLETE 50 RUBLE ÖDEYECEKTİR

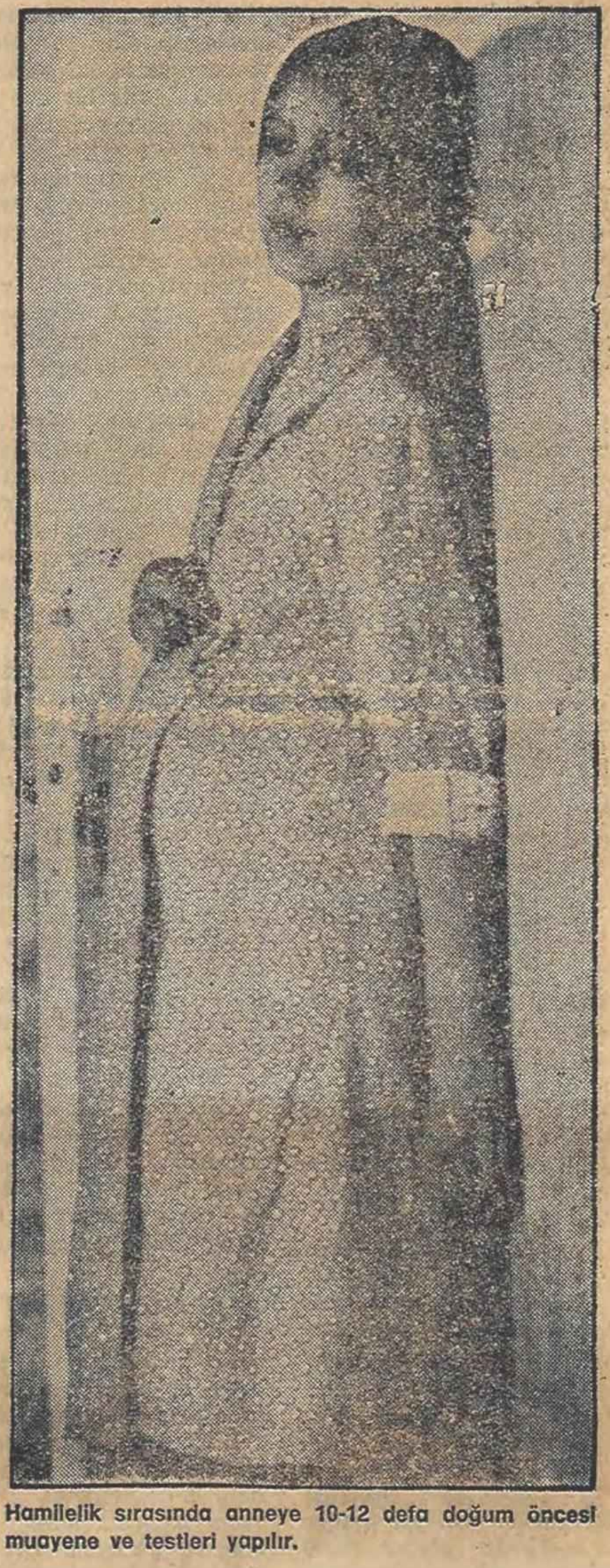

Hamilelik sırasında anneye 10-12 defa doğum öncesi muayene ve testleri yapılır.

Lenin tarafından 1917 yılında kurumlaştırılan ana-çocuk sağlığı programlarıyla oluşturulan poli-kliniklerde çocuklar, fizyoterapi odalarından yararlanırken...

Okul öncesi çocuklarının sağlık kontrolleri kreşlerde yapılmaktadır.

ANA-ÇOCUK SAĞLIĞI

«ERKEN DOĞUM» OLAYI

Dünyanın bütün doktorları 2.5 kilo ve bunun altında doğan bebekleri «erken doğan» bebekler olarak niteler. Annenin hamilelik devresinde yeteri kadar besin almamasının sonucu olarak ortaya çıkan «erken doğum» olayı konusunda Türkiye, Avrupa ülkeleri arasında birinci sırayı alıyor. Erken doğum oranı Avrupa ülkelerinde yüzde 7, Türkiye'de ise yüzde 20 şeklinde belirlenirken erken doğum sonucunda ölen çocuk sayısı Avrupa ülkelerinde yüzde 25, ülkemizde ise yüzde 60 olarak belirlenmiş.

Erken doğuma yol açan nedenlerin başında yeterli kadar beslenmeme olgusunun geldiği biliniyor. Bunun yanısıra ağır çalışma, enfeksiyonlar, annenin aşırı zayıflığı, iki gebelik arasının çok kısa olması gibi etkenler de var.

ERKEN DOĞUM NASIL ÖNLENİR?

Ana çocuk sağlığı konusunun en önemli sorunlarından biri olan erken doğumu önleme konusunda ilk olarak söylenebilecek önlem hamilelik devresinde sürekli doktor kontrolüdür. Ekonomik olanaksızlar bu işlemi yerine getirebilmeyi önemli ölçüde aksatıyor. Ancak sigortalı işçi kadınlarımız haklarını sonuna kadar kullanmalı ve ayda bir kez doktor muayenesinden geçmenin yollarını aramalı. Erken doğuma yol açabilecek arızaların zamanında anlaşılmasının tedaviyi o ölçüde kolaylaştırdığı gerçek.

Hamile kadın erken bir kanama olayı ile karşılaştığında derhal doktora görünmeli ve kesin yatak istiharatine başlamalıdır. Bebek açısından kazanılan hergünün büyük önemi vardır. Doğumu kaç gün geciktirebilirseniz, bebeğe o kadar fazla yaşama hakkı tanımış olursunuz. Bebeği doğar doğmaz hastanede bir küvöze yerleştirebilirseniz onun yaşama şansını en az dört misli artırmış olursunuz.

BEBEĞİ DOĞAR DOĞMAZ ISITMALI

Evde doğan ve hastaneye getirilirken yolda ölen cılız bebeklerin çoğunun ölümünün başlıca nedeni soğuktur. Çünkü bebek daha kendi kendini ısıtacak ya da ısısını koruyabilecek durumda değildir. Doğum sırasında bir doktor bulunmamışsa, göbek kordonu atışı durmadan bağlanmamalı ve kesilmemelidir. Böylece bebeğin plasentadaki bütün kanı alması sağlanmış olur. Çocuğun ağırlığı iki kiloysa ya da daha fazlaysa ve odanın sıcaklığı 26 derece ise bebeği ayrıca ısıtmak gerekmez. Ancak bebek iki kilodan azsa ve bulunduğu oda da soğuksa yatağını sıcak su torbaları ile ısıtmak şarttır.

KİLOSU ÜÇ KİLOYU BULUNCA ENDİŞELENMEYİN

Erken doğan bebeğin ağırlığı üç kiloyu bulunca, zamanında doğan bebeklerin büyüme hızlarına yetişebilirler. Ünlü İngiliz doktoru Benjamin Spock bu konuda şöyle diyor:

«Erken doğan bebeğin ilk haftaları atlattıktan ve ağırlığı üç kiloyu bulduktan sonra karşılaşacağı en büyük tehlike anne-babasının ona fazla itina göstermesidir.»

1976-1985 kadın 10 yılı sürüyor

Birleşmiş Milletler, 1975 yılını Uluslararası Kadın Yılı, 1976-1985 arası 10 yıllık dönemi de Dünya kadın 10 Yılı ilan etti. Durup dururken alınmadı bu karar. Çünkü yirminci yüzyılın son çeyreğinde, dünya nüfusunun yarısını meydana getiren, yani «yarı dünyamız» olan kadınların içinde bulunduğu koşullar, sosyalist ülkeler ve bazı gelişmiş kapitalist ülkeler bir yana, henüz «insanî» ölçülerden bile uzaktı. Öteyandan gelişmiş kapitalist ülkelerde de, belli açılardan gelişmekte olan geri bıraktırılmış ülkelerden çok daha iyi durumda olmakla birlikte, kadınların içinde yaşadıkları koşullar, yine de istenen düzeyde değildi. Eşit işe eşit ücret, çalışan erkeklerle eşit haklar, katmerli sömürüden kurtulma, işsizlik arttığında ilk kapıya konan olma gibi durumlara karşı mücadele sürüyor; kadınlar, pek çok «ileri» denilen Batı ülkesinde bile hâlâ gerçek anlamda oy hakkına sahip bulunmuyorlardı. Emperyalizme bağımlı sömürge, yarı sömürge ülkelerde veya **«gelişmekte olan ülkeler»** denilen yoksul ülkelerde kadınların durumunun içler acısı olduğunu, küçük bir mutlu azınlık kesim kadınları dışında gelişmekte olan ülke kadınlarını doğumdan ölüme kadar bekleyen güçlükleri, engelleri bilmeyen yoktu.

Örneğin Türkiye'de, bugün kadınlarımızın yüzde 62'si hâlâ okur yazar değilse, yasalarla kendilerine verilmiş olan hakların hiçbirini hayata geçirememiş durumdalarsa, hâlâ kızlar mal gibi satılabiliyorsa, Siyah Afrika'nın, Asya'nın çeşitli ülkelerinin kadınlarının durumu ne olabilirdi.

Birleşmiş Milletler, «kadın» sorununu bu yüzden ele aldı ve kadın on yılını ilan etti.

Dünya kadın yılı ilan edilen 1975 yılında bir sıra çalışmalar yapıldı. Kadınların eşitliği, gelişme ve barışa katkıları konusunda. Meksiko Bildirisi adı verilen bir bildiri kabul edildi. Kadının ekonomik sosyal ve siyasal alandaki katılımının tam olduğu bir toplumun ana çizgileriyle belirlenmesi yönünde bir Dünya Eylem Planı çizildi. 1976-1985 dönemi Kadın 10 Yılı ilan edildi ve bu on yıl **Eşitlik, Gelişme ve Barış** belgisiyle başlatıldı. Başka çeşitli eylemler yapıldı veya eylem planları çizildi.

Dünya ilerici kadın hareketi 1975 dünya kadınlar yılına ve 1976-1985 kadın on yılına büyük katkılarda bulundu, bulunuyor.

1980'de, kadın 10 yılının ilk yarısının bitimini ikinci yarısının başlayışını simgeleyen bir uluslararası konferans düzenlenecek. Bu konferans dünyadaki tüm milletlere, tüm halklara açık olacak. Konferansta 1975'den bu yana aşılan yol gözden geçirilecek, varılan nokta değerlendirilecek yeni eylem programları hazırlanacak.

Dünya kadın hareketinin doğru [illegible] ve hep ileriye doğru gelişmesinin motor [illegible] olan dünya ilerici kadın hareketi, yine tüm bu çalışmaların ve eylemlerin ön safında bulunuyor.